

SGlasnik

Med Uršljo in Pohorjem

Mestna občina Slovenj Gradec, september 2013, št. 12, leto 2

Odgovorna urednica: Ajda Prislan, urednistvo@mo.slovenjgradec.si

Kmalu pri nas

● **Predstava Amaterji,**
Koroški deželni teater

13. 9. ob 20. uri v Kulturnem domu SG

● **Film Osamljeni jezdec,**
akcijska pustolovska komedija

6. 9. ob 20. uri v Kulturnem domu SG

● **Razstava Jakob Soklič in**
Sokličeva zbirka

20. 9. ob 17. uri v Koroškem pokrajinskem muzeju SG

Program prireditev september 2013

Slovenj Gradec / Koroška

➔ **priloga I-IV**

Izjemno leto 2013: spomladi voda, poleti suša

Škoda po suši na območju MO Slovenj Gradec

Ponekod se je trava kar posušila, zato bo na letnem nivoju izpad verjetno okrog 27 % krme na travinju, v hribovju celo okrog 40 % ali več. Kmetije zaradi suše in posledično pomanjkanja krme znižujejo število goveda.

stran 6

- **Kolesarjenje okoli Uršlje gore,** pričetek pred Hostlom Slovenj Gradec, 14. 9. ob 10.00
- **Svečana seja MO SG,** Koroška galerija likovnih umetnosti, 19. 9. 2013 ob 19.00
- **15. Mirovniški festival in 6. Festival drugačnosti,** Glavni trg in Trg svobode, 20. 9. 2013 ob 10.00
- **Predstavitve vaških in četrtinskih skupnosti ter Dan ustvarjalnosti ljubiteljske kulture,** Trg svobode, 21. 9. 2013 ob 10.00

MO Slovenj Gradec ob občinskem prazniku

Slovenj Gradec dosegljiv na portalu Mobi Info

Mestna občina Slovenj Gradec se predstavlja na mobilnem portalu Mobi Info. Predstavitve MO Slovenj Gradec je s »pametnimi telefoni«
direktno dosegljiva na mobilnem portalu Mobi Info na naslovu <http://www.mobiinfo.si/mosg/> ali s pomočjo QR-kode.

Vsem občankam in občanom MO Slovenj Gradec ob občinskem prazniku, 19. septembru, v imenu Občinskega sveta, Občinske uprave ter v svojem imenu iskreno čestitam ter želim prijetno praznovanje.

Andrej Čas,
župan

Aktualno

Županov
nagovor
ob prazniku

2

Aktualno

Pregled
občinskih inves-
ticijs v letu 2013

4

Gospodarstvo

Denar
ne more kupiti
učinkovitih inovacij

8

Mesto in podeželje

Dom,
kakršnega
ste želeli

12

Kultura

New York
Papaya Rudija
Benetika in
Zuzane Kalinakove

16

Turizem

Biserna
soteska Kaštel

18

Šport

Janja Garnbret,
evropska
prvakinja
v plezanju

20

Šolstvo

Šolski center
Slovenj Gradec
Zlati
maturanti

22

Mladi

Matalaja
Koncertna turneja
po nekdanji
Jugoslaviji

23

Zadnja stran

Furmanski
praznik
v Podgorju

24

MojaObcina.si

<http://www.mojaobcina.si/slovenj-gradec>

<http://www.slovenjgradec.si/>

Županov nagovor ob prazniku

Uspešni kljub zmanjšanju sredstev

Za nami so dnevi vročinskih rekordov, počitnic in dopustov. S septembrom se življenje vrne v ustaljene tirnice in september je tudi mesec, ko naša mestna občina praznuje. Z občinskim praznikom se spominjamo 19. septembra 1989, ko je mesto dobilo naziv »glasnik miru Združenih narodov«.

Ob prazniku se običajno spomnimo še na druge pomembne dogodke v naši zgodovini, na skupne dosežke ter na občanke in občane, katerih delo in aktivnosti predstavljajo poseben prispevek k razvoju naše skupnosti. Prav je tako, saj smo lahko upravičeno ponosni na mnogo stvari.

Hkrati pa je praznik tudi priložnost za oceno opravljenega dela in pripravo načrtov za prihodnost, pa tudi za pravo mero kritičnosti in samorefleksije vseh nas: župana, občinske uprave in svetnikov, ki za to, da naša skupnost dobro deluje in se razvija, nosimo največji del odgovornosti.

Politika je delovanje za skupno dobro, za razvoj in napredek vsega, kar nam izboljša pogoje bivanja. Vsem nam, pa tudi našim zanamcem.

V tej številki Glasnika predsta-

vljamo nekaj investicij v komunalno infrastrukturo, ki so bodisi že končane ali pa so še v teku. Želeli bi si več, vendar je to vse, kar lahko ob razpoložljivem proračunu zagotavljamo. Kot je znano, smo v tem letu morali občutno zmanjšati načrtovane naložbe v vaške in četrtne skupnosti. Vzrok temu so povečani stroški zimske službe in nujna sanacija plazov, ki so nastali v pomladnem času. Dela smo dokončali pri vseh plazovih, razen pri treh zahtevnejših, in zagotovili varno prevoznost cest. Vzdrževanje cest in drugih komunalnih objektov je zaradi dotrajanosti vedno zahtevnejše in dražje, zaradi česar smo že sedaj porabili skoraj ves načrtovani obseg temu namenjenih sredstev.

Za naše okolje in optimalno delovanje čistilne naprave je pomembno, da nemoteno nadaljujemo z izgradnjo kanalizacijskega omrežja in priključevanjem uporabnikov nanj. Lahko smo zadovoljni z dinamiko, v pripravi pa je še večji projekt izgradnje dobrih sedemnajstih kilometrov manjkajočega omrežja.

Veseli smo tudi, da gradnja Mrežnega podjetniškega inkubatorja Ko-

roška, ki bo deloval kot del koroške inkubatorske mreže in se delno financira iz evropskega regionalnega sklada, lepo napreduje. Mlada podjetja, ki bodo izbrana na razpisu za najem prostorov, se bodo lahko vselila že v mesecu oktobru.

Žal pa ni tako pri glasbeni šoli, katere gradnja se je pričela že v letu 2011, vendar kasneje Ministrstvo za šolstvo projekta finančno ni podprlo. Želimo si ugodnega razpleta pri nadaljevanju gradnje, saj gostovanje naše glasbene šole v nekdanjem poslovnem objektu komunalnega podjetja vsekakor ni primerno.

Tudi stanje na področju predšolske vzgoje je slabo. Vrtci so ponekod premajhni, drugje neprimerni zaradi starosti in neprimerne gradnje. Letos izvajamo toplotno prenovo vrtca in osnovne šole v Pogorju, medtem ko za vrtca Maistrova in Šmartno načrtujemo temeljito prenovo in novogradnjo. Veliko je še nujnih naložb na raznih področjih, ki morajo brezhibno delovati in zagotavljati občanom ustrezne storitve in dobrine. Vendar se vedno ustavi pri denarju. V prihodnjih letih se nam namreč obeta manj denarja v občinski blagajni, padanje družbenega

standarda in slabše možnosti za izvedbo vsega, česar si v naši lokalni skupnosti upravičeno želimo. Računamo na evropska sredstva, ki pa sama po sebi nikoli ne zadostujejo, saj moramo s strani Evrope sofinancirane projekte v določenem delu vendarle pokriti tudi iz lastnih finančnih virov. Ker je letošnje leto namenjeno izdelavi razvojnih programov za prihodnjo evropsko finančno perspektivo 2014–2020, temu tudi mi posvečamo veliko pozornosti. Skrbno in preudarno načrtovanje ter politični in javni konsenz za bodoče evropske projekte so zagotovilo, da bodo naložbe in projekti, ki se jih bomo lotili v naši lokalni skupnosti, tudi v resnici razvojno naravnani.

Spoštovanim občankam in cenjenim občanom ob letošnjem občinskem prazniku iskreno čestitam in se, z željo po dobrem sodelovanju za dobrobit naše lokalne skupnosti tudi v prihodnjem obdobju, iskreno zahvaljujem za zaupanje in razumevanje, hkrati pa vsem želim prijetno praznovanje ter snidenje in sprostitev ob obisku prireditev, ki smo vam jih v prazničnem tednu pripravili.

Andrej Čas,
župan

Prav je, da vemo

Zgodovina občinskega praznika

Očinski prazniki so pomembna oblika obujanja, razvijanja in negovanja tradicij na pomembne dogodke iz novejšje zgodovine v Mislinjski dolini. Kot prvi občinski praznik po osvoboditvi je Občinski ljudski odbor Slovenj Gradec z odlokom sprejel 25. avgust. To je bil prvi občinski praznik v spomin na znanega domačina, »sokolaša«, »logoraša«, učitelja in komandanta Celjske čete, ki je bil ustreljen kot prvi talec v občini Slovenj Gradec, 25. avgusta 1941 v Mariboru. Slovenjgradčan Franjo Vrnunč (Balci, Buzdo) se je rodil 12. decembra 1910.

Franjo Vrnunč (spomenik), bron, avtor akademski kipar iz Slovenj Gradca Rade Nikolić

Ob prazniku je 25. avgusta 1957 izšla knjižica Življenje narodnega heroja Franja Vrnunča, napisal jo je Bogdan Zolnir, prvi ravnatelj našega muzeja. Po Franju Vrnunču se je imenovala osnovna šola v Slovenj Gradcu, od leta 1967 do 1992, nato na Štibuhi deluje Prva osnovna šola, Druga osnovna šola pa v Kopaljski ulici. V Celju še vedno deluje Osnovna šola Franjo Vrnunč, tam je tudi Vrnunčeva ulica. V našem mestu je Vrnunčeva ulica od leta 1960. Prva osnovna šola je ohranila doprsni kip učitelja in narodnega heroja Franja Vrnunča, delo akad. kiparja Radeta Nikolića, tudi akad. kiparja je med drugimi njegov kip, delo akad. kiparja Staneta Keržiča.

Druga sprememba občinskega praznika je nastala leta 1960, ko je Občinski ljudski odbor Slovenj Gradec sprejel sklep o praznovanju 25. junija v zvezi z zmago Zidankove (Pohorske) brigade proti nemški vojski pod Veliko in Malo Kopo, 2. junija 1944.

Skupnost slovenskih občin je leta 1975 izdala zbornik Prazniki slovenskih občin, v katerem je tudi moj prispevek: 2. junij 1944 zmaga XI. SNOUB Miloša Zidanška nad Nemci pod Veliko in Malo Kopo. Tedanji prazniki krajevnih skupnosti Dolič, Šmartno, Pameče, Stari trg, Podgorje, Slovenj Gradec, Sele–Vrhe in Mislinja so opisani v moji knjigi Spomeniki in znamenja NOB v občini Slovenj Gradec, 1985.

Tretjič je občinski praznik postal 19. september, ko je Mestna občina Slovenj Gradec prejela listino z nazivom mesto glasnik miru in jo je podpisal generalni sekretar OZN Perez de Cuellar, 19. septembra 1989. Predlog in utemeljitev sva pripravila s prof. Tonetom Turičnikom.

Ob občinskem prazniku 2012 je Marko Košan, umetnostni zgodovinar, v Glasniku objavil prispevek Slovenj Gradec – mesto glasnik miru.

V času stare (prve) Jugoslavije je slovenjgraška občina uradovala kot mestna občina, po osvoboditvi pa kot mestni občinski odbor. Po ukinitvi okraja Slovenj Gradec leta 1955 in združitvi občin Mislinja, Podgorje, Slovenj Gradec in Šmartno je nastala enovita občina Slovenj Gradec. V skladu z zakonom o ustanovitvi novih občin je bila ustanovljena občina Mislinja, Državni zbor RS pa je občini Slovenj Gradec priznal status mestne občine leta 1994.

Občinska priznanja in partnerska mesta

Zastava mesta glasnik miru je prvič zaplapolala leta 1994. Tedaj je bil Slovenj Gradec gostitelj 24. mednarodnih športnih iger soloobveznih otrok.

Na svečanih sejah ob občinskih praznikih MO Slovenj Gradec podeljuje občinsko nagrado od leta 1959 in občinske plakete, Vrnunčovo nagrado in plakete od 1963, Bernikerjevo nagrado in plakete od 1975 ter Železnikarjevo nagrado in plakete od 2012. Posebno priznanje je naziv častni občan, občina ga podeljuje od leta 1962. (V prvi Jugoslaviji je prvi častni meščan postal F. Ksaver Meško, 1924.)

Prvo listino o pobratenju občin Slovenj Gradec in Gornji Milanovac so podpisali 8. junija 1972. Kraji v občini Gornji Milanovac so med drugo svetovno vojno prijateljsko sprejeli naše izgnance. Po razpadu SFRJ je sodelovanje nekaj let mirovalo, ponovno pa je zaživel v zadnjih letih. Poudariti velja, da delujejo vsakoletne izmenjave gimnazijcev obeh mest.

Listino o partnerstvu in prijateljskem sodelovanju, ki poteka zlasti na kulturnem področju, je MO Slovenj Gradec podpisala z naslednjimi občinami: Český Krumlov (1997), Hauenberg (Nemčija), Vöcklabruck (Avstrija, 2001), japonsko mesto Myoko (tedaj Arai). Japonski gimnazijci imajo redna srečanja z našimi. Ob 20. obletnici diplomatskih odnosov med Japonsko in Slovenijo sta MO Slovenj Gradec in Gimnazija Slovenj Gradec prejeli posebni priznanji, ki ju je japonski veleposlanik v Ljubljani izročil županu Andreju Času in ravnatelju mag. Stanetu Berzelaku. Ob tej priložnosti, oktobra 2012, sta župana obeh partnerskih mest posadila japonsko češnjo pred našo Gimnazijo. Češnja pri njih raste pred vsakim vzgojno-izobraževalnim zavodom in je zelo cenjeno drevo.

Šesto partnersko mesto je Morphou (Ciper, 2008).

Razpoznavna znaka Slovenj Gradca in MO sta grb in zastava, ki ju je potrdil odlok občine, 25. julija 1991. Slovenjgraški mestni pečat je iz konca 13. stoletja ali začetka 14. stoletja, je zanimiv in edinstven zaradi svoje kvadratne oblike in napisu na njem. Prof. dr. Božo Otorepec je razpravo Srednjeveški pečat in grb mesta Slovenj Gradec objavil v zborniku Slovenj Gradec in Mislinjska dolina II, 1999.

Sredi pečatnega polja je bil baročni ščit z grbom, v katerem so bili trije ločeni stolpi. Srednji je bil okrogel z odprtim vhomom, dvema oknom v prvem nadstropju, koničasto streho in kroglo na vrhu. Stranska stolpa sta imela po eno okno v pritličju in po dve v nadstropju, na vrhu pa po tri cline. S. (IGILLUM) – PEČAT, COMMUN(TATIS) – OBČINE, CIVITA(TIS)-MESTA, I.(N), WI(N)DISCHG.(RE)TZ. – SLOVENJ GRADec Arhitekta Milan Petek in Edi Koraca sta srednjeveški pečat preoblikovala v grb mesta.

V času občinskega praznika se odvijajo številne prireditve, kulturne in športne, planinski pohodi, v preteklosti smo odpirali industrijske obrate in še kaj. Iz kronike dogodkov pa izvemo, da smo v občini Slovenj Gradec v letu 1992 dosegli izjemne rezultate na področju šolstva in kulture, turističnih informacij, varnosti prometa, pridobitev pitne vode iz globlin in plinovoda na Legnu itd.

Pomembni dogodki v tistem letu za nadaljnji razvoj občine in mesta so bili 9. mednarodna razstava domače in umetnostne obrti Alpe–Jadran, stalna arheološka zbirka, otvoritev turistične pisarne, turistični vodnik po Mislinjski dolini, tretja monografija Slovenj Gradec in Mislinjska dolina, odprtje Druge osnovne šole. »Za obvoznico je ekipa v naši občini delala štiri leta in to prav vsak dan in po štirih letih smo jo začeli graditi,« je novinarju povedal nekdanji predsednik IS SO Slovenj Gradec Janez Komljanec. Na Glavnem trgu je tega leta obstal Venetski konj avtorja Oskarja Kogoj.

Tudi občinska glasila so poročala o doseženih uspehih. Prav je, da obudimo spomin na dolgoletno izhajanje glasila Mislinjska dolina, ki smo ga začeli brati leta 1958, izhajalo je enkrat mesečno, pozneje redno ob prazniku občine ali drugih pomembnih dogodkih. Glasilo Mislinjske doline je v bogatem formatu nasledil Glasnik MO Slovenj Gradec.

Vir: Potočnikova domoznanska zbirka

Jože Potočnik, prof. svetnik

Glasnik
Med Uršljo in Pohorjem

Glasnik, številka 12, leto 2
september 2013

ISSN 2232-6456

Izdajatelj:

Mestna občina Slovenj Gradec
Šolska ulica 5
2380 Slovenj Gradec
urednistvo@mo.slovenjgradec.si

Naklada: 7300 izvodov

Uredniški odbor

Odgovorna urednica:
Ajda Prislan, tel.: 041 441 897

Novinar:

Aljaž Kitak, tel.: 040 471 157
Člani: Tjaša Borovnik, Lucija Čevnik, Andrej Golob, Marija Lah, Franjo Murko, Roman Novak, Benjamin Pirnat, Dušan Stojanovič, Viktor Sušec, Boštjan Temnik

Lektorici:

Nina Vožič Makuc,
Maja Martinc (občinski prispevki)

Likovna zasnova in prelom:

Cerdonis, d. o. o.

Tisk:

Tiskarna Grešovnik, d. o. o.

Viri fotografij:

arhiv Mestne občine, zasebni arhivi, Primafoto, Kulturni dom Slovenj Gradec, Ajda Prislan, Evgenija Cesar, Peter Cesar, Primož Juvan, Primož Ermenc, Foto Jetam, Sebastijan Apačnik

Trženje oglasnega prostora:

Cerdonis, d. o. o., tel.: 05 901 05 76

15. Mirovniški festival in 6. Festival drugačnosti

Petek, 20. september, na
Glavnem trgu in na Trgu
svobode v Slovenj Gradcu

- Predstavitev nevladnih in humanitarnih organizacij, društev in šol ter organizacij, ki združujejo ljudi s posebnimi potrebami na stojnicah in na prireditvenem odru.

- Otroška predstava ter glasbeni nastopi: zabavne in poučne kreativne delavnice: Center eksperimentov, izdelava čarovniških metel, klasje miru, poslikave obraza, kreativni frizerji, tekmovalje z dirkalnimi avtomobili na daljinsko upravljanje, kviz EU – kolo sreče, odprta vrata snemalnega studia v MKC.

- Podelitev priznanj natečaja najboljših otroških risb, fotografij ter literarnih del in odprtje razstave v Koroški galeriji likovnih umetnosti.

Utrinek z lanskega Mirovniškega festivala

6. Festival drugačnosti Zdravi in invalidi, odprimo vrata!

Ni hudo, če so vrata zaprta, ko za njimi družina uživa mir, a pri starejših in pomoči potrebnih zaprta vrata večinoma pomenijo osamljenost. Vabljeni vsi na dogodke Festivala drugačnosti, kjer odpiramo vrata ljudem!

Začeli in končali bomo z otvoritvijo razstave fotografij. Prva (z naslovom Nedotakljivi), katero predstavlja Zavod 13, nam bo prinesla vizualni dokaz uspešnosti ljudi s posebnimi potrebami, druga, od društva YHD, pa bo predstavila pomembnost primerne pomoči, da ima človek osnovo za enakopravno življenje. Med obema otvoritvama razstav, ki predstavljata nekakšno »ograjno delovišča«, se bo v sredini meseca izvedlo ostalo dogajanje.

Tako bosta sekciji oz. podružnici društev Kroničnih vnetnih črevesnih bolezni in Slovenskega društva za celiakijo izvedli kuharsko delavnico, člani Ustanove Mali vitez in Koroškega društva za boj proti raku pa bodo imeli predavanje – odprto tudi drugim zainteresiranim. Podobno kot prejšnjikrat bo tudi letos »bazar«, torej predstavitev društev na stojnicah in odru skupaj z Mirovniškim festivalom. Poleg informacij na stojnicah in delavnic, se bo predstavljalo pripomočke za premagovanje naše hendikepiranosti in njihovo uporabo; v srednji šoli bodo dijakinje in dijaki poslušali predavanje invalidov o pomembnosti prometne varnosti, osnovnošolčki pa bodo za kakšno uro dobili druge učitelje, ki so npr. slepi. Nekaj bo tudi prikaza športa invalidov. Dogajanje se bo ta dan zaključilo z večerom literatov, ki je vedno »zanimivo resen«.

Letošnji slogan bo morda Odprimo vrata, saj je izzivalen v dejstvu, da nam zapoveduje. A prosim, to naj bi naredili oboji, »zdravi« in invalidi.

To, da »zunaj« vidimo manj invalidov, ni samo recesija, ki jim zmanjšuje že tako mali vir za finančno preživetje, in niso samo ukrepi, ki jih vlada pripravlja – tistega, kar bi pa morala in za kar se je obvezala, pa ne. Ponovno ni glavni krivec denar, ampak ljudje in dejanja, ki jih ne zmremo, ne želimo izvesti in potiskamo izvedbo v prihodnost. Vsekakor bo nekdo ugotovil, da stik imamo in ga iščemo vedno isti. Kje so ostali? Za vrati, ki so jih zaprli! Vsakdo je že kdaj šel po hodniku, kjer so bila zaprta vrata, in tam, kjer so bila odprta, pokukal notri, pa če je hotel ali ne – pač instinktivno. In zgodil se je kontakt – njegov predznak ni važen. Ni hudo, če so vrata zaprta, ko za njimi družina uživa mir, a pri starejših in pomoči potrebnih zaprta vrata večinoma pomenijo osamljenost. Ni lahko premagati tisto zavoro v nas, a dajmo vsi malo popustiti in biti manj »odbijajoči«, predvsem pa manj »samozadovoljni«. Oboji! Pridobimo in nič ne zgubimo. Poslanstvo festivala je nuditi platformo za prikaz njihovih del in se tako predstaviti drugim.

2. 9. ob 18. uri: fotografska razstava Nedotakljivi (Galerija dr. Staneta Strnada v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec); 17. 9. ob 18. uri: kuharska delavnica (MKC); 18. 9. ob 18. uri: predavanje Celostna rehabilitacija onkološkega bolnika, debata (MKC); 20. 9. ob 9. uri: stojnice, predavanje, učne ure, športno dogajanje, tekme; 20. 9. ob 18. uri: literarni večer, sodelujejo Barbara Pešut, Igor Plohl, Valter Čučkovič (Knjižnica Ksaverja Meška); 3. 10. ob 17. uri: fotografska razstava Osebna asistenca je naša eksistenca (MKC). Obiski dogodkov bodo brezplačni. Organizator pripominja, da so možne programske spremembe.

Stojan Rozman

Predavanje v okviru projekta CROB (celostna rehabilitacija onkološkega bolnika)

Naraščanje števila bolnikov, obolenih z rakom v Sloveniji, in osebna izkušnja, ki uči, da je k rehabilitaciji potrebno pristopiti celostno, sta Marjana Štor iz Dobrne spodbudila, da je predlagal tesnejše sodelovanje Onkološkega inštituta v Ljubljani s Termami Dobrna, rezultat tega strokovnega sodelovanja pa je program CROB – program celostne rehabilitacije onkoloških bolnikov.

Običajno je onkološko zdravljenje uspešno, toda to je samo prvi korak do ozdravitve. V času zdravljenja se srečujemo z mnogimi negativnimi dejavniki: diagnoza in prognoza, sprejem diagnoze v našem okolju, posledice agresivnega zdravljenja in možnost poslabšanja materialnega stanja zaradi daljšega bolniškega staleža ali predčasne invalidske upokojitve.

V procesu celostnega pristopa k zdravljenju moramo veliko narediti tudi sami. Za doseganje čim boljše

kakovosti življenja po bolezni je zelo pomembna uspešna psihosocialna rehabilitacija, to je ponovno prevzemanje želenih in pričakovanih socialnih vlog v družinskem in širšem socialnem okolju ter ponovno vzpostavljane omajane samozaupanja. Stopamo na pot življenjske preizkušnje, kjer vemo, da zmagujejo samo tisti, ki se s podporo okolja in z maksimalno pozitivno naravnano podajo v ta boj. Pomembno je, kako ga bijemo, pomembno pa je tudi, da za rehabilitacijo izberemo okolje, ki nam bo omogočilo sprostitev in razvijanje, torej naravno okolje in strokovno usposobljeno ekipo. Vse to so dejavniki, ki nam celostno pomagajo, da ponovno zaživimo.

Projekt CROB združuje izkušnje, znanje in hotenja onkološkega bolnika in vrhunskega strokovnjaka onkologije doc. dr. Alberta Petra Frasa v korist bolnikom.

Predaval bo Marjan Štor, vstop na predavanje je prost. (SR)

Razgovor s predsednico Društva invalidov SG Naloge za kakovost življenja v Slovenj Gradcu uresničujejo z vso odgovornostjo

Stanislava Tamše je predsednica zelo dejavnega in uspešnega slovenjgraškega društva invalidov, ki je razdeljeno na več krajevnih aktivov, in tudi predsednica Sveta za invalide pri MO Slovenj Gradec. Prijazno je odgovorila na nekaj vprašanj o življenju in delovanju invalidov, predvsem pa o aktualnih razmerah, v katerih živijo invalidi danes.

Kakšno je sodelovanje invalidov in vašega društva z Mestno občino Slovenj Gradec?

Mestna občina Slovenj Gradec je skupaj z Društvom invalidov Slovenj Gradec 4. decembra 2008 pridobila naziv Občina po meri invalidov. V ta projekt se je MO Slovenj Gradec skupaj z DI Slovenj Gradec aktivno vključila že v letu 2007. Najprej je delovna skupina, ki jo je imenoval takratni župan Matjaž Zanoškar, pripravila analizo položaja invalidov v MO Slovenj Gradec ter konkreten Akcijski načrt za mandatno obdobje 2007–2010. V Akcijski načrt so zapisali štiri cilje: enakopravno vključiti invalide v vsa dogajanja v občini in ustvarjati pogoje za njihovo vključevanje v procese odločanja na občinski ravni; odpraviti grajene in komunikacijske ovire, ki onemogočajo ali otežujejo življenje; razviti podporno okolje in izboljšati obveščanje in osveščanje občanov o pravicah in potrebah invalidov v občini.

Po sprejetju obeh dokumentov na seji občinskega sveta je župan imenoval 10-članski Svet za invalide pri MO Slovenj Gradec kot županovo posvetovalno telo. Svet za invalide je organ, ki skrbi za koordinacijo invalidskih organizacij in društev na ravni občine in ima pomembno vlogo za uresničevanje teh ciljev. V Svet so vključeni predstavniki invalidskih organizacij in društev, ki delujejo na območju občine, in v njem usklajujejo svoje delo.

Razlogi, da je občina pristopila k temu projektu, izhajajo iz potreb in interesov članstva in temeljijo na skupnem spoznanju in iskanju poti invalidov k sobivanju v lokalni skupnosti, ki obravnava celosten pristop k posamezniku v njegovem življenjskem in socialnem okolju ter ga uveljavlja kot odgovorno osebnost v urejanju osebnih in družbenih zadev.

MO se je obvezala, da se bo načrtno odzivala na realno prepoznane potrebe in interese svojih občanov skladno s Standardnimi pravili OZN o izenačevanju možnosti invalidov in sprejeto Konvencijo o pravicah invalidov, pri tem pa bo upoštevala svoje realne okoliščine in možnosti. Na

nas, invalidski organizaciji, pa je, da s svojo dejavnostjo opozarjamo na ovire v družbi, ki vodijo k diskriminaciji in socialni izključenosti.

Poudarila bi še, da je MO s svojim delovanjem že v preteklem obdobju podpirala dejavnosti invalidskih organizacij in se vključevala v ustvarjanje pogojev za večjo kvaliteto življenja invalidov. Pri načrtovanju in razporejanju sredstev je pri svojem programiranju in delovanju vedno upoštevala tudi posebne potrebe invalidov in potrebo po zagotovitvi sredstev za izvedbo posameznih nalog in programov.

Pri tem so imele pomembno vlogo tudi strokovne službe, ki so se zavedale svoje odgovornosti, da nadgrajujejo svoje delo z novimi pristopi in oblikami dela z invalidi, njihovimi družinami in njihovo socialno vključenostjo. Sodelovanje z njimi je zelo dobro.

Dosežki pa, ki smo jih uspeli realizirati iz prvega Akcijskega načrta, ki se je nenehno dopolnjeval (realizacijo si lahko pogledate na spletni strani MO pod rubriko »Občina po meri invalidov«), so številni in raznovrstni, saj so prispevali k novi kvaliteti življenja v občini ne le za invalide, temveč za vse občane.

Za še večje izboljšanje življenja in gibanja invalidov pa se naj še naprej izvajajo naloge iz Akcijskega načrta, ki ga je Svet za invalide pri MO Slovenj Gradec pripravil v preteklem letu za obdobje 2013–2016. Prepričana sem, da se bodo naloge še naprej uresničevale z vso odgovornostjo, saj so cilji Akcijskega načrta vedno aktualni, tudi za uresničevanje Konvencije o pravicah invalidov in za kakovost življenja vseh občanov.

V kakšnem položaju so danes invalidi v Sloveniji?

Vsi vemo, da smo se v zadnjih letih znašli v težkih časih, težjimi kot jih je mnogo od nas doživelo v preteklosti, in da ne gre le za finančne težave, s katerimi se sooča Slovenija in velik del njenega prebivalstva, temveč tudi za širša vprašanja, ki so povezana z našim vsakdanjim življenjem. Invalidi smo razočarani, da je v zadnjih nekaj letih, kljub deklariranim načelom socialne države in enakopravne obravnave vseh državljanov, s spremembo zakonodaje poniknilo veliko število pravic in ugodnosti, ki so nam invalidom pred tem že pripadale. Precej nezadovoljstva prinaša neuresničevanje Konvencije, da Republika Slovenija še ni izpolnila vseh zavez, ki jih je sprejela z ratifikacijo Konvencije o pravicah invalidov leta 2008, pa tudi Zakon o izenačevanju možnosti invalidov, sprejet konec leta 2010. Tudi zaradi varčevalnih ukrepov vlade že veliko število invalidov in tudi drugega prebivalstva živi pod pragom revščine. Res je, da ti ljudje, ki živijo v najhujšem pomanjkanju, prejemajo razne socialne pomoči, pomagata pa jim tudi Karitas in Rdeči križ, a s takšno vrsto pomoči jim blazijo le posledice revščine, le-te pa ne odpravljajo. Vzroki za odpravo revščine niso v vse dražji državi, temveč v vse več in višjih davkih. Vse to revščine ne odpravlja, temveč jo le povečuje. Zaradi splošne finančne revščine med članstvom invalidsko upokojenih pa tudi s polno delovno dobo me skrbi, da bodo še tako skrbno pripravljeni programi društva, ki vse-

bujejo minimalni finančni prispevek, propadli zaradi premajhne udeležbe članov društva. Tudi še aktivni in redno zaposleni invalidi nimajo več primernih dohodkov, ampak so njihovi prejemki daleč pod socialnim dnem. Kdo je kriv za tako stanje, se ve.

Tu je še Zakon o davku na srečke. S sprejetjem tega zakona so prodajne cene srečk iger na srečo obdavčene z desetodstotnim davkom od prodajne cene srečk iger na srečo. To pa so sredstva Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO) za izvajanje posebnih socialnih programov. Zaradi nove davčne obremenitve bo izpad sredstev za te programe potrebno nadomestiti iz drugih javnih virov, saj posebni socialni programi invalidskih organizacij ne predstavljajo le dopolnitev dela javne službe, ampak v marsičem namesto države izvajajo tisto, kar bi morala zagotavljati država sama.

Invalidi zato ne moremo biti tihi, saj zahtevamo enake možnosti, kot jih imajo drugi. Še naprej si bomo vztrajno prizadevali za doseg enakih možnosti in storili vse za odstranitev ovir, ki vodijo k diskriminaciji in socialni izključenosti, še posebej na področju izobraževanja in zaposlovanja, da invalidi ne bodo potisnjeni v osamo in revščino. Od vlade pa zahtevamo, da dosledno upošteva Konvencijo o pravicah invalidov in načelo – Nič o invalidih brez invalidov.

Kako boste vi osebno in Društvo invalidov SG sodelovali na letošnjem Festivalu drugačnosti, ki bo v Slovenj Gradcu septembra?

Prireditve Festivala drugačnosti prireja Društvo paraplegikov Koroške v okviru občinskega praznika MO Slovenj Gradec že šestič. Predstavijo se društva, ki združujejo invalide in delujejo na območju Mestne občine. Predstavijo se na stojnicah, odru ter v šolah. Društvo invalidov se ob stojnici predstavi z dejavnostjo in s projekti društva ter z ročnimi deli, sodeluje pa še v športnih igrah in kulturnem programu. Osebno sodelujem z njimi že od prve prireditve, in sicer pri načrtovanju programa in prireditve. Na prireditvi vse sodelujoče pozdravim in nagovorim v vlogi predsednice Sveta za invalide pri MO Slovenj Gradec.

Ali Društvo invalidov SG trenutno sodeluje še v kakšnem projektu?

Anders ist normal – Drugačnost je normalna je čezmejni turistični projekt za ljudi s posebnimi potrebami, v katerem Društvo invalidov Slovenj Gradec ne sodeluje. Vsekakor pa sem s tem projektom seznanjena preko Sveta za invalide pri MO Slovenj Gradec, na katerem nam ga je predstavil član Stojan Rozman, ki je tudi zadolžen za izvedbo tega projekta s strani Društva paraplegikov Koroške.

Seveda pa Društvo invalidov Slovenj Gradec sodeluje v drugih projektih. Največji projekt je Razstava ročnih in umetniških del ZDIS, ki jo naše društvo v sodelovanju z ZDIS in pod pokroviteljstvom MO Slovenj Gradec organizira vsako drugo leto v Slovenj Gradcu ob bienalni razstavi domače in umetnostne obrti. Sodelujemo še v projektu Revija pevskih zborov ZDIS, vsako leto pa tudi organiziramo Planinski dan invalidov na Kopah.

Ajda Prislan

Fotografska razstava Nedotakljivi

Fotografska razstava Nedotakljivi Zavoda 13 je nadgradnja njihovega prejšnjega projekta Poglej me, kjer so svojo zgodbo pripovedovali otroci s posebnimi potrebami, tokrat pa jo »znani obrazi z scene«. Za mnoge je to, da ljudje kljub svoji hendikepiranosti živijo polno življenje, nepojmljivo, celo spektakularno. Fotografije paraolimpijca Darka Đuriča, ekstremnega športnika Gala Jakliča, gledališkega igralca Simona Šerbineka, košarkarja Borisa Klepa, pevke Ane Karneža, torej ljudi, ki

kljub fizični prizadetosti, ki je posledica bolezni, nesreč in drugačnosti, ta »manjko« zradirajo, prikažejo ljudi, ki živijo polno življenje, polno radosti in veselja. Prav zaradi spretnosti, kako počnejo vsakdanje stvari, so portretiranci nedotakljivi in večni zmagovalci.«

Otvoritev razstave bo 2. septembra ob 18. uri v Galeriji dr. Staneta Strnada v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, na ogled pa bo do 16. 9. 2013.

SR

Mestna občina Slovenj Gradec

Pregled občinskih investicij v letu 2013

Mestna občina Slovenj Gradec je v preteklih letih slovela po velikem deležu investicij v svojem proračunu. Ta delež se je že kar nekaj let gibal okrog 50-ih odstotkov proračuna. V letu 2013 se delež investicij žal zmanjšuje na 42,6 % proračunskih odhodkov. Razlog leži v dejstvu, da se zaradi splošno znane situacije v naši državi prihodki Občine krepko zmanjšujejo in to velja tako za davčne prihodke kot za lastne prihodke le-te. Ker pa mora Občina kljub temu redno izvrševati z zakonom določene naloge (financiranje predšolske vzgoje, delno financiranje osnovnega šolstva, naloge s področja socialnega varstva, športa in drugo), je razumljivo, da se kljub varčevalnim ukrepom na področju prej naštetih nalog žal zmanjšujejo predvsem sredstva, namenjena investicijam.

Poleg tega je Mestno občino Slovenj Gradec prizadelo kar nekaj naravnih nesreč. Neizbrisen je spomin na poplave 5. novembra 2012 in čeprav bi morala večji del sanacije po poplavih in financiranja preventivnih ukrepov financirati država, je tudi MO Slovenj Gradec zagotovila znatna sredstva za odpravo posledic poplav oziroma močnih padavin, zlasti na področju sanacije plazov. V letu 2013 bomo tako sanirali kar 14 plazišč in s tem omogočili varen prevoz občanov, zlasti v hribovitem delu naše občine.

Naslednji problem, s katerim smo se soočili, so bile velike količine snežnih padavin. Tako smo za pluzenje v letu 2013 porabili 574.100 EUR, kar je za 225.000 EUR več kot v preteklih letih. Medtem ko smo v letih 2009–2012 povprečno pluzili devetkrat, smo v tej zimi pluzili kar dvaindvajsetkrat. Razumljivo je, da je povečanje sredstev za ta namen pomenilo, da se bomo morali odreči marsikateri investiciji.

Zaradi naštetega smo se s predsedniki četrtnih in vaških skupnosti na sestanku, 17. 4. 2013, dogovorili, da se izgradnja cest v naši občini, predvideva s proračunom za leto 2013, začasno prekine, da se na tem področju izvedejo le tiste investicije, ki so sofinancirane s strani države, ki pomenijo nadaljevanje izgradnje iz preteklega leta in investicije v tistih četrtih in vaških skupnostih, v katerih se že nekaj let ni gradilo. Na tem mestu bi se rad še enkrat zahvalil predsednikom četrtnih in vaških skupnosti za strpnost in veliko razumevanje.

Na področju »družbenih dejavnosti« izvajamo le investicije, ki so sofinancirane s strani države in tiste investicije, ki so skrajno nujne (na primer zamenjava strehe na Drugi osnovni šoli).

V nadaljevanju sledi pregled največjih investicij. Svoj uvodni prispevek pa naj zaključim z upanjem, da se bo Slovenija čimprej izvila iz krize, kar bo tudi naši občini omogočilo vnovično večje investiranje na področju, ki pomeni gonilo razvoja občine, na področju investicij.

Darko Sagmeister, univ. dipl. ekon.,
direktor uprave

Sanacija vodotokov po poplavih

V lanskem letu (novembra 2012) so poplave v MO Slovenj Gradec povzročile veliko škodo. V strugah vodotokov je bila na več mestih poškodovana obstoječa vodna infrastruktura, naravne brežine, na mestih z manjšim padcem in razširjenih delih pa so bile odložene naplavine. Zaradi teh poškodb so sedaj že ob večjih vodah močno ogrožene stanovanjske hiše, javna in gospodarska infrastruktura.

Program odprave posledic naravnih nesreč, ki ga je sprejela vlada, predvideva odpravo posledic poplav v petih letih, v letošnjem letu pa je za ta namen zagotovila krog 22 milijonov evrov. Za območje MO Slovenj Gradec je koncesionar za urejanje vodotokov VGP Drava skupaj z MOSG sestavil program najnujnejših ukrepov na najbolj prizadetih in potencialno najnevarnejših odsekih vzdolž rek in potokov Mislinja, Suhodolnica, Homšnica, Barbarski potok, Jenina in drugih vodotokov.

Sanacijski program skupaj z rednimi vzdrževalnimi in investicijskimi deli je ocenjen na 840.000 EUR. Za redno vzdrževanje je MOSG prispevala znesek 46.000 EUR.

Ta program je trenutno v izvajanju. V preglednici so navedeni vsi letošnji projekti. Zeleno so obarvani že izvedeni, vijolično tisti, ki so v teku, načrtovani pa rdeče.

IZVAJANJE DEL V OBMOČJU MESTNE OBČINE SLOVENJ GRADEC
Mislinja - vzdrževalna dela gorvodno od mostu - Šmartno
Mislinja - vzdrževalna dela pri hiši Legen 25 a
Jenina - vzdrževalna dela pri hiši Mislinjska Dobrava 80
Mislinja - san. dela po popl. nov.'12 - Pameče
Mislinja - san. dela po popl. nov.'12 - Legen 23 (DaPlast), Šmartno 16
Mislinja - san. dela po popl. nov.'12 - Turiška vas
Barbarski potok - san. dela po popl. nov.'12 - Legen 133
Suhodolnica - san. dela po popl. nov.'12 - Podgorje 132, 105
Homšnica - san. dela po popl. nov.'12 - Slovenj Gradec
Radušnica - san. dela po popl. nov.'12 - Raduše 25 a
Jenina - san. dela po popl. nov.'12 - Lahovnik, Bučinek
Kolarica - san. dela po popl. nov.'12 - Vodriž 12
Hud. v Kranjski vasi - san. dela po popl. nov.'12 - prag
Trobeljščica - san. dela po popl. nov.'12 - Troblje 22
Mislinja - VS 2013 - Kopaliska ulica

Dodatno bo izvedena regulacija Suhodolnice, 2. faza od mostu pri pokopališču do Kuharjevega parka. Investicija bo pokrita iz kohezijskega sklada v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture (OP ROPI). MKO je pred kratkim ponovilo razpis za izvedbo del. Prvi razpis v juniju je bilo namreč potrebno razveljaviti, zaradi preseganja vrednosti del v ponudbi glede na odobreno vrednost, ki znaša okrog 770.000 €.

Letošnji obseg sredstev za sanacijo vodotokov je zadovoljiv in v kolikor

bodo vsa dela izvedena po načrtih, bomo ob morebitnih poplavih v jesenskem času bistveno bolj varni kot lansko leto in tudi ob enaki količini vode do večje škode ne bo prišlo.

Ureditev cestne in komunalne infrastrukture v vaškem jedru Sele

V sklopu investicije v višini 99.186,31 EUR je Mestna občina Slovenj Gradec pridobila sofinanciranje s strani LAS MDD v višini 66.513,94 EUR. V investiciji je zajeta obnova in preplastitev ceste v dolžini 183 metrov, izgradnja fekalne in meteorne kanalizacije, izgradnja javne razsvetljave ter hidrantnega in vodovodnega omrežja. Investicija je bila zaključena v mesecu avgustu.

Cesta Gmajna

V sklopu investicije v višini 146.032,44 EUR je Mestna občina Slovenj Gradec pridobila sofinanciranje s strani LAS MDD v višini 101.353,90 EUR. V investiciji je zajeta obnova in preplastitev dela ceste na Gmajno ter dela odcepa Trošt v skupni dolžini 297 metrov, izgradnja fekalne in meteorne kanalizacije in izgradnja javne razsvetljave. Investicija je bila zaključena v mesecu avgustu.

Rekonstrukcija Tomšičeve ulice

Rekonstrukcija dela Tomšičeve ulice v dolžini okoli 150 metrov. V sklopu investicije smo zamenjali meteorno kanalizacijo, javno razsvetljavo in asfaltno prevleko. Vrednost investicije je bila 80.000,00 EUR. Investicija je bila zaključena v mesecu juliju.

Plaz LC Umek-Sv. Duh

Sanacija treh plazišč na lokalni cesti Umek-Sv. Duh. V sklopu investicije v skupni vrednosti 152.000,00 EUR smo na treh ločenih odsekih ceste sanirali posledice zemeljskih plazov, ki so ogrožale cesto. Izvedeni so bili trije objekti, in sicer kamnita zložba, kamniti zid in pilotna stena. Investicija bo zaključena v mesecu septembru.

Cesta Razbor

V letu 2012 smo pričeli s 7. etapo rekonstrukcije ceste na Razbor, kjer smo v dolžini 1800 metrov izvedli spodnji ustroj ceste v makadamski obliki, odvodnjavanje in tri podporne zidove. Vzporedno z investicijo smo položili glavne vodovodne cevi v dolžini 1595 metrov (do kmetije Kavnik). Skupna vrednost vseh izvedenih del je znašala 160.000,00 EUR. Investicija je bila zaključena v mesecu juniju 2013.

Cesta Brdnik

Cesta Brdnik

Rekonstrukcija ceste Stari trg-Brdnik v dolžini 1100 metrov. V sklopu investicije smo izvedli meteorno kanalizacijo in protiprašno zaščito ceste. Vrednost investicije je bila 130.000,00 EUR. Investicija se je začela izvajati v letu 2012, zaključila pa v mesecu aprilu 2013.

Cesta Krnice 2

Rekonstrukcija ceste Brezovnik-Krnice v dolžini 300 metrov. V okviru investicije smo izvedli protiprašno zaščito ceste s postavitvijo ustrezne prometne signalizacije in javno razsvetljavo. Vrednost investicije je bila 51.000,00 EUR. Investicijo smo pričeli izvajati v letu 2012, zaključili pa v mesecu juniju 2013.

Sanacija plazu na LC377061 (Skobir)

Izvedba pilotne stene, ki se je porušila v sklopu lanskih poplav. Objekt je bil prijavljen in tudi edini v celoti financiran s strani sredstev državnega proračuna v sklopu odprave posledic naravnih nesreč. Vrednost projekta je 132.000,00 EUR. V sklopu izgradnje bomo na podlagi izdelanih geoloških raziskav in projektov zgradili novo pilotno steno, ki bo preprečevala, da bi nestabilna pobočja na območju ceste ogrožala cesto. Investicija bo izvedena v mesecu septembru.

Sanacija plazu na Gmajni

Sanacija plazišč po poplavih

Sanacija 11 plazišč na različnih lokacijah po občini v skupni vrednosti 173.000,00 EUR. Pri sanaciji so bile uporabljene različne metode, kot so armirana zemljina, kamen v betonu in vrtnje AB pilotov. Celotna sredstva so bila zagotovljena s strani občinskega proračuna. Dela smo izvajali od meseca maja do avgusta.

Izgradnja kanalizacijskega omrežja

V letu 2013 smo nadaljevali z izgradnjo sekundarnega kanalizacijskega omrežja na različnih lokacijah po občini. Izvedli smo priključke v naseljih Krnice (stare in nove), delu Turiške vasi (Tučmanova vas) in drugih manjših zaselkih. Na čistilno napravo smo priključil tudi Grmovškov dom na Kopah. Izvedli smo okoli 70 novih priključkov na čistilno napravo. Vrednost sredstev vloženih v izgradnjo kanalizacijskega omrežja v letu 2013 znaša okoli 300.000,00 EUR.

Parkirišče za avtodome

Investicijo smo izvedli zaradi povpraševanja obiskovalcev, ki v mesto pridejo z avtodomi. Zaradi smotrnosti smo investicijo izvedli v sklopu Hostla na Ozarah. V prvi fazi smo uredili tri parkirna mesta za avtodome z možnostjo priklopa za električno energijo in vodo. Vrednost investicije je okoli 9.000,00 EUR. Investicijo smo izvedli v mesecu avgustu.

Pločnik Stari trg

V Starem trgu smo izvedli zadnjo fazo rekonstrukcije ceste na odseku Krožišče Colatio – Gasilski dom Stari trg, kjer smo izvedli izgradnjo pločnika v dolžini 300 metrov in delno rekonstrukcijo ceste. V sklopu investicije smo položili 145 metrov vodovodnih cevi ter zamenjali dotrajano fekalno in meteorno kanalizacijo. Vrednost vseh del je znašala 77.000,00 EUR. Investicija se je pričela izvajati v letu 2012, zaključena pa je bila v mesecu juniju 2013.

Parkirišče in pločnik Pameče

Pri mrliški vežici v Pamečah smo izvedli II. fazo izgradnje pločnika in parkirišča. Zgradili smo parkirišče v velikosti 600 m² in pločnik v dolžini 50 metrov. Vzporedno smo izvedli še delno rekonstrukcijo dovozne ceste. Vrednost investicije je znašala 30.000,00 EUR. Investicija je bila zaključena v mesecu juniju. Z izvedbo teh del smo zaključili tudi investicijo izgradnje mrliške vežice Pameče z zunanjo ureditvijo.

Energetska sanacija (OVE in URE) OŠ Podgorje

Projekt je kandidiral za dodelitev nepovratnih sredstev iz naslova prve prednostne usmeritve »Energetska sanacija javnih stavb«, v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, šeste razvojne prioritete »Trajnostna raba energije«.

Z investicijsko namero zasledujemo cilje glede trajnostne rabe energije, ki si jih je Slovenija zadala s sprejetjem Resolucije o nacionalnem energetskega programu, po katerem so na področju OVE (obnovljivi viri energije) in URE (učinkovita raba energije) podani cilji glede povečanja energetske učinkovitosti, povečanja obsega soproizvodnje toplote in električne energije ter povečanja proizvodnje toplote in električne energije iz obnovljivih virov.

Cilj operacije je bila energetska sanacija stavbe, tako da bodo specifični prihranki pri rabi energije, ki vključujejo prihranke električne energije in toplote (izolacija 'cokla', izvedba tankoslojne fasade, izolacija podstrešja, prezračevanje ...).

Višina skupnih stroškov operacije je znašala 282.060,40 EUR, višina sofinanciranega dela pa 226.592,97 EUR. Začetek del v mesecu juliju, konec v avgustu.

Oprema v Športni dvorani Slovenj Gradec

Projekt je kandidiral za dodelitev nepovratnih sredstev na razpisu Fundacije za šport za sofinanciranje gradnje športnih objektov v letih 2013, 2014 in 2015.

Cilj investicije je montaža novega prezračevalnega sistema v Športni dvorani Slovenj Gradec, saj je obstoječi sistem popolnoma neustrezen in dotrajan. Vrednost celotne investicije znaša 84.972,02 EUR, višina sofinanciranega dela pa 31.193,00 EUR. Z deli smo pričeli v mesecu avgustu, zaključili jih bomo v septembru.

Sanacija strehe Druge osnovne šole Slovenj Gradec

Občina je sama, z lastnimi viri, pristopila k izvedbi investicije.

Objekt se bo prenavljal fazno, zaradi dotrajanosti se bo najprej prenovila streha in z njo povezane fasade. Predvidena je nova toplotna izolacija na podstrešju. V okviru prenove v prvi fazi se bodo zamenjala tudi okna, ki so sestavljena iz vertikalnega in poševnega dela, ter strešna okna.

Prva faza izvedbe je predvidena letos, druga in tretja faza pa v naslednjih letih. Predračunska vrednost celotne investicije znaša 217.833,82 EUR. Investicija se je pričela izvajati v juliju, zaključila se bo v septembru.

Sanacija strehe Druge osnovne šole Slovenj Gradec

Invalidske sanitarije

Invalidske sanitarije na Vorančevem trgu v Slovenj Gradcu so bile izgrajene v okviru čezmejnega turističnega projekta za ljudi s posebnimi potrebami z delovnim naslovom Anders ist normal – Drugačnost je normalna (AIN – DJN), ki je bil leta 2011 odobren v okviru javnega razpisa za izbor projektov v organizaciji Službe Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko kot organa upravljanja. Operacijo AIN – DJN delno financira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, naložba v prihodnost, izvaja pa se v okviru Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Avstrija za programsko obdobje 2007–2013.

Sanacija vodotokov po poplavih

Mestna občina Slovenj Gradec se je kot ena izmed partnerjev v projektu zavežala, da bo v okviru projekta izgradila invalidske sanitarije s previjalnico na Vorančevem trgu v Slovenj Gradcu, saj se po svojih najboljših močeh trudi biti invalidom čim bolj prijazna občina.

Samo investicijo smo pričeli izvajati v prvi polovici leta 2012, zaključena pa je bila v juniju 2013. Njena celotna vrednost je ob zaključku znašala 85.000,00 EUR, pri čemer nam je s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj ter deloma tudi nacionalnega sofinanciranja uspelo pridobiti vsa sredstva v skupni višini 60.000,00 EUR.

Mrežni podjetniški inkubator

Izgradnja Mrežnega podjetniškega inkubatorja MPIK Slovenj Gradec poteka na lokaciji Poslovne cone Ozare, za investicijo pa je Mestna občina Slovenj Gradec pridobila subvencijo v višini 1.800.000,00 EUR iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Zaključek investicije - predvidoma konec avgusta.

Mrežni podjetniški inkubator

Izgradnja avtobusnega obračališča pri Podružnični osnovi šoli Sele-Vrhe

V okviru izvajanja ukrepov za izboljšanje prometne varnosti na šolskih poteh smo tudi v letošnjem letu nadaljevali z ukrepi izgradnje avtobusnih postajališč - obračališč pred osnovnimi šolami za tako imenovane šolske prevoze. Z urejanjem avtobusnih obračališč smo pričeli že v preteklih letih, in sicer prednostno pri tistih osnovnih šolah, kjer se pojavljajo največje zgoščitve šolskih prevozov. Avtobusna postajališča so zgrajena na način obračališča in morajo zagotavljati najvišji nivo varnosti otrok pri vstopanju in izstopanju iz vozila, naj bo to šolski avtobus ali šolski kombi. Bistven poudarek za zagotavljanje varnosti otrok je ta, da vozila pred vstopanjem ali izstopanjem otrok, na samih postajališčih ne smejo voziti vzvratno. Z letošnjim šolskim letom je tako urejeno novo avtobusno postajališče - obračališče pred podružnično osnovno šolo Sele - Vrhe, kjer se dnevno vrši prevoz za 55 šoloobveznih otrok, ki so upravičeni do šolskih prevozov. Samo obračališče pa bo zvišalo nivo prometne varnosti tudi pri dovozu in odvozu otrok v vrtec, ki je prav tako lociran v prostorih šole. Vrednost del ureditve obračališča za šolske prevoze in dela parkirišča za zaposlene znaša 20.000,00 EUR.

Pripravili oddelki in pristojne strokovne službe MOSG

Nove pridobitve ob kolesarski poti

Otroška igrala kot motivacija za aktivni življenjski slog

Mestna občina dopolnjuje infrastrukture za kolesarje in pešce z igrali, ki lahko pomenijo tudi ciljne točke najmlajšim kolesarjem, kolesarskim sopotnikom ali najmlajšim pešcem.

Športna dejavnost v predšolskem obdobju je ključnega pomena za gibalni in funkcionalni razvoj otoka. Gibalni razvoj je pomemben predvsem v prvih letih življenja, saj otrok razvija svoje funkcionalne in gibalne sposobnosti ter postopno spoznava in osvaja različne športne zvrsti (Videmšek, 2003). Otroci naj bi odraščali v duhu, ki spodbuja dožemanje in spoznavanje pešačenja in kolesarjenja kot »najbolj normalne in naravne« mobilne možnosti (več o kolesarjenju od otroških nog naprej na www.healthy-region.eu). Na Mestni občini Slovenj Gradec se zavedamo tega dejstva, zato poskušamo dograjevati in obnavljati infrastrukturo, namenjeno kolesarjem in pešcem.

Površina za pešce in kolesarje, ki jo v okviru sofinanciranega projekta s strani Evropske unije Kolesarska pot po Mislinjski dolini poimenujemo kolesarska pot, poteka neprekinjeno od meje z občino Dravograd do občine Mislinja v skupni dolžini 12.406 m. Ob njej je postavljenih kar nekaj počivališč, dve počivališči sta urejeni s stojali za kolesa in koši za smeti, v Šmartnem pri Slovenj Gradcu pa smo postavili tudi pitnik za vodo in prenosne sanitarije.

Ker pa je športna dejavnost v predšolskem obdobju ključnega pomena za gibalni in funkcionalni razvoj otoka, želimo predšolske otroke čim bolj motivirati k uporabi kolesarske

poti, zato smo se odločili, da ob poti postavimo otroška igrala kot ciljne točke za najmlajše uporabnike. Otroška igrala bodo tako zelo dobrodošla tudi za starše kot motivacija in spodbuda njihovih najmlajših do kolesarjenja, saj bodo imeli cilj, do katerega morajo prikolesariti. Nekaj igral smo s pomočjo Vaške skupnosti Turiška vas v mesecu avgustu že postavili na počivališčih v Tomaški vasi in Turiški vasi. Igrala so bila predstavljena s šolskega igrišča na Selah, a so bila s pomočjo Vaške skupnosti obnovljena.

Predšolski otroci med drugim in sedmim letom starosti, poleg osnovnih gibalnih sposobnosti, razvijajo gibalne spretnosti, motorične spretnosti in navade, ki se jih bodo držali v kasnejših življenjskih obdobjih, zato je naš cilj seveda postaviti čim več igral oz. opreme, ki bo namenjena predvsem razvoju motoričnih sposobnosti otrok. Lokacija igral pa bo določena v okviru zasaditve kolesarske poti.

Kolesarska pot je namenjena kolesarjem, pešcem in otrokom za pot v šolo. Pri kolesarjenju je potrebno upoštevati dejstvo, da je pot namenjena vsem skupinam rekreativnih kolesarjev (od najmlajših do starejših) kot tudi pešcem in otrokom za pot v šolo. Kolesarje zato prosimo, da upoštevajo omejitve hitrosti na največ 25 km/h in so na poti strpni, potrpežljivi in pazljivi ob srečanju starša s kolesarskim priklopnikom, predšolskega otroka na poganjalčku ali sprehajalce po poti. Kolesarjenje je rekreacija in ne hitrostna dirka.

Natalija Knez, višja svetovalka I za družbene dejavnosti

Počivališče v Turiški vasi

Kolumna

Bo EPK tudi po EPK?

Piše Niko R. Kolar

Zapisal sem nekaj osebnih spoznanj in razmislekov, ki so vezani na že ugotovljena dejstva, da smo občinski svetniki MO Slovenj Gradec imeli v preteklosti (2009–2012) nekajkrat priložnost razpravljati, ocenjevati in odločati o investicijskih projektih kot tudi sprejemati načrtovane programske vsebine za izvedbo EPK Maribor 2012. Še posebej bi rad omenil, da je občinski svet MO Slovenj Gradec na svoji 26. seji (9. 7. 2013) kot samostojno točko dnevnega reda obravnaval poročilo o realizaciji projekta EPK Maribor 2012. Dejstvo namreč je, da je formalno, z dnem 1. julijem 2013, EPK Maribor 2012 prenehal z delovanjem. Zategadelj smo v partnerskem mestu Slovenj Gradec pristopili, podobno kot v drugih mestih (Maribor, Murska Sobota, Ptuj, Novo mesto in Velenje), k ustrezni svetniški razpravi in oceni največje in najbolj obsežne kulturne manifestacije v zgodovini obstoja mesta Slovenj Gradca.

Kot sem že zapisal bom ob tej priložnosti navrgel le nekaj stavkov o pozitivnih posledicah EPK 2012, nekaj stavkov o pomanjkljivostih in zastavil kakšno misel za prihodnja kulturna obdobja v MO Slovenj Gradec ...

1. Zahvala velja vsem subjektom, ki so omogočili našemu mestu, da je bilo pridruženo v projekt EPK

Maribor 2012; zahvala podobno velja vsem producentom in izvajalcem programov, tako domačim kot tujim, ki so oplešali naš vsakdanjik z vrhunsko umetniško ustvarjalnostjo!

2. Mesto Slovenj Gradec se je prvič tvorno vključilo v kohezijsko regijo – Vzhodna Slovenija, kjer smo zasledovali vrednote medkulturnega dialoga, spodbujanja ustvarjalnosti, spoštovanja raznolikosti in vplivanja na dvig kakovosti bivanja v posameznih lokalnih sredinah. Korektno smo sodelovali z Zavodom Maribor 2012.

3. EPK Maribor 2012 je doprinesla nekatere kulturne presežke, ki so Slovenj Gradcu dvignili ugled v slovenskem in širšem evropskem prostoru (odprtje muzeja Huga Wolfa, I. mednarodno solopevsko tekmovanje v interpretaciji samospesov H. Wolfa, Art@Craft Europe 2012, Soft Control, Mednarodni festival mlade literature Urška, koncerti slovenske in češke orkestralne glasbe itd.).

4. Spregledati pa ne morem novih umetniških praks, ki so se zlasti dokazale z ustvarjalnostjo in izvirno poustvarjalnostjo: Kantata po sv. Elizabeti, Nova ljubezen, Mož s krokarjem, Matalaja, Polne vreče zgodb, lajnarski festival, Mirovniški festival »Od ljudi za ljudi«, Uf, industrija – Mati fabrika in še bi lahko našteval ...

5. Naj se dotaknem še področja kulturnega turizma v tem smislu, da se mirne duše pridružujem mnenju in ugotovitvam, da je EPK 2012 že v letu 2012 s skoraj 30% povečanjem nočitev domačih in tujih gostov v MO Slovenj Gradec povsem zadovoljil naša pričakovanja, kaže pa tudi, da se omenjeni trend podobno ohranja v letu 2013.

6. Poudariti želim, da je MO Slovenj Gradec vse predvidene gradbene investicije (muzej H. Wolfa, obnova prostorov KGLU in KPM SG) uspešno časovno in finančno zaključila. Prav tako je MO Slovenj Gradec poravnala vse svoje finančne obveznosti v okviru prireditve EPK Maribor 2012.

V duhu samokritičnosti moram vendarle poudariti, da v mestu Slovenj Gradec nekaterih stvari nismo izpeljali tako kot bi jih lahko:

Na področju promocije in marketinga nismo uspeli dovolj izkoristiti sosednjih dežel Avstrije, Italije, Madžarske in Hrvaške.

Mreženje posameznih kulturnih vsebin (izmenjava medsebojnih gostovanj) med partnerskimi mesti je bilo le v manjšem delu realizirano.

Slovenjgraško kulturno poletje je navkljub povečanemu obsegu (66 prireditev) z novo centralno prireditveno lokacijo na Trgu svobode povzročilo deljena mnenja med občani mesta Slovenj Gradec (hrup pozno v noč, nedisciplina mimoidočih, pritožbe bližnjih stanovalcev itd.). Zakaj izločitev dvorišča Rotturna (tradicionalna komorna in simfonična glasba bi lahko našla svoje možnosti na tej lokaciji)?

Izjemoma so bile nekatere glasbene in literarne prireditve bolj slabo obiskane, navkljub ustreznemu seznanjanju v različnih medijih.

Za zaključek naj še omenim, da MO Slovenj Gradec z blagovno znamko EPK Maribor 2012, partnersko mesto Slovenj Gradec, vstopa v obdobje, ko se bomo morali dokončno odločiti, kako naprej v drugi polovici tega leta, oz. kaj se nam obeta v letih 2014 in 2015, da ne omenjam celotnega obdobja nove evropske perspektive 2014–2020. Pridružujem se tistim idejam županov partnerskih mest (tudi gospodu A. Času), ki želijo nadaljevati s kulturnim »mreženjem« v naslednjih letih. Seveda v duhu ohranjanja nekaterih vsebin EPK Maribor 2012; z dodajanjem novih kulturnih snovanj kulturnih ustanov, kulturnih društev, skupin in posameznikov (70. obletnica OZN). Pa še najmanj dve gradbeni investiciji moram dodati: prizidek obstoječemu Kulturnemu domu Slovenj Gradec (ustrezno dvorano z novim odrom) in celovito obnovo tako imenovane »ubožne hiše« za namene ohranitve Sokličevega muzeja! To pa je zaenkrat tudi vse, kar sem želel zapisati.

Mislinjska Dobrava

Zaprtje odlagališča komunalnih odpadkov

Znamenom preprečevanja obremenjevanja okolja se bodo po zaprtju odlagališča vsa vzdrževalna in sanacijska dela ter obratovalni monitoring izvajali še 10 let.

Odlagališče za nenevarne odpadke v Mislinjski Dobravi, kamor so se od leta 1981 odlagali odpadki iz občin Slovenj Gradec in Mislinja, je od marca naprej dokončno zaprto. Kljub zaprtju odlagališča pa se v skladu z okoljsko zakonodajo na slednjem izvajajo vzdrževalna in sanacijska dela, obratovalni monitoring podzemnih, izcednih in padavinskih voda ter meritve deponijskega plina na bakli.

Vzdrževalna dela zajemajo vzdrževanje plinskih instalacij (jaškov) in bakle za sežig deponijskega plina, popravila in obnovo žične ograje, čiščenje in vzdrževanje kanala za odvajanje padavinskih vod itd., sanacijska dela na odlagališču pa zajemajo izvedbo rekultivacijske plasti, saj smo odlagališče v prvi fazi prekrili z zemeljskim materialom, s

čimer smo preprečili raznos smeti v okolico ter vdor različnih glodavcev in zadrževanje mrčesa. Končno sanacijo odlagališča bomo izvedli na podlagi projektne dokumentacije in bo vključevala končno rekultivacijo

in zasaditev površine odlagališča s primernim rastlinjem. Pri postopku rekultivacije odlagališča je pomembno, da je med dvema plastema zemeljskega materiala primerna tesnilna obloga, kajti rekultivacijska plast mora dolgoročno zagotavljati optimalno zadrževanje in pronicanje padavinskih voda, preprečevati erozijo in ustvarjati pogoje za rast rastlinstva. Na odlagališču pa sta že urejena odvajanje izcednih voda in odplinjevalni sistem.

Teja Račnik

Urejanje odlagališča v Mislinjski Dobravi po zaprtju

Samooskrba, izobraževanje in turizem Avtohtone sorte sadja bodo krasile kolesarsko pot

Na prvem sestanku odbora MO Slovenj Gradec za saditev sadnega drevja ob kolesarski stezi so se pogovarjali o tem, da je javne površine potrebno urediti z zasaditvijo. Vabijo občane, da predlagajo domače, proti boleznim odporne sorte za sajenje ali cepljenje.

Ker je na voljo zemlja ob kolesarski stezi oz. pešpoti med Slovenj Gradcem in Mislinjo in še kje, bodo po izbranih točkah posadili sadna drevesa ter jagodičje tudi z namenom izobraževanja v smeri samooskrbe. S tem se odpira možnost ponudbe svežega sadja domačinom, ki ob svojem domu (večstanovanjske hiše in bloki) nimajo možnosti sajenja, ter turistom, ki s tem dobivajo novo ponudbo našega kraja. Kot navaja pismo ravnatelja OŠ Šmartno, bodo tako lahko tudi osnovne šole nudile otrokom izobraževanje, delavnice v sadovnjaku. In tudi občani bodo

imeli možnost, da sami nabavijo, zasadijo in skrbijo za sadike.

Zadolžena iz mestne uprave za ta projekt naj bi do letošnjega septembra določila lokacije saditve. Na predlog Danila Knapa bodo avtohtone vrste sadja sadili ob Martinovih dnevih, torej novembra ob krajevnem prazniku Šmartna pri Slovenj Gradcu.

Pomagali bi strokovnjaki, društva, tudi Turistično društvo Slovenj Gradec, sponzorji ter Vaški skupnosti Šmartno (npr. sponzor sadilnih količkov) in Turiška vas. Pobudnik projekta Jože Santner (društvo Učni sadovnjak), ki bo skrbel za koordinacijo in pridobivanje sponzorjev, je povedal: »Vso drevje ter jagodičevje naj bi bilo označeno z napisi, katera sorta je to in kdaj je zrela, tudi v Braillovi pisavi. GG bomo prosili za donacijo v obliki zaščitnih mrež za debla dreves (zaradi divjadi).« (AP)

Mobi Info

MO SG se predstavlja na mobilnem portalu Mobi Info

Mobilni telefon je postal standardni osebni pripomoček, ki nas spremlja 24 ur na dan. Predstavitev Mestne občine Slovenj Gradec na mobilnem portalu zato predstavlja novo in učinkovito možnost informiranja o naravnih in kulturnih znamenitostih ter prireditvah v občini, hkrati pa odpira možnost dodajanja informacij o komercialni ponudbi izdelkov in storitev na skupni mobilni portal MO Slovenj Gradec.

Turist ali popotnik se bo prej odločil za obisk našega mesta in bo tudi dlje ostal, če bo lahko na mobilnem telefonu, ki ga ima vedno pri roki, enostavno in brezplačno pobrskal po turistični ponudbi v našem mestu in glede na svojo lokacijo preko portala ugotovil, kako najlažje pride do tja.

Na mobilnem portalu so podrobneje predstavljeni staro mestno jedro, kratka zgodovina mesta, dvorec Rotenturn, mestni muzej in galerija, cerkev sv. Elizabete, sv. Duha in sv. Jurija, rojstna hiša Huga Wolfa in Sokličev muzej. Informacija vključuje slike in tekste: naziv, lokacijo, telefonsko številko, spletni naslov in izris poti do objekta. Izrisanih je osem kolesarskih in osem pohodnih poti. Poti so opremljene s privlačnimi slikami narave in podob, ki jih pohodnik ali kolesar najde ob le-teh. Za športne navdušence in rekreativce so predstavljeni tudi mestno kopališče, stadion in športna dvorana. V naslednjih mesecih bo predstavljena še večina ostalih naravnih in kulturnih znamenitosti naše občine.

Mestna občina je z odločitvijo za predstavitev vsebin javnega značaja storila prvi korak za vzpostavitev skupne informacijske platforme celotne občinske ponudbe na mobilnem telefonu. S tem Mestna občina spodbuja prepoznavanje znamenitosti in ponudbe v našem mestu, omogoča pa tudi grozdenje ponudnikov komercialnih izdelkov in storitev okrog te ponudbe. Na informacije javnega značaja se lahko navežemo različne informacije o komercialni ponudbi – informacije o nastanitvah, gostinskih objektih, trgovskih objektih, športnih in kulturnih prireditvah, raznih servisnih storitvah, bankah, poštah, zdravstvenih storitvah in podobno. Ponudniki blaga in storitev, ki se bodo vključili v skupni mobilni portal, bodo lahko trajno in samostojno dodajali svoje vsebine.

Zasnovali smo tudi javno predstavitev za občane in medije, namestitev informacijskih tabel pri vstopu v MO Slovenj Gradec, namestitev informacijskih nalepk na objektih javnega značaja in pri zainteresiranih poslovnih subjektih, predstavitev na spletnem portalu MO Slovenj Gradec in predstavitev v občinskem glasilu.

Uporaba mobilnega portala je brezplačna, neomejena, enostavna, omogoča iskanje brez vtiskavanja besed in ne zahteva nalaganja aplikacije. S celovito predstavitvijo ponudbe v MO Slovenj Gradec na mobilnem telefonu postajamo še zanimivejši za turiste, hkrati pa omogočamo tudi našim občanom, da brezplačno dostopajo do svežih informacij o ponudbi in dogajanju v našem mestu.

Ob takšni predstavitvi je zagotovljena še boljša prepoznavnost MO Slovenj Gradec, hkrati pa jo bomo približali domačinom in tujim obiskovalcem.

Predstavitev MO Slovenj Gradec je s »pametnimi telefoni« direktno dosegljiva na mobilnem portalu Mobi Info na naslovu <http://www.mobiinfo.si/mosg/> ali s pomočjo QR-kode. (DS)

Izjemno leto 2013: spomladi voda, poleti suša Škoda po suši na območju Mestne občine Slovenj Gradec

Problem suše je vsakoletni pojav, ki v blagi ali hujši obliki spremlja kmetijstvo iz leta v leto. Najhujša suša, tako hidrološka kot kmetijska, je bila v letu 2003, nato pa še v letih 2006 in 2007. Se pa pojavljajo izjemna leta, ki močnejše zaznamujejo utrip dela in življenja na podeželju. Eno izmed takšnih je v vsakem pogledu leto 2013.

Problem izjemnih naravnih pojavov se je začel že v novembru 2012, ko so veliko kmetijskih površin predvsem ob vodotokih uničile poplave. Škoda je bila predvsem na nepokritih njivskih površinah, kjer je po ocenah odneslo med 20 in 40 % zemlje, ponekod je bila škoda na njivah tudi 100 %, kar označujemo kot trajno izgubljeno zemljišče. Zemljišča so se delno sanirala in pripravila za spomladansko setev na plitvejših tleh.

Pomlad 2013 je bila izredno deževna, nadpovprečno deževna sta bila predvsem meseca marec in maj, povprečno je bilo za 50 % padavin več kot v preteklih letih. Povprečne temperature so bile sicer primerljive s preteklimi leti. Prav zaradi obilice padavin so se setve koruze, krompirja in drugih jarin zavlekle v mesec maj. Predvsem na težjih, slabše odcednih tleh je bil vznik in mladostni razvoj poljščin, predvsem silazne koruze, zelo počasen, koruza je zaostajala za svojim rastnim potencialom. Razmere za travinje so bile v spomladansko-poletnih mesecih ob zadostni zalogi hranil v tleh zadovoljive, problem je nastajal predvsem pri pravilu krme zaradi nenehnega dežja. V ravninskih predelih sta bila ob primerni agrotehniko možna dva dokaj dobra odkosa, medtem ko je tretji zapadel že v čas suše, ko se je bilo zelo težko odločiti, ali opraviti odkos ali počakati na večji odmerek padavin.

Na gričevnato-hribovitem in gorsko višinskem območju je bilo v letošnjem letu možno opraviti le en odkos, takoj nato je nastopila dolgotrajna suša, saj smo zadnje omembe vredne padavine

zasledili 23. junija (30 l/m²). Travinje se je praktično posušilo in drugega odkosa ni pričakovati. Ob obilnejšem deževju lahko konec poletja in v jesenskem času pričakujemo le še pašo. V nižinskih predelih pričakujemo nižje pridelke travinja predvsem pri tretjem in četrtem odkosu. V skupni količini

pričakujemo na letnem nivoju izpad med 20 in 35 % krme na travinju. Na gričevnato-hribovitem svetu pričakujemo izpad enega odkosa, ocenjena škoda se bo gibala med 35 in 45 %.

Nastala pa bo velika posredna škoda v naslednjem letu, ker je travinje zelo uničeno in pričakujemo slabši rastni potencial v letu 2014.

Koruza, krompir, hmelj in sadje

Pri silazni koruzi opazamo velike razlike glede na tip tal, samo ekspozičijo terena in primerno agrotehniko. Koruza je izredno slabo vznikala in imela počasen mladostni razvoj na težkih tleh, medtem ko je sama suša v juniju in juliju prizadela predvsem koruzo na lahkih peščenih tleh, ki je v tem trenutku v zelo slabem stanju. Storži so v veliki meri nastavljeni, ali bo nalive zrna zadovoljivo, pa je odvisno od padavin v mesecih avgustu in septembru. Pri koruzi, prizadeti zaradi suše, so storži slabše razviti, zato je vsebnost sušine v celi rastlini večja, kot bi pričakovali na podlagi ocene zrna. Takšna koruza je primerna za siliranje takoj, ko se začnejo sušiti listi nad storži. Generalno pričakujemo izpad pridelka med 20 in 25 %.

Pri krompirju opazamo močno prisilno dozorevanje in močno sušenje krompirjevke. Praktično je asimilacija prekinjena. Pričakujemo drobne gomolje in izpad pridelka v višini 25–30 %.

Veliko škodo pa bodo utrpeli travniški sadovnjaki. Zaradi pomanjkanja vlage so plodovi zelo drobni. Posledica pomanjkanje vlage pa je močno odpadanje plodičev oz. formiranih plodov. Škodo ocenjujemo nekje med 30 in 40 %, odvisno od nadaljnjih vremenskih razmer.

Na nasadih hmelja so poleg pomanjkanja vlage še večji problem visoke temperature nad 33 stopinj celzija. Razvoj storžkov se je ustavil in

težko je prognozirati, kako bo rastlina odreagirala po ohladitvi in dežju. V vsakem primeru pa bodo storžki drobnejši in je zelo težko podati tudi približno oceno izpada pridelka.

Se bo hrana podražila?

Kmetije zaradi suše in posledično pomanjkanja krme znižujejo število goveda. Trg z mesom je v trenutku odreagirala s takojšnjim znižanjem odkupnih cen goveda, kar pa hkrati v tem trenutku ne pomeni znižanja cen mesa in mesnih izdelkov. V naslednjem letu pričakujemo dvig cen žit in krmil, posledično se bo podražila tudi hrana.

Največji problem pri naravnih katastrofah, kot je letošnja suša, pa je ocenjevanje samo neposredne škode v tekočem letu. Še večji problem je lahko sanacija posredne škode na kmetijskih zemljiščih v naslednjem letu. Mestna občina Slovenj Gradec je na osnovi dopisa Ministrstva za obrambo – Uprava RS za zaščito in reševanje že pristopila k predhodni oceni izpada pridelka na kmetijskih površinah skupaj s KGZS – Zavod Celje, Izpostava Slovenj Gradec. Po preveritvi in grobi oceni % škode se bodo nadaljnji postopki pri detajlni oceni škode koordinirali s strani MO Slovenj Gradec.

Smiljan Štruc, inž. kmet.,
KGZS – Zavod Celje, Izpostava Slovenj Gradec

26. seja Občinskega sveta MOSG

Namenili denar za odpravo škode zaradi plazov

Občinski svet Mestne občine Slovenj Gradec je na 26. redni seji zasedal v torek, 9. julija 2013. Obravnavali so predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Mestne občine Slovenj Gradec za leto 2013 in ga tudi potrdili. V fazi od osnutka do predloga ni bilo sprememb in dopolnitev. Tako se z rebalansom prihodki občinskega proračuna zmanjšujejo za 413.525,59 EUR oz. 2,1 % v primerjavi s sprejetim proračunom za

leto 2013 in znašajo 19.061.955,51 EUR. Odhodki se v primerjavi s sprejetim 1. rebalansom povečujejo za 1.822.693,51 EUR oziroma za 9,9 % in znašajo 20.256.845,61 EUR.

Nadalje so soglašali, da se iz proračunske rezerve za leto 2013 za sanacijo plazov z armirano zemljinno (Rahtel, Razbor, Velunje) in za sanacijo plazov Raduše, Hrastel in Majcen namenijo finančna sredstva v skupni vrednosti 134.890,02 EUR. Članica in člani Občinskega sveta so

se seznanili s Poročilom o projektu Evropska prestolnica kulture 2012 v partnerskem mestu Slovenj Gradec. V okviru projekta se je do konca leta 2012 v mestu Slovenj Gradec odvijalo 25 projektov s številnimi vzporednimi aktivnostmi in gostujočimi prireditvami. Vsega se je zvrstilo več kot 100 dogodkov, bilo je 15 nosilcev projektov ter 2.135 sodelujočih pri njihovih izvedbah. Število obiskovalcev teh prireditev je bilo zelo visoko. Člani Občinskega sveta so v razpravi sicer opozorili na manjše pomanjkljivosti pri izvedbi prireditev, vendar hkrati projekt ocenili kot izredno uspešen.

Potrdili so še nekaj sklepov s področja premoženjsko pravnih zadev.

Tatjana Špalir

MojaObcina.si

<http://www.mojaobcina.si/slovenj-gradec>

Javni natečaj

Se ukvarjate z lesom in se želite potegovati za privlačne denarne nagrade?

Sodelujte v enem izmed treh javnih natečajev in se potegujte za prvo nacionalno nagrado, ki jo bo izbranim prejemnikom podelila SPIRIT Slovenija. Z natečajem želijo spodbuditi pozitivno podobo lesa, krepiti zavedanje o lesu in spodbujati uporabo lesa tako pri gradnji objektov kot pri uporabi v vsakdanjem življenju. Javna agencija Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma – SPIRIT Slovenija je objavila javne natečaje za promocijo rabe lesa v treh ločenih sklopih, in sicer:

- Sklop A: Javni natečaj za izbor naj lesene gradnje; predmet odprtega javnega natečaja je izbira najprimernejših projektov lesene gradnje za zgrajene objekte v preteklih 5 letih v štirih različnih kategorijah (stanovanjske stavbe, javne stavbe, poslovno-industrijski objekti ter inženirski objekti in tehnične rešitve).
- Sklop B: Javni natečaj za izbor naj lesenega izdelka; predmet odprte-

ga javnega natečaja je identifikacija in izbor inovativno oblikovanega izdelka, izdelanega iz slovenskega lesa, z visoko dodano vrednostjo v 4 različnih kategorijah (pohištvo, lesena igrača za predšolske otroke, lesen didaktičen pripomoček za osnovnošolce/srednješolce, luksuzen lesen izdelek).

- Sklop C: Javni natečaj za izbor naj inovativne rabe lesa; predmet odprtega javnega natečaja je identifikacija in izbor novih inovativnih materialov na bazi lesa, kompozitov, hibridov, postopkov predelave in obdelave lesa in lesnih kompozitov v dveh različnih kategorijah (inovativna raba lesa in srednješolska projektna naloga).

Roki za prijavo: za sklop A do vključno 10. septembra, za sklopa B in C do vključno 15. septembra 2013; dodatne informacije les@spiritslovenija.si, pomoč nudi tudi Podjetniški center Slovenj Gradec.

Katarina Žagar

Razpis

Nepovratna sredstva za sofinanciranje usposabljanj in izobraževanj zaposlenih spet na voljo

Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije je 21. junija 2013 objavil 4. javno povabilo za zbiranje ponudb v okviru programa »Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih 2011«.

Razpis je namenjen: pravnim osebam, registriranim po Zakonu o gospodarskih družbah, in samostojnim podjetnikom.

Razpis omogoča sofinanciranje splošnih in posebnih usposabljanj ter usposabljanj po javno veljavnih programih za zaposlene pri upravičencu (podjetju, ki se prijavi na razpis). Izvedba sofinanciranih usposabljanj po tem javnem povabilu je časovno omejena. Podrobnejši pogoji so navedeni v besedilu razpisa.

V okviru posamezne ponudbe lahko delodajalec zaprosi za sofinanciranje za več različnih usposabljanj in za več zaposlenih. Udeleženci usposabljanj morajo biti ves čas

vključitve v usposabljanje v rednem delovnem razmerju pri ponudniku oziroma registrirani kot samostojni podjetniki. Usposabljanja se lahko izvajajo v Republiki Sloveniji in/ali drugih državah znotraj EU. Posamezno usposabljanje ne sme biti krajše od 6 pedagoških ur.

Podjetje lahko kandidira za sofinanciranje za sklop usposabljanj A in B (splošna in posebna usposabljanja), in sicer za ciljne skupine:

- zaposleni pri ponudniku, ki v času usposabljanja dopolnijo vsaj 50 let;
- invalidi, zaposleni pri ponudniku;
- ženske z največ dokončano osnovno šolo, zaposlene pri ponudniku.

Dodatne informacije: spletna stran www.sklad-kadri.si, pomoč pa nudi tudi Podjetniški center Slovenj Gradec.

Rok za prijavo: do razdelitve razpoložljivih sredstev oziroma najkasneje do 31. 10. 2013.

Močan veter povzročil škodo v gozdovih

Na slovenjgraškem največ poškodb

Neurje, ki je 29. julija pu-stošilo po Sloveniji, je spremljal močan veter, ki je odkrival strehe, podiral drevesa in poškodoval električno napeljavo. V popoldanskih urah je prizadelo tudi posamezne predele Koroške. Gozdarji ZGS, OE Slovenj Gradec so v gozdnogospodarskem območju Slovenj Gradec (Koroška regija) evidentirali skupno količino 4200 m³ po vetru poškodovanega drevja, v Slovenj Gradcu 2500 m³.

V občini Slovenj Gradec je veter podrl in polomil posamezno drevje ter drevje v manjših šopih. Na srečo na tem območju velikopovršinskih vetrolomov ni. Najmočnejše so po vetru poškodovani posamezni lokalno omejeni predeli gozdov ob vznožju Uršlje gore. Največ poškodovanega drevja je v občini Slovenj Gradec, in sicer 2500 m³. Največ po vetru povzročene škode je v Mislinjski Dobravi, Šmartnu pri Slovenj Gradcu ter v spodnjem delu Blatnice, Sel in Pod-

gorja. Veter je v Blatnici polomil tudi mlajši sestoj na površini 1 ha. 880 m³ poškodovanega drevja je bilo evidentiranih v občini Ravne – predvsem v katastrskih občinah Podgora, Leše, Uršlja gora, Navrški vrh, v občinah Mežica in Črna skupaj 110 m³. Posamezna podrta drevesa so gozdarji KE Radlje evidentirali po vsej površini radeljske krajevne enote, in sicer 550 m³.

Lastniki gozdov, gozdarji in izvajalci del v gozdu so še dalje pregledovali še nepregledane gozdne površine in se po navodilih revirnih gozdarjev takoj lotiti sanacije poškodovanih in podrtih dreves, kajti izveden mora biti popoln gozdni red. Nepravočasno posekano in spravljeno poškodovano drevje predstavlja veliko nevarnost za razmnožitev škodljivih organizmov – predvsem podlubnikov. Zaradi suše lahko posamezna drevesa fiziološko opešajo, takšna drevesa pa so zelo dobra vaba za naselitev in prenamnožitev slednjih. Zадnja močnej-

ša dolgoročna suša je bila v letu 2003, zaradi katere se je prekomerno povečala populacija podlubnikov tudi na Koroškem, le-ti pa so povzročali težave tudi v letu 2004. Zaradi enega, s podlubniki močno naseljenega nepravočasno posekanega drevesa, lahko nastane žarišče lubadark večjih razsežnosti (tudi 100 in več m³).

Zavod za gozdove Slovenije ocenjuje, da bo zaradi posledic močnega vetra treba posekati 50.000 m³ drevja. Največ poškodb v gozdu je veter povzročil na ljubljanskem, celjskem in slovenjgraškem območju. Škoda je velika zaradi povečanih stroškov poseka in razvrednotenja lesa in po prvi oceni znaša 500.000 EUR. Gozdne prometnice niso utrpeli večjih poškodb. Za vse informacije se lastniki gozdov lahko obrnejo na lokalno pristojne revirne gozdarje Zavoda za gozdove Slovenije.

To besedilo (s podatki ZGS, OE SG) je bilo zapisano 7. avgusta 2013. Številka m³ poškodovanega in podrttega drevja je od tega dne dalje še naraščala, kajti do takrat zaradi velikega gozdnega območja škoda še ni bila dokončno ugotovljena.

Gorazd Mlinšek,
vodja odseka za gojenje
in varstvo gozdov

Posledica vetroloma v Mislinjski Dobravi (foto Zdravko Kranjc)

Nanizanka

Rokodelske obrti v naši občini

Maks Arih: lesene igrače Živali na kmetiji (foto Tomo Jeseničnik)

Rokodelske večine, znanja in spretnosti potrjujejo kulturno lokalno in regionalno identiteto ter so pomemben del kulturne dediščine. Pomembno je ohranjati tradicionalna rokodelska znanja, jih prenašati predvsem na mlade ter jih nadgrajevati v sodobne, na dediščini temelječe izdelke, po katerih bodo radi posegali tako domačini kot tudi turisti.

V naši občini imamo razvite številne rokodelske obrti, v sodelovanju s Podjetniškim centrom Slovenj Gradec, ki že 15 let skrbi za razvoj rokodelstva, pa jih bomo predstavljali v tej in prihodnjih številkah Glasnika.

Oblikovanje lesa

Izdelovanje lesenih, v vsakdanjem življenju uporabnih predmetov je več

stoletij stara obrt, ki jo imenujemo tudi suhorobarstvo ali izdelovanje domače lesne galanterije (Bogataj, 1999: 18). Kljub izobilju lesa je na Koroškem že nekaj časa opazen trend zmanjševanja števila rokodelcev, ki ga obdelujejo in z njim ustvarjajo.

Les je gradivo, ki je človeka nekoč spremljal od (lesene) zibelci do groba (lesena krsta in križ). Tudi na Koroškem, ki je gozdnata pokrajina, je (bil) les gradivo, iz katerega so obrtniki in kmetje izdelovali najrazličnejše uporabne in dekorativne predmete, ga uporabljali v stavbarstvu ali kot surovino za druge dejavnosti (kuhanje oglja, glažutarstvo).

Zvonko Hren: lesene skledе (foto Tomo Jeseničnik)

Lesene žlice, zajemalke in posodje je bilo na podeželju marsikje v uporabi še v prvi polovici 20. stoletja. V nečkah (posebnih lesenih podolgovatih posodah) so mesili testo za ržen kruh, shranjevali posušene plodove, včasih pa so v njih otroci tudi spali. Kljub izobilju lesa je na Koroškem že nekaj časa opazen trend zmanjševanja števila rokodelcev, ki ga obdelujejo in z njim ustvarjajo. Les je gradivo, ki ponuja neizmerne možnosti za oblikovanje sodobnih izdelkov, katerih usklajenost oblike, videza in uporabnosti daje tržni in finančni potencial.

Dimitrij Krajnc: lesena kocka/igra z motivom Huga Wolfa (foto Tomo Jeseničnik)

Na območju Mestne občine Slovenj Gradec so aktivni rokodelci, ki ustvarjajo kakovostne lesene predmete s certifikatom Rokodelstvo Art&Craft Slovenija, ki ga podeljuje

Martin Kurmanšek: sestavljive lesene gajbice B52

strokovna komisija pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije.

Z lesenimi, v gospodinjstvu uporabnimi predmeti oz. s t. i. suho robo se ukvarja Zvonko Hren, lesostrugar iz Podgorja pri Slovenj Gradcu; lesene igrače, otroško pohištvo, lesene igre in turistični spominki, kot je npr. lesena kocka Hugo Wolf, prihajajo izpod rok Dimitrija Krajncja; idejo o miniaturnih lesenih gajbicah kot embalaži za sadje, zelišča ali kakšen drug izdelek je uspešno realiziral Martin Kurmanšek; Maks Arih pa je na podlagi dolgoletnih izkušenj rezbarjenja iz lesa razvil serijo izdelkov Živali na kmetiji (gruntu), ki jih je komisija ocenila kot izjemno kakovosten rokodelski izdelek in otroško igračo.

Katarina Žagar

Intervju: dr. Lidija Breznik,
KOPA računalniški inženiring, d. d.

Denar ne more kupiti učinkovitih inovacij

Doktorica znanosti Lidija Breznik poleg vodstvene vloge v gospodarstvu aktivno prispeva tudi h krepitvi in k promociji slovenske znanosti.

Je habilitirana visokošolska sodelavka in predavateljica na Univerzi v Ljubljani. Delovno se je izpopolnjevala v Nemčiji, ZDA in na Švedskem, za svoje raziskovalne in delovne dosežke je bila že nagrajena, tudi na mednarodni ravni. Za Glasnik je spregovorila o podjetju KOPA, d. d., in trendih v visokotehnološki informacijsko-komunikacijski panogi.

Vaše podjetje ima že kar zavidljivo, več kot 30-letno tradicijo. Predstavite nam nekoliko njegovo poslovno pot, ki je glede na razmah računalniške tehnologije v zadnjih nekaj desetletjih gotovo zelo razgibana.

Kopa je po 35 letih poslovanja eden najpomembnejših partnerjev slovenskih podjetij na področju informatike. Podjetja, ki uporabljajo naše informacijske rešitve in storitve, ustvarijo pomemben del slovenskega BDP-ja. To veliko pove o pomenu in vpetosti Kope v slovensko gospodarsko okolje, še toliko bolj zato, ker je v teh letih velikokrat odigrala pionirsko vlogo pri uvajanju novih tehnologij in krepitvi tehnoloških dosežkov.

Uvajanje nove filozofije v storitvene dejavnosti je zagotovo najbolj korenito spremenilo Kopino delovanje,

kakor tudi njena izhodišča na trgu. V prvem obdobju Kopinega delovanja je bilo 90 % prihodkov ustvarjenih s proizvodnjo in prodajo strojne opreme, danes ga več kot 70 % ustvarjamo s storitvami, tako na področju uvajanja novih informacijskih tehnologij kot svetovalnih storitev. Za podjetja na področju informatike je značilno, da se soočajo s kratkimi življenjskimi cikli svojih proizvodov in storitev ter z visokimi tržnimi zahtevami po njihovi prilagojenosti. To je morda tudi eden izmed razlogov in hkrati posledica, da ima Kopa veliko izkušenj v ustvarjanju in vgrajevanju inovativnosti, še posebej v stalnem izboljševanju in razvijanju novih tržno zanimivih rešitev.

Kateri so glavni segmenti poslovanja družbe danes? Katere storitve nudite strankam?

Ker se na trgu pozicioniramo kot ponudniki celovitih rešitev na področju informacijskih tehnologij, bi težko opredelila najpomembnejše segmente naše ponudbe. Menim, da so v nekem smislu pomembni vsi segmenti, saj optimiranje poslovnih procesov in obvladovanje stroškov posega na vsa področja in ravni v podjetju in je tudi naravnano na specifične posameznega podjetja.

Prednostno bi izpostavila informacijska orodja za prepoznavanje ozkih grl v poslovanju in zaznavanje novih priložnosti v poslovanju. Slednje nam ustvarja pomembna izhodišča za iskanje možnosti izboljšav in krepitve konkurenčne prednosti pri naših strankah. Kopa tako nudi celovito podporo in svetovanje o tem, kako izkoristiti možnosti, ki jih nudi informacijska tehnologija pri dnevnem poslovanju in pri načrtovanju prihodnjih usmeritev ter usvajanju novih proizvodov in trgov.

V Kopi je danes redno zaposlenih več kot 60 strokovnjakov, ki imajo izkušnje ne samo s področja informacijskih tehnologij, temveč s širšega področja tehnike, poslovnih in inženirskih ved. Takšna multidisciplinarnost ekipe je danes redka, za naše stranke pa pomeni bistveno prednost, saj jim lahko na enem mestu ponudimo tako konkurenčna

znanja s področja informatike kot tudi obvladovanja procesov proizvodnje, financ in računovodstva, prodaje in nabave, logistike in skladiščenja, kadrovskega managementa, vzdrževanja in upravljanja sredstev, pa tudi celotne informacijske strukture in komunikacij, neodvisno od velikosti podjetja oz. panoge, v kateri le-to deluje.

Kar zadeva sodelovanje z velikimi in srednjimi podjetji v Sloveniji, imate v svoji panogi zelo močne reference. Lahko naštejete nekaj najvidnejših partnerjev? Iščete slednje tudi v tujini?

Naše stranke prihajajo tako iz zasebnega kot javnega sektorja. Če se osredotočim na zasebni sektor, imamo izkušnje in partnerje v večini panog. Naša referenčna lista je precej dolga, kar je pravzaprav rezultat 35-letnega delovanja. Če izpostavim posamezna podjetja v kovinarsko-predelovalni industriji (Swaty-Comet, Monter, Akers Valji, Metal itd.), živilstvu (Celjske mesnine, Mlinotest, Skupina Pivovarne Laško, Perutnina Ptuj itd.), energetiki (Skupina HSE, Skupina Premogovnik Velenje itd.), elektroindustriji (Fotona, Metrel, ELES itd.), predelovalni panogi (Tosama, Sivilanit, Puro tehnika itd.), bančnem in zavarovalniškem sektorju (SKB, Gorenjska banka, NKBM itd.), storitvenih podjetjih (IBE itd.) idr.

Zadovoljne stranke imamo tudi v tujini, v državah bivše Jugoslavije, širimo pa se tudi na druge trge. Kot primer uspešnega dela v zadnjem obdobju lahko navedem informatizacijo procesov v največjem bolgarskem rudniku zlata in bakra; izvedli smo tudi enega najbolj kompleksnih projektov prenove informacijske podpore pri poslovanju v Sloveniji, in sicer v Mlinotestu, trenutno pa teče prenova informacijskega okolja v skupini SIJ (Slovenska industrija jekla).

Sami se v podjetju angažirate tudi na področju raziskav in razvoja. Glede na to, da delujete v dinamični panogi informacijske tehnologije, gre bržkone za nadvse pomemben vidik poslovanja. Podjetje je bilo za svoje inovativne rešitve že večkrat nagrajeno. Koliko vlaga družba v R&D in na kakšne načine se to obrestuje?

Iskreno povedano nam največ pomeni zadovoljstvo naših strank in njihovo priporočilo. Seveda smo ponosni tudi na kopico nagrad in priznanj, podeljenih s strani deležnikov širše družbe. Z vidika lokalnega okolja smo ravnokar prejeli srebrno nagrado GZS za najboljšo inovacijo v letu 2012, in sicer na področju

obvladovanja logistično-skladiščnih procesov; za raziskovalno-razvojni projekt e-DKES, ki temelji na eksperimntnem sistemu razvijanja kompetenc in odkrivanja potencialov, pa smo prejeli EU sredstva. Na to pridobitev smo še posebej ponosni, saj smo uspeli dokazati, kakšen potencial se rodi in obrestuje, ko samoiniciativno in vzajemno stopimo skupaj strokovnjaki iz prakse in raziskovalci iz akademskega okolja. Mogoče lahko kot zanimivost omenim raziskavo, izvedeno na vzorcu najbolj inovativnih globalnih podjetij, ki ni pokazala neposredne povezave med vložkom, ki ga namenjamo za R&D, in uspešnostjo na ravni podjetja. Denar tako ne more kupiti učinkovitih inovacij.

Ustvarjanje inovacij je v panogi informatike stalnica, zato politika podjetja temelji na vzpostavljanju in spodbujanju inovativnega in konkurenčnega razvojnega okolja. Konkretno se ukvarjamo z realizacijo projektov na področju optimiziranja poslovanja, izboljšanja poslovnih procesov in učinkovitejšega izkoriščanja možnosti, ki jih nudi informacijska tehnologija. Odkrivati in udeležati poskušamo sinergijske učinke z našimi strankami s poudarkom na ustvarjanju skupnih dolgoročnih koristi. Lahko se pohvalimo, da so podjetja, ki so v svoje procese vgradila naše znanje in izkušnje, rasla hitreje od konkurence, nekatera od teh so postala celo vodilna v svoji dejavnosti.

Zavedati se moramo, da je panoga informatike tista, kjer dosega največje premike v razvoju in inovacijah v zadnjih desetletjih. Po eni strani razvoj povzroča stalno in sprotno prilagajanje spremembam, po drugi strani pa hitre spremembe ustvarjajo vedno nove potrebe in tržne priložnosti. V podjetju generiramo veliko idej in izboljšav, ki odpirajo vrata mnogim razvojnim projektom, vendar pa je pozornost vedno potrebno nameniti tistim razvojnim projektom, ki bodo imeli tržni potencial. Ker smo srednje veliko podjetje in razpolagamo z manjšim razvojnim oddelkom, je še toliko bolj pomembno, da znamo izbrati prave pristope, rešitve in storitve ter jih pravi čas ponuditi trgu, za razliko od večjih, mednarodnih podjetij, ki razpolagajo s številčnejšo razvojno-raziskovalno ekipo, z močnim prodajnim zaledjem in višjimi finančnimi sredstvi. Dejstvo je, da smo po številu zaposlenih majhni igralci na globalnem trgu, vendar pa smo pustili pomemben pečat v svetovnem merilu, kar dokazujejo pridobljena priznanja in mednarodna prepoznavnost. Ker nas odlikuje ciljna

usmerjenost in ambicioznost, imamo smelo zastavljene cilje za prihodnje mednarodne širitve in nadaljnje utrjevanje te pozicije.

Gotovo je za visokotehnološka podjetja, kakršno je vaše, izjemnega pomena tudi razvoj kadrov. Kako se zadeve lotevate v vaši družbi in, kar bi utegnili zanimati mlade iskalice zaposlitve, po kakšnih kadrskih ozirate?

Ponujamo in spodbujamo priložnosti za osebni in profesionalni razvoj. Smo podjetje, ki dejansko ustvarja inovativno okolje, zato od zaposlenih pričakujemo samoiniciativnost, ustvarjalnost in sposobnost nenehnega učenja. Za bodoče sodelavce je pomembno sporočilo, da iščemo potenciala na trgu dela, a smo pri tem zelo zahtevni. Izredno pomembne so mehke kompetence, kot so komunikacijske in vodstvene veščine, naravnost k spremembam, sposobnost empatije, ciljna usmerjenost in raziskovalni duh.

Kakšni so poslovni načrti oz. strategije usmeritve družbe v prihodnosti? Nameravate bogat nabor svojih storitev še širiti ali je na sporedu večja specializacija?

Kopa je danes prepoznavna kot ugledno, stabilno in inovativno podjetje. Skrb za okolje in zaposlene, gospodarski uspehi ter ustvarjanje naprednih visokotehnoloških rešitev so Kopo uveljavili kot enega branikov koroškega in slovenskega znanja, delavnosti in ustvarjalnosti. Pri svojem delu uporabljamo najsodobnejše informacijske tehnologije in rešitve vodilnih svetovnih ponudnikov, kot so Oracle, IBM, Microsoft, HP in drugi. Pri vseh naštetih smo pridobili najvišje partnerske certifikate, to pa nas uvršča med svetovno elito.

Vzpon in porast novih tehnologij, še posebej na področju računalništva in komunikacij, sta povzročila očitne spremembe v naravi mnogih poslovnih aktivnosti ter načinu delovanja in obnašanja na trgu. Učinki tehnološkega in ekonomskega razvoja so povzročili val sprememb, ki so nekaj predvidljivo okolje spremenile v negotovo in nezanesljivo. Takšne razmere so posledično za podjetja pomenile hudo udarec, saj so mnogi poznani in uveljavljeni poslovni modeli izgubili na veljavi in pomembnosti. Podjetja so bila tako primorana iskati nove pristope, načine in poti, da so v teh spremenjenih razmerah sploh lahko preživela. Korenito spremembo v načinu razmišljanja in poslovanja so povzročili tudi učinki globalizacije, ki za podjetja še vedno

Za Kopinimi uspehi stojijo izkušeni strokovnjaki, ki obvladujejo različna poslovna področja ter najsodobnejše informacijsko-komunikacijske tehnologije. Ta ekipa dnevno rešuje probleme strank in jim z dobrimi praksami, ki jih je podjetje usvojilo v več kot 35-letnem delovanju, pomaga pri ustvarjanju trajne poslovne uspešnosti.

KOPA je strateški partner podjetjem in gospodarskim panogam, ki tvorijo sam steber nacionalnega gospodarstva.

Svojo vrednost stalno potrjuje prek vlaganj v kompetence zaposlenih, razvoj in inovativnost. Samo v zadnjem obdobju so v Kopi ustvarili več kot 500 inovacij.

predstavljajo pomemben izziv.

Mnogo podjetij je v današnjem času primoranih tekmovali in se boriti »z vsemi, od vseh, za karkoli«; to pa od njih zahteva izjemne napore, ciljno osredotočenost in razvoj ter izkoriščanje »pravih« zmožnosti. In tukaj se vidimo tudi v prihodnosti – pomagati podjetjem razvijati in izkoriščati prave zmožnosti, da bodo lahko ne samo preživela, temveč rasla in se razvijala. V prihodnosti bomo svoje rešitve širili v smislu specializacije, saj ne moreš delati vsega; posledično bi to namreč pomenilo, da si povprečen, to pa ni naš cilj. Veliko vlogo pri naši bodoči poziciji na trgu bo imel tehnološki napredek, ki mu ne moremo ubežati, temveč se mu moramo stalno prilagajati.

Glede na to, da smo lokalni časopis, za konec še obvezno vprašanje o socialni odgovornosti podjetja do lokalnega okolja, v katerem delujete. Kako se KOPA, d.d., vključuje v življenje slovenjgraške občine in njenih občanov?

Uspeh vsakega podjetja, še posebej visokotehnološkega, je v veliki meri odvisen od družbenega okolja. V našem podjetju, ki zaposluje tudi ljudi iz območja Slovenj Gradca, vlagamo v dobro počutje zaposlenih na delovnem mestu. Smo družini prijazno podjetje. Z vidika širše družbe smo med vidnejšimi pokrovitelji in donatorji številnih športnih, kulturnih ter izobraževalnih in dobrodelnih prireditev na Koroškem. Kolikor nam finančne zmožnosti omogočajo, namenjamo sredstva vsem pomoči potrebnim, tudi preko humanitarnih organizacij. V zadnjih letih smo raje kot v promocijo lastnega podjetja ta sredstva namenjali za dejavnosti, ki pomagajo izboljševati kakovost življenja ljudi, tudi z donacijami organizaciji Sonček in Splošni bolnišnici Slovenj Gradec.

Aljaž Kitak

Grammer Automotive Slovenija, d. o. o.

Temeljni cilj: dvig konkurenčnosti

Darjan Pušnik, direktor

Slovenjgraško podjetje Grammer Automotive Slovenija, d. o. o., ki je že ob koncu 90. let prešlo v roke istoimenskega koncerna s sedežem na Bavarskem, je eden glavnih izvoznikov v občini.

Kljub zaostreni poslovni klimi v avtomobilski industriji, katere dobavitelj je Grammer, v podjetju z 292 zaposlenimi na prihodnost zrejo z optimizmom. Pogovarjali smo se z direktorjem družbe Darjanom Pušnikom, ki je razkril nekatere strateške cilje podjetja v bližnji prihodnosti in izpostavil glavne izzive, s katerimi se srečuje pri svojem kosanju s tujo konkurneco.

Za tiste, ki morda še ne vedo: s čim vse se ukvarja slovenjgraški Grammer in kako ste vašo poslovno dejavnost širili skozi leta?

Grammer Automotive Slovenija se ukvarja s proizvodnjo avtomobilskega interierja, se pravi sestavnih delov notranjosti avtomobila, od vzglavnikov, komolčnikov, stranskih oblog, pa tudi predalnikov za smuči. To so nekako naši glavni produkti, pri čemer za njihovo izdelavo uporabljamo različne tehnologije. Po deležih so naš glavni proizvod vzglavniki, ki predstavljajo polovico proizvodnje; sledijo komolčniki s približno četrtnskim deležem, predalniki za smuči ter stranske obloge. Pravkar našeto je torej groba razdelitev trenutne proizvodnje.

Če pogledamo nekoliko v zgodovino

no podjetja, je bila proizvodnja na trenutni lokaciji ustanovljena leta 1994, kjer je delovala družba Penatex, d. o. o., v lasti družb CMP, d. o. o., in nemškega Butza GmbH. Največji mejnik predstavlja leto 1998, ko je CMP, d. o. o., svoj delež prodal Butzu GmbH, takoj zatem pa je bil slednji kot 100-odstotni lastnik Penatexa, d. o. o., v celoti prodan koncernu Grammer.

Podjetje je sicer začelo s proizvodnjo poliuretanskih izdelkov ter s šivanjem in z montažo, kar smo ohranili do danes. Delež šivanja je danes sicer dosti manjši, kot je bil v začetku, tako da imamo šivalnico za zahtevnejše izdelke, razvoj in predserije. K širitvi proizvodnje so daleč največ prispevali poliuretanski izdelki, montaža in izdelki direktnega penjenja.

Kot rečeno ste del mednarodnega koncerna s sedežem v nemškem Ambergu, ki je pomemben svetovni dobavitelj izdelkov za avtomobilsko industrijo. Nam lahko nekoliko predstavite krovno firmo, ki je v Sloveniji nemara nekoliko manj znana?

Res je, smo del koncerna Grammer, ki ima že kar precejšnjo tradicijo, saj njegovi začetki segajo v leto 1880. Takrat je Wilibald Grammer ustanovil svojo sedlarno, ki je kasneje (leta 1954) prerasla v proizvodnjo delov za tovorna vozila in traktorje. Nadaljevali so z vzmetenimi sedeži za tovornjake in avtobuse (1970–82), na sredini 80. let pa še z avtomobilskim interierjem, torej s segmentom, kamor spadamo tudi mi.

Koncern ima tri divizije: prva je povezana z vzmetenimi sedeži za tovornjake, vilicarje, konstrukcijska vozila ipd., druga, naša divizija, je Automotive, ki se ukvarja s proizvodnjo notranjih delov za osebna vozila, tretji segment pa predstavljajo komolčniki in centralne konzole, ki so večinoma plastične ali pa narejene iz plastike, obložene v tekstilno ali usnjeno prevleko. Koncern šteje 30 proizvodnih lokacij v 18 državah in je z izjemo Afrike prisoten na vseh kontinentih, tako da gre za zelo obsežno, globalno proizvodnjo.

Glede na to, da ste del multinacionalnega podjetja, ste dosti v stiku s tujimi poslovnimi praksami. Bi lahko bralcem nemara podali primerjavo poslovnega okolja Slovenije in ostalih konkurenčnih držav v panogi? Na katerih področjih smo močni, kje zaostajamo?

Če začnem na nivoju našega podjetja, ki je 100-odstotni izvoznik in znotraj Slovenije ne prodaja praktično nobenega izdelka, bi rekel, da je to v dani situaciji bržkone naša prednost. Največ proizvodov namreč prodamo na nemškem in britanskem tržišču ter v Franciji in Srbiji; v grobem je to naš prodajni portfelj, ki je trenutno trden, saj dosegamo načrtovane realizacije. Upada v tem in prejšnjem letu na področju prodaje nismo beležili.

Težave se začnejo bolj na tistem drugem delu, torej pri dobičkonosno-

sti programov, ki jih ponujamo strankam. Cene avtomobilov za končnega kupca namreč stagnirajo oz. bistveno ne rastejo (razen ekstremnih primerov v premium razredih, kjer smo, hvalabogu, prav tako prisotni). Cene pa so najnižje pri manjših modelih, kot sta denimo Toyota Yaris in Fiat 500, ki ga proizvajamo za Fiat Srbija, zaradi česar so naše cene že sedaj zelo okleščene. S trenutnimi stroški dela v Sloveniji in z obstoječo tehnologijo se je ohranjanje konkurenčnosti izkazalo kot najtežja naloga.

Prihodnost našega podjetja vidimo v tem, da izboljšamo proizvodne procese, zvišamo svojo konkurenčnost, saj s trenutnim nivojem dolgoročno ne bomo mogli preživeti. To seveda velja za nas in še marsikatero slovensko podjetje. Nekatera so že dolgo na tej poti, mi pa smo nemara nekoliko predolgo stali na mestu, saj smo dobivali redna naročila iz Nemčije ipd., ki pa so se zdaj začela preusmerjati v države z nižjo ceno dela. Tukaj ne govorim samo o Kitajski ali Južni Ameriki, temveč o naših srednjeevropskih konkurentkah, kot so Češka, Slovaška in Poljska, kjer se ustvarjajo lokalne koncentracije proizvajalcev/sestavljavcev avtomobilov in njihovih dobaviteljev. Tukaj se začne naš hendikep, saj imamo v Sloveniji le podjetje Revov, kjer Grammer ni prisoten, vsa ostala proizvodnja avtomobilov pa je tako ali tako locirana v drugih državah, kjer se omenjene koncentracije odvijajo naprej. Dobavitelji, kot smo mi, ostajajo na obrobju, bolj pa rastejo tisti, ki so bliže tem koncentracijam in ponujajo skoraj cel asortiment. Če je bila včasih prednost specializacija, se danes bolj ceni univerzalnost.

Poleg tega moramo v Sloveniji bolj delati na visokotehnoloških izdelkih. Sicer že imamo nekatera visokotehnološka podjetja, ki delajo za avtomobilsko industrijo in jim gre ravno zavojo njihove high-tech proizvodnje zelo dobro. Izvoz imajo dober, saj povpraševanje kljub krčenju avtomobilskega trga še zmeraj obstaja, za svoje izdelke pa so zaradi visoke dodane vrednosti sposobna iztržiti bistveno višje cene, kar jih dela zelo dobičkonosna.

Nenazadnje bi med dejavniki, ki dušijo gospodarsko aktivnost v Sloveniji, izpostavil tudi visoko ceno dela od leta 2008 naprej, ko se je minimalna plača zvišala za kar 22 %; to se v državah, ki jim poskušamo konkurirati, ni zgodilo. Poleg tega so podjetja tam manj obremenjena z drugimi dajatvami in vse to predstavlja okvir, znotraj katerega smo primorani operirati, kakor vemo in znamo.

Vemo, da je bila prav avtomobilsko industrijo, na katero je eksistencialno vezano vaše podjetje, med najbolj prizadetimi panogami ob zadnji krizi. Kako ste se razmeram prilagodili pri vas?

Pri nas smo se s krizo srečali relativno zgodaj, oktobra 2008, ko se je eden naših glavnih proizvodnih programov za BMW X3 praktično čez noč zmanjšal za 50 %. Takoj je sledila prilagoditev z naše strani, ki je pomenila notranje prerazporeditve in delno odpustanje delavcev, tako tistih za določen kot tistih za nedoločen čas, seveda znotraj zakonskih možnosti. S tem smo se prilagodili okoliščinam in že februarja 2009 je bila proizvodnja znotraj dejanskih potreb naših kupcev.

Dodatni ukrep je bil skrajšani delovni čas, ki pa smo ga ukiniteli že junija 2009. Od takrat naprej je podjetje začelo rasti na predkrizne številke, zadnja 3 leta pa smo prvotni obseg celo presegli. Naši prihodki od prodaje naraščajo, prav tako dodana vrednost, tako da je po tej plati situacija boljša kot pred krizo, čeprav po dodani vrednosti še zmeraj nekoliko zaostajamo za visokotehnološkimi podjetji.

Kateri so pravzaprav osrednji poslovni načrti podjetja, ki ga vodite? Kako zvišati konkurenčnost v visoko kompetitivni panogi, kakršna avtomobilsko industrijo gotovo je?

Gotovo so naši načrti povezani predvsem z zviševanjem konkurenčnosti in dobičkonosnosti, tako znotraj koncerna kot navzven. Še posebej pomemben je prvi vidik, saj je kapacitet znotraj koncerna dovolj, zato želimo tam poiskati svojo tržno nišo in izdelovati izdelke, ki jih je na drugih lokacijah težje. Poleg tega nameravamo zvišati konkurenčnost pri izdelkih, ki jih trenutno proizvajamo, v prvi vrsti z uvedbo različnih manipulatorjev, kot je avtomatizacija in robotizacija linij, s čimer se da do neke mere racionalizirati proizvodne procese. Računamo, da bi s tem zmanjšali stroške, kar bo po eni strani pomenilo nekoliko manj delavcev, po drugi strani pa bo preostalim zaposlenim podelilo dolgoročno socialno varnost. Seveda tukaj govorimo o mehkejšem zmanjšanju, ki se bo dogajalo postopno in znotraj obstoječih okvirov. Z odpiranjem novih programov tako ne bomo dodatno zaposlovali, temveč bomo potrebe po delovni sili nadomeščali z investicijami v avtomatizacijo proizvodnje.

Ker nagovarjate lokalne bralce, bi vas nekoliko povprašal tudi o družbeni odgovornosti vašega podjetja do slovenjgraškega okolja. Na kakšne načine podpirate le-tega?

Glede na to, da smo locirani v MO Slovenj Gradec, kar dosti pomagamo tukajšnjim društvom, čeprav narava našega poslovanja (izvozna usmerjenost) ne terja oglaševanja v lokalnem okolju. To bi bilo smiselno kvečjemu zaradi zaposlovanja, a je tudi tukaj zadeva zastavljena bolj 'minimalistično'. Določena fluktuacija zaposlenih je sicer prisotna, večjega odтока oz. dotoka delavcev pa ne beležimo.

Kar zadeva sponzorstva, smo prisotni skoraj na vseh področjih, največ v športu (rokomet, odbojka itd.) in v kulturi, kjer podpiramo pihalni orkester in različna kulturna društva. Na zavidljivi ravni je tudi sodelovanje s Turističnim društvom Slovenj Gradec, pa tudi s šolami, kjer najbolj aktivno sodelujemo s 3. osnovno šolo. Njeni učenci namreč razgrajujejo del naših izdelkov, ki predstavljajo izmet, v fazo frakcije; sredstva, ki jih na ta način pridobijo od nas, nato koristno porabijo za različne ekskurzije. Morda velja omeniti še projekt IndyCar, tj. voznja z avtomobilčki, ki je lani potekal na osnovnih šolah v Podgorju, Šmartnem in v Slovenj Gradcu, kjer smo bili prav tako med sodelujočimi. Pomagali smo tudi v zdravstvu, kjer smo sofinancirali nakup defibrilatorjev, in še kje drugje; res pa teh aktivnosti posebej ne oglašujemo, saj narava našega poslovanja tega ne narekuje.

Kako ocenjujete vaše sodelovanje z občinskimi oblastmi? Se vam zdi, da vam MO Slovenj Gradec zna prislulniti, ko je potrebno urediti vse potrebno za odpiranje novih investicij, ali bi lahko bilo to sodelovanje boljše? Kaj gospodarstveniki pravzaprav pričakujejo od lokalnih oblasti?

Pravzaprav v zadnjih letih s strani občine nismo kaj veliko potrebovali, zato bi na to vprašanje težje odgovoril. Vso potrebno dokumentacijo za izvedene širitve in ureditve smo brez problemov tudi dobili, tako da po tej plati ne vidim težav. Sodelovanje je dobro, res pa z občinskimi oblastmi ne vodimo aktivnejših pogovorov in tudi nimamo rednih delovnih srečanj, saj za to ni bilo potrebe na nobeni strani.

Na splošno pa bi za slovenjgraško okolje rekel, da bi lahko bilo bolj naklonjeno gospodarstvu. Zlasti bi bilo potrebno več delati na tem, da v občino privabimo nove potencialne delodajalce s čim višjo dodano vrednostjo, saj je prav to recept za višji življenjski standard občanov Slovenj Gradca.

Aljaž Kitak

Turizem ob gradu Vodriž

23. Grajski piknik in praznik VS Šmiklavž

Na prekrasno nedeljo, 7. julija, je bil že 23. Grajski piknik, ki ga ob prazniku vaške skupnosti vsako leto pripravi in izvede Kulturno društvo Šmiklavž. Na tej prireditvi je najprej na vrsti kulturni program in to že kar tradicionalno z novo gledališko igro. Letos zaradi razdrte ceste dovoz do gradu ni bil mogoč.

Prireditve Grajski piknik je dobila ime po gradu Vodriž (Wiederdriss), pri katerem se je tudi vse pričelo. Pred triindvajsetimi leti smo sprva prikazovali stara kmečka opravila in običaje, Lovska družina Podgorje pa palovske običaje, kot na primer prikaz lova, lovskega krsta in drugih lovskih šeg in navad. Ker pa je ta prireditev postajala vedno bolj priljubljena in je privabljala vedno več obiskovalcev, smo v naslednjih letih pričeli s prikazom krajskih skečev in prizorov iz Vandotovih zgodb, kot so Kekčeve ukane in podobnimi.

Leta 2000 pa je naša gledališka skupina, ki deluje že vse od leta 1957, po tridesetih letih, z istimi igralci kot leta 1970 in pod vodstvom istega režiserja Emila Aberška, obnovila igro Burka o jezičnem dohtarju. Ta igra oziroma burka neznanega avtorja iz 17. stoletja je doživela nepričakovano velik uspeh in odmevnost, zato je bila kasneje odigrana po raznih krajih Mislinjske, Mežiške, Dravske in Šaleške doline več kot petdesetkrat. Uspeh nas je spodbudil,

da naša gledališka skupina od takrat naprej vsako leto posebej za Grajski piknik pripravi in predstavi obiskovalcem novo igro. Kar nekaj od teh iger so napisali člani gledališke skupine in so pozele velik uspeh, kjerkoli so bile prikazane.

Ob vsakoletni pripravi te prireditve so potekala tudi razna dela in gradnja prireditvenega prostora, gledališča pri samem gradu Vodriž, ter obnova in vzdrževanje grajskega ribnika z okolico, kar so vsa ta leta opravljali marljivi in vneti člani našega KD Šmiklavž, pri kmetiji Prijolič pa smo si pred leti, seveda z njihovim privoljenjem, uredili lep prireditveni prostor, kjer se program Grajskega piknika vsako leto nadaljuje s podelitvijo priznanj zaslužnim krajanom Vaške skupnosti Šmiklavž, nato pa je ob prijetni glasbi na vrsti družabno srečanje in pogostitev vseh obiskovalcev.

Letos smo na našo žalost in tudi žalost obiskovalcev morali prizorišče gledališke predstave pripraviti kar na prireditvenem prostoru pri Prijoliču, ker zaradi razdrte ceste, kljub obljubi pristojnih, da bo do Grajskega piknika popravljena, dovoz in dostop do gradu nista bila mogoča. Upamo, da bo naslednje leto, ko bo na vrsti že 24. Grajski piknik, ta lahko zopet na prostoru, kjer je bil tudi prvi, v prelepem naravnem okolju sredi gozdov ob častljivih razvalinah nekoč mogočnega gradu Wiederdriss. Prav tako smo letos na prireditve povabili gledališčiške Kimperk teatra iz Ojstrice pri Dravogradu, ki so na Grajskem pikniku gostovali s svojo predstavo, naša gledališka skupina pa jim bo gostovanje vrnila pri njih na Ojstrici. Tako smo tudi naše gledališko delovanje popestrili z gosti, kar bomo poizkusili še kdaj ponoviti. Vaški praznik se je zaključil v prijetnem vzdušju ob prekrasnem vremenu in v zadovoljstvo vseh obiskovalcev te že kar tradicionalne prireditve.

Maksimiljan Kramljak

Podgorje pri Slovenj Gradcu

Dobili nov defibrilator

Koronarnemu klubu Mislinjske doline s predsednico Marjano Gačnik je uspelo, da so v Podgorju omogočili namestitev aparata, ki lahko reši marsikatero življenje.

Krajan Podgorja smo bogatejši za pomembno pridobitev v kraju. Pobude in aktivnosti so se pričele že lansko leto ob praznovanju Vaške skupnosti Podgorje. Takrat je bila gostja osrednje prireditve »Furmani po cest' peljajo« Cirila Slemenik Pušnik, dr. med., specialistka interne medicine. Predstavila nam je resnost bolezni srca in ožilja, ki je v današnjem času zelo pogosta. Seznanišla nas je z sodobnim medicinskim aparatom, ki ga uporabljamo za oživljanje pri zastoji srca. Obljubila nam je vso pomoč pri tem, da bi tudi v Podgorju dobili defibrilator, kakor se ta aparat za oživljanje imenuje.

Koronarni klub Mislinjske doline je z dobršno mero zavzetosti prisluhnil tudi pobudam srčnih bolnikov iz Podgorja. Posebno se je izkazal Tone Kos, član kluba, ki je med sokrajani in svojimi prijatelji pridobil sponzorje. Denarni prispevek je namenila in dala še Mestna občina Slovenj Gradec.

Svečana predaja defibrilatorja Podgorčanom je bila letos, 24. maja v Kulturnem domu Podgorje. Da znamo dati pravi pomen takemu dogodku, je potrdilo število zbranih domačinov.

Voditeljica Katja Jenko je v svoje vodenje vključevala primerna literarna besedila in tako dala druženju tudi kulturni pomen.

S svojo udeležbo nas je počastil župan MO Slovenj Gradec Andrej Čas, ki je v pozdravnem govoru poudaril poseben pomen te pridobitve. Zavzeto smo prisluhnili Cirili Slemenik

Pušnik, dr. med., priznani kardiologiji, ko je v strnjeni obliki predstavila funkcijo srca – najpomembnejšega življenjskega organa. To nam je posredovala na nam razumljiv način, vendar smo doumeli njeno strokovno usposobljeno in izkušnost.

Sledila je simbolična predaja aparata krajanom, predsednici sveta Vaške skupnosti Marici Umek ga je izročil član društva, Tone Kos.

Aparat je nameščen ob vhodnih vratih Kulturnega doma. Gospa Umek je ob zahvali poudarila, da je ta dogodek velikega pomena in defibrilator dragocena pridobitev za kraj, saj vzbuja občutek varnosti in upanja na srečno rešitev ob uspešni pomoči.

V nadaljevanju nam je vodja reševalcev Peter Kordež ob projekciji na platno predstavil delovanje in uporabo aparata za oživljanje. Prisotni smo pripravljeno nudenja prve pomoči preizkusili na medicinskih lutkah.

Preden smo se zadovoljni razšli, smo ob okusnem prigrizku, ki ga je pripravila predstavnica Društva kmečkih žena Danica Krevh, še »rekli katero pod razno«.

Še enkrat se zahvaljujemo predavateljici kardiologinji Cirili Slemenik Pušnik, dr. med., Andreju Času, Tonetu Kosu, vsem sponzorjem. Iskrena hvala Koronarnemu klubu Mislinjske doline, njegovi strokovni mentorici Mateji Kotnik Kerbev, dr. med., specialistki interne medicine in predsednici društva Marjani Gačnik za organizacijo in tudi reševalcema za uspešno predstavitev.

Skupaj nam je uspelo narediti nekaj dobrega za krajan in tudi kraju Podgorje dodatno vrednost.

Marija Umek

Diakon zapustil Slovenj Gradec

Novomašnik Jure Sojč

Vnedeljo, 14. 7., je bilo v Slovenj Gradcu zopet veselo, saj smo obhajali ponovitev nove maše Jureta Sojča. Po nekaj letih premora smo s kora cerkve sv. Elizabete slišali pesem z naslovom Novomašnik bod' pozdravljen.

Že sama nova maša je za nas kristjane velik praznik, tokrat pa je bilo praznovanje še posebej pristrčno, saj so ponovitev nove maše pripravljale župnije Pameče, Slovenj Gradec, Stari trg in Sele, ki so združene v Pastoralno zvezo. Že teden prej so nabrali zelenje, spletli vence. Da je bilo petje na ta dan še posebej mogočno, so poskrbeli združeni zbori Pastoralne zveze. Župnijski sodelavci so pripravili lepo mašo, novomašniku pa je pridigal njegov dober prijatelj, župnik iz Tinj na avstrijskem Koroškem Jože Kopajnik. Po končani maši so se lahko

vsi verniki osebno srečali z novomašnikom, mu izrekli čestitke in zaželeli vse dobro na njegovi poti. Pred cerkvijo so župljani pripravili pogostitev, da pa je bilo razpoloženje še bolj veselo, je poskrbel ansambel in Jure je skupaj z vsemi zaplesal čindaro po Glavnem trgu.

Jure si je za svoje novomašno geslo izbral pomenljive besede: »Vsem vse, da bi jih vsaj nekaj rešil«. S prvim avgustom je šel »reševati« duše v Ravne na Koroškem. Upamo, da mu bodo pri delu pomagale vse izkušnje, ki jih je pridobil kot diakon v Pastoralni zvezi. Sam je večkrat zatrdil, da je bila to praksa in pol. Ljudje, navajeni starega ritma z velikimi pričakovanji, on pa samo človek z omejenimi zmognostmi. Sam o sebi pravi: »Sem Pohorc, imam trdo glavo, delo na kmetiji sredi pohorskih gozdov me je izoblikovalo in mi utrdilo voljo, zato mi ni nič prehudo.«

Veseli smo, da je Jure ostal pri nas na Koroškem, da ga bomo lahko večkrat obiskali in on nas. Za darilo so mu župljani iz Pastoralne zveze podarili nahrbtnik; vanj bo lahko dal malico in prišel kdaj pa kdaj na obisk kar peš.

Zinka Gostečnik

(foto Jerneja Golob)

Uspešna prostovoljna delovna akcija Homšnica 2013

60 prostovoljcev očistilo in poglobilo strugo

Polje: Jure Žvikart, Andreja Pirkmajer, Andreja Gologranc in Dušan Stojanovič. Pomoč sta ponudila tudi župan Andrej Čas in direktor občinske uprave Darko Sagmeister. S strokovno pomočjo podjetja VGP Drava Ptuj in vključitvijo mehanizacije JKP Komunala in podjetja Topič so bile premagane še zadnje ovire in akcija čiščenja ter urejanja potoka Homšnica, ki je bila načrtovana v dveh delih, je lahko stekla.

Prvi del akcije je potekal v soboto, 22. junija. Približno 60 prostovoljcev in prostovoljk je očistilo strugo, porazlo drevje in pripravilo teren za poglobitev struge, kar so v naslednjih dneh izvedli delavci VGP Drava.

Naslednjo soboto, 29. junija, je tako skupina prostovoljcev lahko utrdila nabrežino, izvedla vsa potrebna zemeljska dela in zasadila travo. V odličnem, pozitivnem in optimističnem vzdušju, je bilo s skupnimi močmi v rekordno kratkem času opravljen velik delo, krajanke in krajan pa so dokazali, da se ni vedno potrebno zanašati na druge, temveč da lahko tudi z lastnimi močmi za izboljšanje kakovosti življenja v lokalni skupnosti naredijo veliko. (BR, DS)

Po poplavah, ki so novembra leta 2012 strahovito prizadele MO Slovenj Gradec, je takoj postalo jasno, da bo sanacija posledic in ureditev za preprečitev nadaljnjih katastrof zelo dolga in draga. Dodaten udarec za občane je bila tudi neuvrstitev občine na listo najbolj poplavljenih oz. ogroženih občin. Ker ob vsem tem zaradi krize okleščen proračun prav tako ne omogoča večjih investicij, so se prizadeti občani pričeli združevati v civilne iniciative, prek katerih želijo pospešiti sanacije vodotokov.

Ena od takšnih civilnih iniciativ je nastala tudi v slovenjgraški Četrtni skupnosti Polje. V poplavah je bil velik del te soseske poplavljen, saj je sicer nedolžen potok Homšnica ob izhodu iz gozda Dobrava prestopil brežino ter se razlil po celotnem polju in poplavljal velik del Tomšičeve ulice, vključno s kletmi stanovanjskih blokov.

Na pobudo mestnega svetnika Borisa Raja je Svet ČS Polje imenoval pripravljalni odbor, kjer so poleg njega sodelovali še občinski svetnik Bojan Mestek ter predstavniki ČS

Slovenjgraški lionsi aktivni tudi poleti

Med počitnicami z gostom iz Nazareta

Lions klub Slovenj Gradec že vrsto let sodeluje v lionističnem programu mednarodne izmenjave mladih. V Slovenj Gradcu sta pri gostiteljskih družinah, Cesar iz Slovenj Gradca ter Javornik - Lešnik z Legna, bivala mlada fanta iz Izraela in Turčije. Tako so lepote naše Koroške prav gotovo prestopile lokalne meje, izmenjali so se pogledi na različne kulture in običaje, stkale so se tudi nove prijateljske vezi. Hvala obema družinama, posebej pa še Klemnu in Andreju.

Prvi tabor slovenski lionsi organizirali leta 1996 in od takrat poteka v naši državi redno vsako leto. Na začetku je bilo življenje v taboru organizirano v Termah Snovik v Kamniku, sedaj pa se odvija v Kortah nad Izolo in v Cerkljah na Gorenjskem.

Za razliko od nekaterih drugih programov lionistični program mednarodne izmenjave mladih udeležencem nudi priložnost, da sodelujejo v vsakdanjem življenju v slovenski kulturi, bivajo pri slovenskih gostiteljskih družinah, se udeležujejo lokalnih običajev ter predstavljajo promotornje mednarodnega razumevanja.

Letošnjega julijskega tabora v Sloveniji se je udeležilo več kot 20 mladih

z vsega sveta. V prvem delu so udeleženci živeli pri slovenskih družinah in tako spoznavali tradicionalno slovensko družinsko življenje in lokalno okolje, v drugem delu pa so se vsi udeleženci izmenjave družili in zabavali v skupnem taboru na Kortah in v Cerkljah. Udeleženci so si med drugim ogledali Koper, Izolo, Piran, Portorož, Škocjanske jame, Lipico, Bled, Bohinj, Planico, Tamar, Ljubljano, Ptuj in druge znamenitosti.

Mag. Kornelija Marzel, odgovorna za mednarodno izmenjavo mladih, Lions klub SG

Prijatelj iz Izraela navdušen nad slovenjgraškimi hribi in gozdovi

Med počitnicami sem za en teden gostil študenta iz Izraela. Dvanajstega julija smo ga šli iskat na letališče Jožeta Pučnika (Brnik). Ker sem vedel, da je od mene starejši kar štiri leta, sem bil nekoliko v dvomih, kako bo najino druženje sploh potekalo, vendar pa sem že po uvodni predstavitvi ugotovil, da je moj gost z imenom Caesar (kar je zelo podobno mojemu priimku) zelo prijeten in zanimiv fant. V tednu, ki smo ga

preživeli skupaj, sem mu želel prikazati predvsem Koroško in okolico, saj je bil ogled znamenitosti preostale Slovenije v programu tabora, ki je sledil gostovanju pri družinah. Ogledali smo si velenjski grad in jezero, Kope z okolico, Slovenj Gradec – staro mestno jedro, prireditve Furmani po cest' peljajo v Podgorju, jezdili smo konje v Country klubu na Legnu, odšli pa smo tudi na Uršljo goro. Caesar je bil navdušen predvsem nad našo naravo, mirom oz. tišino, ki je v Nazaretu nikoli ni, in konji. Skoraj vsak dan sva odšla tudi na sprehod po bližnji okolici z našim psom. Zadnji večer našega druženja sva skupaj ugotavljala, da je teden minil kot bi trenil in da smo ga res lepo in prijetno preživeli.

Klemen Cesar

Obletnica ukinitve

Mislinjska proga

20. 12. 1899–30. 6. 1968

Zadnji vlak zadnji dan železniškega prometa (fotografija posneta v Slovenj Gradcu)

Zadnjega junija 1968, torej pred 45 leti, je po naši dolini zadnjič peljal vlak. Še eno leto so pogodbeno vozili tovorni vlaki iz Otiškega vrha do Slovenj Gradca. Konec je doživel tudi ta promet in julija 1970 so odstranili tirnice in pragove. Kaj je pomenila proga za našo dolino in širšo pokrajino?

Dobili so povezavo s svetom, saj je bila železnica tedaj edino prometno sredstvo na kopnem. Začel se je živahnejši gospodarski razvoj in v povezavi z dravsko progo navezava na ostalo monarhijo in Evropo. Sedaj je Mislinjska dolina prometno odrezana skupaj s slovensko Koroško. Primerjamo jo lahko z Belo krajino ali s Kočevsko, le da tu živi precej več ljudi. Bližje so nam avstrijske avtoceste (Dravograd–Grabinj, Šentandraž) kot Arja vas.

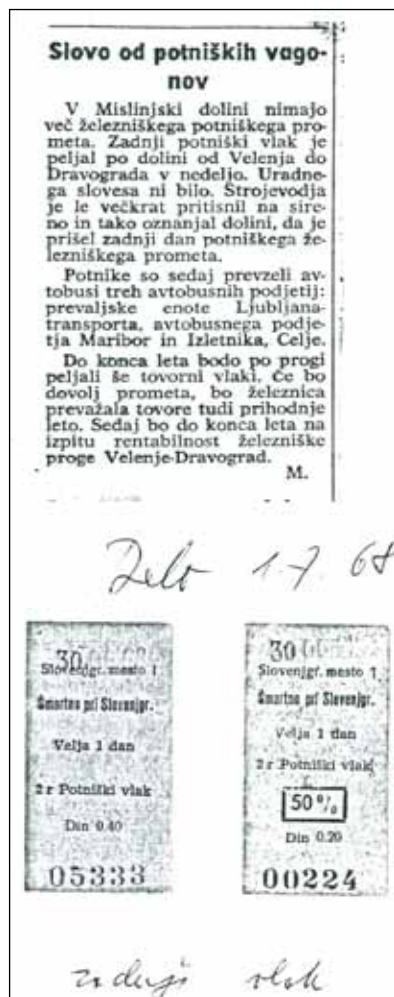
Že pred ukinitvijo naše proge so

ukinili železniško zvezo proti Labotu. Tako je postal Dravograd iz dokaj pomembnega železniškega križišča nepomembna postaja na čedalje manj pomembni progi. Lahko rečemo – pravo umiranje na obroke.

Železnice na našem ozemlju od razpada avstrijske monarhije niso imele sreče. Grajene so bile za drugačne razmere v veliki državi, usmerjeni proti morju. Po 1. veliki vojni pa se je težišče vsega dogajanja spremenilo, saj so se prometni tokovi usmerili proti jugovzhodu in le še nekoliko proti severu in zahodu, kjer sta se pojavili dve sovražni, napadalni sosedi.

Med drugo veliko vojno je proga Maribor–Celovec postala pomembna, naša proga seveda mnogo manj, predvsem zaradi strateške smeri za nemško vojsko na Balkanu. Tedaj je promet silovito porastel.

A po vojni se je vse predvojno doga-

Zadnji vlak zadnji dan železniškega prometa (fotografija posneta v Slovenj Gradcu)

Zadnji vlak zadnji dan železniškega prometa (fotografija posneta v Slovenj Gradcu)

Most čez Pako v Doliču

Proga in cesta skozi Hudo luknjo danes in nekoč (isti ovinek)

Konec železniške proge iz Mislinjske doline v Velenju

Železniška postaja v Slovenj Gradcu nekoč in danes

Konec železniške proge iz Mislinjske doline v Velenju

Furmanski praznik v Podgorju

Furmani po cest' peljajo

Vnedeljo, 14. julija, je v Podgorju pri Slovenj Gradcu potekala že 22. tradicionalna prireditev Furmani po cest' peljajo, ki jo domače kulturno društvo ter vaška skupnost pripravljata kot nekakšno krono počastitve krajevnega praznika.

Največ zanimanja na edini tovrstni prireditvi na Koroškem znova in znova pritegnejo mojstri raznih kmečkih opravil in drugih ročnih spretnosti, med katerimi, tako kot med obiskovalci, niso več zgolj domačini, temveč prihajajo tudi iz drugih krajev Slovenije; letos sta bili gostji tudi članici Društva Bicka iz Solčave, ki sta na ogled postavili najrazličnejše izdelke iz filca. Poleg njih so se predstavile podgorške gospodinje s pokušino kmečkih dobrot, Cvetka Linasi s klekljano čipko in izdelki iz polimerne gline, Postavkova dekleta so prikazala pranje in likanje po starem, Pavla Krenker iz sosednjega Šmiklav-

ža pređenje ovčje volne, Marija in Tone Krenker sta phala (luščila) žito, Ivu Pačniku so se pri izdelovanju lesenih cokol pridružili tudi krajan Svetega duha in Razborja, že tradicionalno je podkovanje konja izvedel Jože Strmčnik oziroma kovač Pepi, svoje stojnice pa so imeli tudi rezbar in lesostrugar Zvonko Hren, članice Društva invalidov Slovenj Gradec ter predstavnici slovenjgraškega Rdečega križa.

Verjetno so bili organizatorji po zaključku prireditve lahko ponosni na dvoje, in sicer na to, da so kljub velikemu številu najrazličnejših dogodkov, ki se v poletnih mesecih odvijajo na Koroškem, uspeli še dvaindvajseti uspešno izpeljati omenjeno prireditev, ter predvsem na to, da je bilo med mnogimi obiskovalci tudi presenetljivo veliko mladih, ki so z obiskom dobili nekakšen poučen vpogled v preteklost.

Na osrednji prireditvi Furmani po cest' peljajo sta župan Mestne občine Slovenj Gradec Andrej Čas in predsednica Vaške skupnosti Podgorje Marija Umek podelila priznanje za vsestranski prispevek k razvoju in napredku kraja Jožici in Branku Šopingerju.

(Glej tudi fotoreportažo na zadnji strani!)

Maja Klančnik

5 let Koroškega doma starostnikov PE Slovenj Gradec Dom, kakršnega ste želeli

vativne validacije in oceno tveganja ohranjanju njihovo dostojanstvo. V domu deluje skupina za samopomoč sorodnikov oseb z demenco, katere sovoditeljica je sorodnica stanovalca, ki je oseba z demenco. Enkrat tedensko ponujamo informacije za ravnanje z demenco. Namenjena je sorodnikom, ki za svoje sorodnike, ki so osebe z demenco, skrbijo v domačem okolju. Tudi o ravnanju z demenco smo posneli film in ga predstavljamo zainteresirani javnosti.

Posebno področje, ki mu nasploh v domovih v Sloveniji in v našem domu posvečamo veliko pozornosti in s katerim znamo ravnati, je paliativna oskrba. Z jasnim videnjem in vedenjem znamo in zmoremo pospremiti stanovalce v trenutkih, ko se poslavljajo s tega sveta, in stopiti ob bok njihovim sorodnikom. Pomembno vlogo pri teh procesih ima ključna oseba. Za projekt ključne osebe nam je Gospodarska zbornica Slovenije – območna enota Koroške podelila zlato priznanje za inovacijo.

Z različnimi storitvami in projekti, ki jih izvajamo v domu, smo zmrežili odnose na različnih ravneh. Pomembna odločitev je bila širjenje storitev v skupnost. Ena od teh je pomoč na domu, ki smo jo sprejeli od javnega zavoda Vetrnica, druga so začasni sprejemni ali »dopusti v domu«, ki jih ponujamo julija in avgusta. Osebe, potrebne pomoči, prihajajo k nam na dopust, njihovi sorodniki pa lahko brez skrbi odidejo na koriščenje svojega dopusta. Vse več je zanimanja za te storitve. Štiri postelje, ki jih namenjamo začasne namestitve v teh dveh mesecih, so običajno zasedene že do meseca maja.

Letos, ko praznujemo malo okroglo obletnico, nam je leto posebej naklonjeno, poleg že naštetega so naši pevci, mešani pevski zbor stanovalk in stanovalcev, zmagali na reviji pevskih zborov Socialnih zavodov Slovenije.

Prepričana sem, da je Dom starostnikov Slovenj Gradec eden lepših in strokovno boljših domov v Sloveniji, in upam, spoštovane občanke in občani, da je to dom, kakršnega ste želeli. Vaše mnenje nam boste lahko sporočili na praznovanju naše pete obletnice delovanja 30. septembra in 1. oktobra 2013. Program dogajanja bomo objavili na spletni strani našega doma, vas pa vabimo, da nas obiščete v Vašem domu.

Marjana Kamnik,
vodja poslovne enote

predstavljamo kot dobro prakso zainteresiranim sorodnim domovom.

V letošnjem letu nam je prijazna lastnica zemljišča v neposredni bližini doma ponudila tri vrtove, katerih smo posebej veseli. Vrtovi so odlična zaposlitev za stanovalce, tiste, ki tam pomagajo, in tiste, ki se redno sprehajajo do vrta in spremljajo, kako raste najlepša zelenjava. Mi pa smo veseli, ker lahko na jedilniku ponudimo zelenjavo, ki smo jo skupaj pridelali. Za vrt sicer skrbi kuhinja, v neprecenljivo pomoč pa so naše prostovoljke.

Prostovoljke in prostovoljci se v domu vključujejo na različne načine in so po petih letih postali naši zunanji sodelavci, brez katerih si delovanja doma več ne znamo predstavljati. 12 prostovoljk in prostovoljcev redno prihaja v dom ob torkih, ko je dan prostovoljcev v domu, nekateri prihajajo dvakrat na teden, nekateri tri-, štirikrat in vsaka ura, ko so v domu, nam je dragocena.

Življenje v domu se začne s sprejemom. To je zelo pomemben trenutek v življenju nekoga, zato mora biti dobro organiziran. Zavedamo se, da vsi novo sprejeti stanovalci ob tem dogodku rabijo moč, prav tako njihovi sorodniki, ki so pogosto obremenjeni z občutkom krivde. Vsi so potrebni pomoči – moči. Ob sprejemih ugotavljamo, da je vedno več težav na terenu zaradi stanja demence. Kot pomoč vsem, ki se srečujejo s stanjem demence, smo razvili smo projekt Odziv, ki je postal zgledna dobra praksa in ga predstavljamo v različnih okoljih. V domu so vsi zaposleni usposobljeni za delo z osebami z demenco. To dejstvo je pomembno zaradi tega, ker v našem konceptu stanovalcev ne omejujemo s tehničnimi varovali. Z metodo ino-

V petih letih so dosegli zastavljeni cilji: želeli so dom, v katerem se stanovalci dobro počutijo, v katerega sorodniki in naključni obiskovalci radi prihajajo in v katerem zaposleni znajo, zmorejo in radi delajo. Za projekt ključne osebe je domu starostnikov v Slovenj Gradcu Gospodarska zbornica Slovenije – območna enota Koroške podelila zlato priznanje za inovacijo. Opravljajo tudi pomoč na domu in omogočajo dopuste v domu.

1. oktobra, na dan starejših 2008, smo v Koroški dom starostnikov – poslovno enoto Slovenj Gradec, sprejeli prva dva stanovalca. Tako kot so na odprtje doma težko čakali uporabniki storitev, da bodo tretje ali četrto življenjsko obdobje lahko preživljali v domačem kraju, smo ta dan z veseljem pričakovali mi zaposleni, saj smo se na ta dogodek pripravljali dobri dve leti. Življenje v petih manjših skupinah v hiši z najmodernejšo arhitekturo je bila prava odločitev. Zamislili smo si koncept dela, ki je drugačen in je naravnost na stanovalce in procese. Imenovali smo ga vmesne strukture na področju institucionalnega varstva starih ljudi. Osnovno idejo smo razvijali skupaj stanovalci, zaposleni, sorodniki, strokovnjaki različnih strok in naključni udeleženci. Pri razvoju nam je bil v pomoč sistem kakovosti E-qalin, katerega certifikat pridobivamo ravno letošnje leto. Prek uvajanja sistema kakovosti smo sprejemali informacije, predloge in pripombe od različnih ciljnih skupin in tako smo koncept ves čas spreminjali in ga prilagajali življenju in delu.

Tako smo oblikovali kulturo prehranjevanja. Pomembno je, da smo dom, ki hrano servira na klasičen način na lepo pripravljenih pogrnjenih in z možnostjo izbora. Stanovalci sami sestavljajo jedilnike. Ponujamo samopostrežne zajtrke, praznična kosila za praznovanja različnih praznikov (rojstne dneve, različne obletnice, družinske praznike) in stanovalci lahko povabijo svoje sorodnike na kosilo v dom. Kosila postrežemo v našem večnamenskem prostoru, v katerem je klavir, ki ga lahko uporabijo obiskovalci. V prostoru je še delovna terapija in knjižnica, kjer se lahko zamotijo otroci. Ponudba je zanimiva, saj sorodnikom ni potrebno iskati primerne lokala za praznovanje z možnostjo dostopa z invalidskim vozičkom in zaradi tega, ker stanovalci pride na praznovanje, kadar želi in zmore in odide kadar želi. O kulturi prehranjevanja smo posneli film, ki ga

Društvo invalidov SG

Srečanja težkih invalidov in starostnikov AI Slovenj Gradec in AI Šmartno

Društvo invalidov Slovenj Gradec in aktivni skrbijo za težke invalide in starostnike prek celega leta v obliki obiskov, organiziranih srečanj ter socialnih pomoči tistim invalidom, ki živijo v zelo slabih socialnih razmerah.

Odbor AI Slovenj Gradec je 20. junija v gostišču Preša na Legnu organiziral srečanje za težke invalide in starostnike; udeležilo se ga je 45 težkih invalidov in starostnikov. Ker jih je večina v zelo slabem zdravstvenem stanju, so jih na kraj srečanja pripeljali njihovi svojci, za prevoz nekaterih pa so poskrbeli tudi člani aktiva. Tiste, ki se srečanja iz različnih razlogov niso mogli udeležiti, odborniki aktiva obiščejo na njihovih domovih ali v bolnišnicah.

Na samem začetku srečanja so nekaj pesmi veselo zapele Ljudske pevke Lastovke, nato so vse prisotne pozdravili in nagovorili predsednik AI Slovenj Gradec Andrej Stradovnik, predsednica DI Slovenj Gradec Stanislava Tamše ter Otmar Sekavč-

nik in Martin Zupančič, Častna člana DI Slovenj Gradec. V razpravo so se vključili tudi posamezni invalidi, ki so spregovorili o današnjih razmerah v državi in o težavah, ki jih spremljajo v njihovem vsakdanjem življenju. Nekateri invalidi so se zahvalili še za pomoč, ki so jo prejeli od društva v času poplav.

Da so invalidi iz Aktiva invalidov Šmartno zelo aktivni, se vidi po njihovih programih, saj so samo v enem mesecu izvedli kar štiri: kopanje, pohod članov aktiva, izlet ter nazadnje še srečanje težkih invalidov in starostnikov. Za vso to aktivnost gre največja zahvala predsedniku aktiva gospodu Rudiju Horvatu, ki s svojimi odborniki nenehno skrbi, da se v programe vključuje čimveč invalidov, saj na tak način pripomore k njihovem boljšemu počutju.

Za težke invalide in starostnike je odbor AI Šmartno priredil srečanje 22. junija na letališču v Mislinjski Dobravi, prisotnih pa je bilo 65 težkih invalidov in starostnikov.

Stanislava Tamše

Težki invalidi in starostniki so se zbrali tudi na Letališču v Mislinjski Dobravi.

Mocis

Učili smo se v študijskih krožkih

Tudi v šolskem letu 2012/13 smo udeležencem študijskih krožkov (ŠK) ponudili priložnost, da obnovijo stike s starimi prijatelji ali poiščejo nove ter izmenjujejo svoja znanja, misli, izkušnje in sanje. V ŠK Magična moč barv je deset udeležencev spoznavalo osnove barvnih zakonitosti. Poudarek je bil na individualnem delu s posameznikom ter njegovem lastnem načinu izražanja z barvami. Svoja znanja je z nami delila Špela Kovačič.

Trinajst udeleženk ŠK Z roko v roki z naravo je pod vodstvom Magdalene Bruder spoznavalo pomen zelišč, nabiranje le-teh, uporabo in učinke. Rdeča nit je bila poleg izdelave konkretnih izdelkov tudi telesna vadba.

Na Paškem Kozjaku smo organi-

zirali ŠK Več od zlata in srebra nam druženje dobrega da, kjer je petnajst udeležencev sodelovalo v različnih ustvarjalnih delavnicah.

V ŠK S šibjem pletemo tudi medsebojne vezi je sedem udeležencev pod vodstvom Ivana Planinšca pletlo košare različnih velikosti in oblik.

Rešilje in necano čipko se je v ŠK Tkanje niti preteklosti v vzorec prihodnosti učilo enajst udeleženk, ki jih je skozi vsa srečanja vodila Ana Gaber.

V Koroškem domu starostnikov Črneče, enota Slovenj Gradec, se je trinajst udeležencev družilo v ŠK Življenje je ena sama zgodba, kjer so se člani posvetili predvsem odkrivanju zgodb, ki jih piše življenje. Srečanja je vodila in usmerjala Marinka Lamprecht.

Ida Polenik

<http://www.mojaobcina.si/slovenj-gradec>

Beseda zdravnika

Alergije

Alergija je pretiran in neprimeren odziv imunskega sistema na sicer običajne snovi v okolju. Snov, ki povzroča alergijsko reakcijo, imenujemo alergen. Med najpogostejše alergene spadajo cvetni in hišni prah, plesni, živalski proteini, hrana in tudi zdravila. Lahko se pojavijo v kateremkoli starostnem obdobju, prav tako pa lahko z leti tudi izzvenijo.

Poznanih je več dejavnikov tveganja za nastanek alergij. Pogostejše so pri ljudeh, ki imajo alergije tudi v družini, se pravi, da je dednost pri tem zelo pomembna. Pomembni so tudi dejavniki okolja. Ugotovili so, da se alergije pogostejše razvijejo pri otrocih, ki so rojeni s carskim rezom, in pogostejše pri fantih kot pri dekletih. Izpostavljena je tudi tobačnemu dimu prav tako povečuje verjetnost nastanka alergij.

Ocenjujejo, da približno 10–30 % oseb v razvitem svetu prizadevajo alergije, ki nastanejo zaradi različnih alergenov, delež pa narašča. Najpogostejša oblika je alergijski rinitis oziroma seneni nahod, ki v različni obliki prizadene kar 20 % ljudi.

Normalen imunski odziv je organiziran obrambni mehanizem, ki nas ščiti pred škodljivostmi iz okolja, kot so bakterije, virusi, strupi, in tudi rakavimi celicami. Imunski sistem prepozna in reagira na te škodljivosti tako, da prične tvoriti protitelesa, ki se specifično vežejo na površino določene vrste antigenov in tako ostalim celicam imunskega sistema pomagajo pri uničenju. Pri običajnem imunskem odzivu nastajajo protitelesa oziroma imunoglobulini tipa IgG, IgM in IgA.

Za razliko pa pri alergijskem odzivu ob stiku s sicer običajnimi in neškodljivimi snovmi pride do nastanka protiteles (imunoglobulinov) tipa IgE. Slednja aktivirajo posebne imunske celice, imenovane mastociti, ki začnejo sproščati snovi, kot je histamin. Ta sproži vnetni odziv in povzroča alergijsko reakcijo.

Stik z bakterijami, virusi in drugimi patogeni nikoli ne povzroča nastanka protiteles IgE in zato tudi ne povzroča alergijskih reakcij.

Obstaja določeno obdobje (t. i. obdobje senzitacije), v katerem postane

oseba občutljiva na alergen in razvije alergijo nanj. Traja od nekaj dni do nekaj let. V skladu s tem ni možno, da bi bili alergični na nekaj, čemur še nismo bili izpostavljeni. Ko je po določenem času organizem »senzitiran« na alergen, lahko alergijsko reakcijo povzroči tudi manjša oz. kratkotrajna izpostavitve.

Alergijo lahko povzroči vsaka snov, s katero pridemo v stik. Alergen lahko vdihnemo, zaužijemo, vbrizgamo ali pa le-ta pride v stik s kožo in sluznicami (t. i. kontaktni alergeni). Simptomi so odvisni od dela telesa, ki je v stiku z alergenom.

Vdihani alergeni, kot so pelod, prah, pršice itd., povzročajo lokalne težave. Alergijski rinitis oziroma seneni nahod povzroča draženje in otekanje nosne sluznice, kihanje, srbenje in pordelost očesne veznice. Alergeni, ki jih vdihnemo v pljuča, lahko vodijo do astmatskih simptomov, občutka kratke sape, kašlja in piskanja, ki jih povzročita zoženje dihalnih poti in povečano izločanje sluzi v pljučih.

Zaužiti alergeni povzročijo trebušne krče, bruhanje, drisko in kožne izpuščaje. Simptomi so lahko podobni zastrupitvi s hrano. Alergije na zdravila povzročajo množico simptomov, najpogostejše bolečine v trebuhu, drisko in kožno simptomatiko.

Pri kontaktnih alergenih, ki pridejo v neposredni stik s kožo, lahko pride do takojšnje koprivnice s srbežem ali pa do zapoznele reakcije z nastankom kontaktnega dermatitisa in ekcemov. Pogoste so alergije na lateks, nikelj, snovi v čistilnih sredstvih, kozmetiko.

Vse vrste alergenov lahko povzročijo tudi hudo, življenje ogrožajočo alergijsko reakcijo (anafilakso ali anafilaktičen šok), ki se kaže kot težko dihanje, otekanje tkiv, še posebej obraza, ustnic in jezika. Lahko privede do izgube zavesti in organske odpovedi.

Pri diagnostiki je ključna anamneza o naravi in razvoju alergije. Pomaga nam, če uspemo pojav alergije povezati z letnim časom, s hišnimi ljubljenci, spremembami v prehrani, z alergijami v družini.

Obstajajo tudi t. i. alergološka testiranja, pri katerih se meri nivo protiteles IgE v krvi – višje vrednosti lahko nakazujejo alergijsko reakcijo. Koristni so lahko tudi kožni testi, pri katerih v podkožje vnesemo manjšo količino alergena in nato po določenem času opazujemo znake alergijske reakcije (rdečina, oteklina, srbež ...).

Prvo in osnovno pravilo pri zdravi-

vljenju alergije je izločitev alergena, kar pa vedno ni mogoče, kot na primer pri alergiji na pelod in pršico. Pri slednji je potrebno zmanjšati izpostavljenost alergenom z ukrepi, kot je nabava posebnih vzmetnic in prevlek, redno čiščenje in brisanje praha, odstranitev preprog in zavese itd.

Simptome alergij uspešno zdravimo z zdravili. Antihistaminiki so najučinkovitejši pri zdravljenju alergijskega rinitisa in kožnih sprememb. Za te bolezni so zdravila prva izbira. Novejši antihistaminiki imajo malo neželenih učinkov in so varni. Razi-skave so pokazale, da preprečujejo pojav alergijskega marša oz. prehajanja kožnih alergij v alergije na dihalih pri otrocih, hkrati pa so tudi preprečevalci razvoja hujših oblik alergij.

Vnetje, ki je posledica izločanja snovi pri alergijski reakciji, uspešno zdravimo s kortikosteroidi. S kortikosteroidi preprečujemo tudi reakcije, ki se pojavijo nekaj ur po stiku z alergenom.

Pri hudih alergijskih reakcijah z anafilaktičnim šokom uporabljamo adrenalin. Zdravilo dajemo v obliki injekcij v mišico ali žilo. Ljudem, ki so že imeli hudo alergijsko reakcijo, npr. po piku žuželke, lahko zdravnik predpiše adrenalin v obliki injektorja, ki si ga ob prvih znakih hude alergijske reakcije vbrizgajo sami.

Alergije lahko zdravimo tudi s cepljenjem oziroma z imunoterapijo. S tem zdravljenjem postane bolnik manj občutljiv na določen alergen, preobčutljivosti pa običajno ne zavremo popolnoma. Za cepljenje se odločimo, kadar z običajnimi ukrepi in zdravili ne dosežemo želenega uspeha. Poteka v rednih časovnih presledkih. Bolniku vbrizgamo postopne doze alergena in s tem modeliramo imunski odziv. Ta vrsta zdravljenja je najučinkovitejša pri alergiji na žuželke in trave, pri drugih vrstah alergij pa so rezultati manj uspešni. Imunoterapija traja od 3 do 5 let.

Jure Kovač Myint, dr. med.,
Oddelek za splošno in abdominalno kirurgijo,

Splošna bolnišnica Slovenj Gradec

Slovesnosti ZB za vrednote NOB

O Paučkovih bolnišnicah in Šaleški četi

Mestna organizacija (MO) ZB za vrednote NOB Slovenj Gradec je dan državnosti obeležila pri Paučkovih bolnišnicah na Legnu. Krajevna organizacija za vrednote NOB Podgorje pri Slovenj Gradcu in Krajevni odbor za vrednote NOB Šoštanj pa sta bila organizatorja spominske slovesnosti obletnice ustanovitve Šaleške čete na Vrhorskem vrhu in bojov XIV. divizije na področju Anževskih trat.

Srečanje pri Paučkovih bolnišnicah – Bolnišnica Trška gora na Legnu – je bilo že deseto po vrsti, udeležilo se ga je kar 130 ljudi. Podeljene so bile plakete in priznanja Zveze združenih borcev NOB Slovenije. Srebrno plaketo sta prejeli Marija Šegula in Marija Turičnik, priznanja praporščakom pa so bila podeljena Lenartu Timošku, Martinu Bricmanu in Ivanu Klemenu.

Paučkovske bolnišnice so nastale v začetku leta 1944 in delovale do konca vojne. Potreba zanje je nastala v času prihoda XIV. divizije, saj je samo v Mislinjski dolini med februarско ofenzivo oddala v oskrbo kmetom okrog 40 ranjencev. Za gradnjo bolnišnic je bil zadolžen zdravnik Ivan Kopač - Pauček, po katerem se bolnišnice tudi imenujejo. V njih se je zdravilo okrog 300 partizanskih ranjencev.

Po svečani podelitvi priznanj ZZB NOB Slovenije je sledil ogled lesenih barak, v katerih se nahajajo pogradi, operacijska miza in še kaj. V barakah ni sanitetne opreme in drobnih predmetov, le-ti se nahajajo v Koroškem pokrajinskem muzeju.

Grozote in trpljenje, ki ga je povzročila druga svetovna vojna, ne smejo nikoli iti v pozabo in tudi zato so priredili spominsko slovesnost

obletnice ustanovitve Šaleške čete na Vrhorskem vrhu in bojov XIV. divizije na področju Anževskih trat. Šaleška četa je bila ustanovljena pri domačiji Vrhornik, natančneje na Vrhorskem vrhu, 1. julija 1942. Ob ustanovitvi je štela 22 partizanov. S Šaleško četo pa v tem času niso dobile zveze žene in dekleta, ki so iz Šoštanja in okolice odšle v partizane okoli 12. julija 1942. Dekleta so se skrivala po kmetijah in se šele čez čas priključila partizanskim enotam na območju Mislinjske in Šaleške doline. Šaleška četa je v času po ustanovitvi izvršila več vojaških akcij na območju Plešivca, Graške Gore, Zavodnja, Paškega Kozjaka, Dobrne. Po akciji na Plešivcu je Šaleška četa odšla na Pohorje, kjer se je vključila v Pohorski bataljon. Večina fantov iz Šaleške čete je padla 8. januarja 1943 na Osankarici s Pohorskim bataljonom.

Slovesnost je bila v soboto, 29. junija 2013, pri kmetu Francu Kotniku, po domače Vrhorniku. Udeležilo se je je okrog 200 ljudi. Program je pripravila tovarišica Anica Meh iz Podgorja. Po njenem pozdravu je spregovoril predsednik ZB za vrednote NOB Slovenj Gradec tovariš Jože Vrabčič, ki je povedal, da je bila druga svetovna vojna nedvomno ena od ključnih preizkušanj slovenskega naroda. »Prav je, da mladim prenesemo sporočilo, ki naj jih vodi po poti miru in sožitja,« je omenil in nadaljeval, da se v borčevski organizaciji zavzemajo za narodno pomiritev. Za konec slovesnosti so položili venec pred spominskim obeležjem na hiši Vrhornik, delegacija pa je odnesla venec še k spomeniku na Anževske trate.

Stanislava Tamše,
predsednica MO ZB za vrednote NOB SG

Jurij Šumečnik, svetnik Mestne občine Slovenj Gradec, slavnostni govorec na Pohorju

Ekološka tržnica

Zdrava hrana sredi mesta

Javni zavod SPOTUR in Ekološko društvo Deteljica sta 9. avgusta na Glavnem trgu v Slovenj Gradcu priredila prvo ekološko tržnico, na kateri so se predstavile ekološke

kmetije iz celotne Slovenije. Tržnica bo postala stalnica in bo potekala vsak petek med 8. in 13. uro. Na ekološki tržnici lahko najdete ekološko hrano visoke kakovosti po prijaznih cenah. Vse več je ljudi, ki želijo svoj način prehranjevanja nadgraditi s svežo ekološko hrano, saj le-ta nudi večjo varnost in prehransko vrednost. Veliko vas pozna pasti konvencionalno pridelane hrane, zato je ta tržnica priložnost uvesti način zdravega prehranjevanja v posameznikov vsakdanji ritem življenja. Tržnica je namenjena vsem, ki cenite svoj denar in želite zanj dobiti največ, tistim, ki želijo enostaven in reden dostop do visoko kakovostne ekološke hrane.

Tilen Klugler

Komunala Slovenj Gradec: pregled ločevanja odpadkov

Najbolj pravilno odpadki ločeni v Turiški vasi

Vmesecu juniju smo zaradi slabega ločevanja komunalnih odpadkov na izvoru pričeli z izvajanjem kontrole ločevanja odpadkov v gospodinjstvih. Sistem ločevanja odpadkov je v vseh koroških občinah enoten, to pomeni da se komunalni odpadki ločujejo na suhe, mokre in biološko razgradljive odpadke.

Priročnik ravnanja z odpadki v občinah Slovenj Gradec in Mislinja

Pričeli smo s kontrolo suhih odpadkov in v obdobju dveh mesecev pregledali 270 gospodinjstev oziroma 3,1 tona suhih odpadkov. Od tega je bilo ustreznih 2,1 tone (68 %) in neustreznih 1 tona odpadkov (32 %). Sama kontrola odpadkov se izvaja tako, da suhe odpadke stresemo iz zabojnika in ločimo ustrezne – suhe odpadke in neustrezne odpadke tudi fotografiramo. Največkrat so bili v zabojnikih za suhe odpadke: nepravilno odložene papirnate serviete, steklenice, vrtni odpad, elektromaterial, manjši gradbeni odpad in v manjši količini tudi hrana. Vse stranke so bile po končani izvedeni kontroli tudi pisno obveščene z zapisnikom o ločevanju odpadkov.

Kljub navedenemu pa je potrebno poudariti, da smo bili v nekaterih naseljih prijetno presenečeni, saj so bili odpadki pri večini gospodinjstev pravilno ločeni. Najpravilneje so bili odpadki ločeni v Turiški vasi, kjer je delež ustreznih odpadkov v zabojnikih za suhe odpadke znašal kar 88 %, sledijo Trstenjakova ulica z 81 % in Golavabuka ter Tomaška vas, kjer je ta delež znašal 80 %.

Najslabše so bili odpadki ločeni v Čebularjevi in Kopališki ulici v Slovenj Gradcu ter Pamečah, kjer je delež ustreznih odpadkov znašal le 54 %.

Kontrolo ločevanja odpadkov smo izvedli tudi v nekaterih večstanovanjskih objektih v naselju S8 in Pamečah ter v naselju Šentlenart v Mislinji. Izkazalo se je, da se odpadki v večstanovanjskih objektih ne ločujejo in da je delež neustrezno ločenih suhih odpadkov skoraj enak 100 %. Zabojnike smo fotografirali in fotografije skupaj z obvestilom o neločevanju odpadkov izobesili na oglasne deske v upanju, da se bo stanje vsaj delno izboljšalo.

Namen izvajanja kontrole ni kaznovanje občanov za nepravilno ločevanje odpadkov, temveč osveščanje in svetovanje, kako pravilno ločevati odpadke. S tem namenom pri vsaki kontroli stranki izročimo Priročnik za ravnanje z odpadki, ki je objavljen tudi na spletni strani Komunale Slovenj Gradec. Večkratne kršitelje pa bomo seveda prijavili na Medobčinski inšpektorat Koroške, ki bo postopal v skladu s svojimi pristojnostmi.

S kontrolo suhih odpadkov bomo v prihodnje nadaljevali, začeli pa bomo tudi s kontrolo kompostiranja biološko razgradljivih odpadkov, to pomeni pregledovanje kompostnikov pri občanin, ki so podpisali izjavo o kompostiranju biološko razgradljivih odpadkov.

Irena Markovič

Jubilej

20 let Cross Country Cluba Legen

Srednji vek v Slovenj Gradcu

kjer so s prikazom likov dresurnega jahanja navdušili obiskovalce. Enak program so izvedli tudi ob petnajstletnici kluba in ponovno letos na proslavi ob dvajsetletnici kluba, kjer so se jim z enakim programom pridružili mladi člani. Redno se udeležujejo tudi tekmovanj v spretnostnih igrah s konji, ki jih organizirajo drugi konjeniški klubi, letos pa igre s konji že drugo leto organizira klub sam. Toliko o dejavnostih, ki bi jih lahko še naštevali, saj je veliko posameznih, enkratnih dogodkov, ki dajejo klubu vrednost in življenje.

Poleg naštetih uspešnih aktivnosti pa se je klub soočal tudi s težjimi dogodki, med drugim s požarom klubskega objekta pred tremi leti, danes pa vlaga velike napore v prizadevanja za pridobitev novega najemniškega prostora za delovanje, saj mu na sedanji lokaciji pogodba poteče maja naslednje leto.

Cross Country Club Legen (CCCL) deluje na Zgornjem Legnu v Slovenj Gradcu na najetem zemljišču, kjer ima staje z enajstimi konji, dva sta klubska, ostali so lastniški. Ostali člani so si uredili hleve na svojih zemljiščih. Trenutno je v klub včlanjenih 70 članov. Prva leta delovanja je klub organiziral velike tombole in si na ta način pridobil potrebna sredstva za delovanje. Danes ga financirajo lastniki, delno pa se stroški pokrivajo iz sredstev Športne zveze in MO Slovenj Gradec, in sicer za dejavnosti, za katere klub kandidira na razpisih.

Ida Robnik

Opravičilo

Cross Country Club Legen je ob svoji dvajsetletnici izdal bilten. Na četrti strani je objavljena fotografija o podelitvi srebrne plakete klubu za dvajsetletno delo. Pod fotografijo je zapisano napačno ime športnice (Sara Isakovič), ki podeljuje priznanje. Pravilno ime je Raša Sraka. Obema vrhunskima športnicama se opravičujem.

Ida Robnik, urednica biltena

v Šaleški dolini. Redno jahajo na blagoslove konj, ki so v regiji namenjeni druženju in izmenjavi izkušenj rejcev konj in jahalnih društev, sam klub med letom organizira od šest do osem takih jež, člani se redno udeležujejo prireditel, kot so »Furmani po cest' peljajo« v Podgorju pri Slovenj Gradcu, prisotni

Sobotno vodeno jahanje v maneži

so na prireditvah Občine Mislinja in MO Slovenj Gradec ter na srednjeveških prireditvah v Slovenj Gradcu in Velenju, za kar je potrebnih veliko priprav in angažiranja članov. Omembe vredno je tudi sodelovanje članov kluba na državnem prvenstvu gozdarjev predlani na letališču v Slovenj Gradcu,

Enota konjenikov CZ na usposabljanju

Cross Country Club Legen Slovenj Gradec je konjeniški klub, ki je registriran kot športno društvo z osnovno dejavnostjo rekreacijsko jahanje. Letos obeležuje dvajsetletnico delovanja. Svoje delo in dosežke so člani prikazali na prireditvi 22. junija na sedežu kluba na Legnu in tako proslavili jubilej.

Pred dvajsetimi leti, 25. aprila, so klub ustanovili ljubitelji konj z namenom organizirano razvijati športno-rekreacijsko jahanje na območju Mislinjske doline. O tej dejavnosti na območju delovanja ni bilo primernih zgledov, zato so se ozirali na že uveljavljene klube v Sloveniji in Avstriji ter dodajali nove programe in vsebine. Ob osnovni dejavnosti – terenska ježa – so že kar na začetku delovanja organizirali šolo jahanja in tako poskrbeli za razvoj jahalnega športa na območju Koroške. V dvajsetih letih je v tej šoli pridobilo znanje in naziv jahač 1 oziroma jahač 2 med 15 in 25 kandidatov letno, pretežno mladih. Tako je klub zagotavljal članstvo in razvoj športnih konjeniških dejavnosti. Poleg šole jahanja je klub razvil številne programe za otroke in mladino, med njimi: aktivni jahalni vikendi, počitniško jahanje v maneži, izbirne vsebine za srednješolce, občasni programi, kot na primer šola za zdrav življenjski slog.

Člani kluba so ponosni na prireditve, ki jih prirejajo z namenom obujanja starih ljudskih običajev iz okolja, v katerem klub deluje, in tako ohranjajo to bogato dediščino zanamcem. Vsako leto spomladi organizirajo prihod Zele-nega Jurija na konju, nato tradicionalno prireditev jajčarijo, ki so ji dodali malo novodobnega pridiha (vstopnica – eno jajce), za pusta sodelujejo s skupinsko masko na konjih v Slovenj Gradcu in Mislinji, v jeseni sledi ličkanje koruze, kosanjev piknik ter za zaključek leta prihod dedka Mraza, seveda na konju.

V Mestni občini Slovenj Gradec klub že nekaj let sodeluje v programu zaščite in reševanja z ekipo konjenikov.

Klub redno sodeluje in se udeležuje na prireditvah, ki jih organizirajo drugi klubi in društva v Koroški krajini ter

Kresničke 2013

(foto Cirila Ceru)

Ženska konjenica Koroške – Kresničke – si je letos trasirala pot na Sleme pod Uršljo goro, po gozdni poti Plešivec. Dvodnevne ježe, 28. in 29. junija, se je udeležilo 10 jahač iz Koroške in Štajerske, starih med 14 in 62 let. Ustanoviteljica ženske koroške konjenice Kresničke Leonarda Pirmanšek pa že razmišlja o prihodnji konjenici naslednje leto, ki bo jubilejna, deseta, in gotovo zanimiva, z udeležbo še večjega števila članic. (IR)

Vox populi

Prvo leto Glasnika

Pravijo, da je vsako prvo leto težko, jaz pa bi za naše, glasniško, raje rekla, da je minilo hitro, kot bi nekdo samo obrnil list na koledarju in že je tu naš prvi rojstni dan. Glasnik je predvsem po vaši zaslugi, drage bralke in bralci, tak, da je moč kaj zanimivega iz njega prebrati. Saj ga ustvarjate vi sami s svojimi članki, sporočili in informacijami, s pomočjo domače Mestne občine pa potem doseže vsako gospodinjstvo osrednje Mislinjske doline vključno s hribovskimi vasmami. Vaše sodelovanje, ki ne zahteva nobenega materialnega ali denarnega povračila, je pravzaprav zavidanja vredno, skorajda že redkost v današnjih kriznih časih, ko je denar zaslužnjil človeka, ko človek služi denarju in ne obratno. Ponosna sem, da živim med takšnimi soobčanmi, v takšni skupnosti ljudi, ki to še premore. Tako je naš (s tem mislim vaš) Glasnik ne le glasnik, informator, ampak tudi vrednota. Slovenj Gradec je mesto, ki je zaradi angažirane družbene dejavnosti nekaterih občanov dobilo prestižen naziv svetovnega slovesa – glasnik miru. In tudi naš časopis, ki ga ustvarjamo skupaj, občani za občane, naj bo majhen prispevek (pa ne zaradi imena časopisa) k upravičenosti posedovanja takšnega naziva. Kajti mir ni le odsotnost vojne, mir je predvsem ljubezen.

Po naslovih, od koder prihajajo rešitve križank, je moč opaziti, da Glasnik v roke primejo tudi bralci iz krajev izven meja naše občine.

In če vse to povzamem, lahko zapišem, da bomo Glasnik z razlogom, veliko motivacijo in veseljem peljali še naprej v prihodnost, ki bo takšna, kakršno si bomo pač naredili.

Uradno je Glasnik občinsko glasilo, vendar to kategorijo presega. Stroške za distribucijo, tisk in za vse ostalo, kar je potrebno, da dobi svojo obliko, krije Mestna občina Slovenj Gradec iz denarja, ki je bil nekoč namenjen za zdaj ukinjena lokalna (interna) glasila (vsa so namreč združena v Glasniku). Vendar je naš današnji časopis tudi tržno usmerjen z željo in s ciljem, da se bo kmalu financiral sam. Če bodo lokalni gospodarski subjekti dovolj začetili, da s svojimi predstavami in reklamo v Glasniku (ki doseže vsako gospodinjstvo v domači mestni občini in širše) kot z neke vrste donacijami pravzaprav podpirajo domačo družbeno okolje oziroma po svoje prispevajo za pretok informacij, za vsestransko informiranje sokrajanov, torej svoje domače skupnosti. »Z oglašitvijo smo v letu dni uspeli zbrati 3212 € (neto) oz. 292 €/število, največ z 10. (junjsko) številko (560 €). Trend je pozitiven,« je povedal Andrej Golob iz službe, ki skrbi za tržne posle časopisa Glasnik.

Ajda Prislan, urednica

Ob 1. jubileju izhajanja našega in vašega Glasnika smo naključne sogovornike na slovenjgraških ulicah povprašali o njihovem splošnem mnenju o časopisu. Zanimalo nas je tudi, kako ocenjujejo njegovo vsebinsko zasnovano in kaj bi v tem smislu spremenili, če bi imeli vpliv na uredniško politiko. Po odzivih sodeč smo na pravi poti, še naprej pa se bomo seveda trudili za to, da bomo karseda dostopni vsem občanom in da jim bomo nudili vse potrebne informacije o lokalnem okolju, ki ga skupaj soustvarjamo. (AK)

Denis Gorjup, 20 let, študent, Slovenj Gradec

Menim, da je Glasnik dobro napisan; všeč mi je predvsem to, da je nabor rubrik kar pester. Prostor za izboljšave vidim v tem, da bi bilo več napovednikov različnih dogodkov, torej člankov, ki povedo nekaj o samem dogodku, še preden se ta zgodi. Po mojem mnenju bi s tem na prireditve privabili večje število ljudi, morda tudi iz drugih koroških občin. Sicer pa mi je Glasnik všeč in ga rad prebiram.

Marcel Razpotnik, 26 let, zdravnik, Dravograd

Časopisa ne poznam v podrobnosti, zato moje mnenje morda ni najbolj relevantno. Večkrat ga prelistam v službi in zdi se mi kar razgiban.

Dominik Repas, 33 let, ekonomski tehnik, Slovenj Gradec

Glasnik se mi zdi v redu časopis, zato ga večinoma tudi preberem. Na voljo je večina informacij, ki me zanimajo o slovenjgraški občini. Vsebine časopisa ne bi širil, saj bi bil daljši časopis z več stranmi nesmiseln, ker ga ljudje tako ali tako ne bi prebrali v celoti. Všeč mi je tudi napovednik dogodkov, kjer kratko in jedrnatopoveste, kaj se v občini dogaja. Morda bi lahko kakšne dogodke večkrat napovedali tudi s članki, ne pa da so večinoma objavljena poročila o nečem, kar se je že zgodilo.

Sladana Kostić, 35 let, kuharica, Slovenj Gradec

Časopis se mi zdi čisto super, zato osebno ne bi spreminjala ničesar. Dobro se mi zdi predvsem to, da se pokaže, pove, kaj se v Slovenj Gradcu dogaja. In dogaja se kar precej, od kulture do športa ipd., zaradi česar se mi zdi prav, da to tudi prepoznamo in znamo ceniti.

Marijan Bogar, 55 let, poštar, Slovenj Gradec

Glasnik se mi zdi sicer v redu, le športa je po mojem mnenju v njem premalo; predvsem bi mi bilo všeč, če bi več poročali o odbojki in rokometu. Rubrike se mi zdijo dobre, všeč pa mi je tudi to, da je možno v časopisu objavljati preko portala MojaObčina.si, saj je tako odprt za širok krog ljudi.

Marjana Škorjanc, 56 let, kuharica, Slovenj Gradec

Glasnik dobivamo na dom, česar se vsak mesec znova razveselim in ga tudi z zadovoljstvom preberem. Kakih posebnih predlogov za vsebinske spremembe sicer nimam; osebno me najbolj zanimajo tematike v zvezi z dogajanjem v Mestni občini Slovenj Gradec, ki so v časopisu dobro pokrite. Preberem pa cel časopis od naslovnice do zadnje strani.

Ljubiteljska kultura pri nas na trdnih temeljih

Razmišljajo o centru ljubiteljske kulture Mislinjske doline

nam je tudi s pomočjo občine odprla možnost za nove prostore v nekdanji stari vili, ki se drži novejšega dela stavbe kulturnega doma.

Menim, da se letos bolje počutijo v Podgorju, kjer je Mestna občina investirala v tamkajšnji kulturni dom in so se prostorski pogoji bistveno izboljšali. So pa še problemi na primer v KD Razbor, KD Graška gora, na Selah in še kje v vaških sredinah,« razlaga Murko.

Kako se društva financirajo z denarjem?

»V Slovenj Gradcu so že nekaj let, vsaj kar sem jaz predsednik Zveze kulturnih društev, sredstva več ali manj enaka, torej kulturna društva dobivajo za svojo dejavnost približno enaka sredstva zdaj že okoli 5 oz. 6 let. To je v teh kriznih časih celo že pozitivno, da se ne zmanjšujejo. Ampak moramo vedeti tudi drugo resnico: vsa ta sredstva, ki jih dobimo in ki jih potem pošteno razdelimo med posamezne dejavnosti v naši občini, so premalo. Če ne bi bilo sponzorjev, če ne bi bilo prostovoljstva, bi marsikatero društvo takoj usahnilo. Sredstva, ki jih dobijo, so le osnovna baza za zagon, da morda poplačajo kakšnega umetniškega vodjo, za vse drugo pa se morajo sama znajti, si sama pridobiti sredstva.

Ljubiteljska kulturna poudarjalnost je pomemben del civilne družbe in nevladnih organizacij. Slovenska oblast, ki ima v rokah škarje in platno, mora spoznati pomen in potrebo ljubiteljske kulture,« razmišlja Murko.

Domača kulturna društva ne delujejo le na ozkem lokalnem območju, ampak nekatera tudi širše ...

»Ja, moram reči, da imamo tudi na ljubiteljskem področju presežke, ki se velikokrat lahko enakovredno kosajo z dosežki v profesionalni kulturi. Zelo sem vesel, da se v naši občini, konkretno v Slovenj Gradcu, ljubiteljska kultura zelo dobro dopolnjuje s profesionalno. Zelo dobro pa tudi sodelujemo in sem zelo hvaležen kulturnim javnim zavodom, da nam ljubiteljem veliko pomagajo pri vseh potrebah, ki jih imamo. To je zelo pomemben vidik. Morda pa je še pomembnejši ta, da zelo dobro sodelujemo v regiji. Moram pohvaliti Dravsko in Mežiško dolino, zelo dobro pa sodelujemo tudi s koroškimi Slovenci v Avstriji. Skratka, ljubiteljska kultura ne pozna meja in dobri ljudje z dobrim namenom se lahko vedno združujejo,« srčno zaključuje Franjo Murko.

Ajda Prislan

Razstava

Sveta Ciril in Metod

Koroški pokrajinski muzej v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovaške vabi na odprto razstavo, ki bo 16. septembra 2013 ob 18. uri v cerkvi sv. Duha v Slovenj Gradcu. Razstavo bo odprla veleposlanica Slovaške republike v Ljubljani Nj. eksc. dr. Marianna Oravcová.

V letu 2013 Slovaška praznuje 20. obletnico ustanovitve in samostojnosti ter 1150 obletnico prihoda misijonarjev Cirila in Metoda na Velikomoravsko. Ob tej priložnosti so pripravili gostujočo razstavo z naslovom Sveta Ciril in Metod – bizantinska misijonarja, apostola Slovanov, zavetnika Evrope.

Bizantinski cesar Mihael je leta 863 solunskima duhovnikoma Cirilu in Metodu poveril vodenje misijonarjenja na Moravskem. Na poti sta sestavila prvo slovansko pisavo in zgodovino. Sveta brata sta bila zaslužna za širjenje in utrjevanje krščanstva, uvedbo glagolice, prevode mnogih pravnih in liturgičnih spisov iz grščine ter za sestavo novih del v slovanskem jeziku. Zaradi njunih prizadevanj je papež Janez VIII. ob grškem, hebrejskem in latinskem jeziku tudi slovanski jezik priznal kot liturgični jezik.

Bistvo njunega prizadevanja je bilo utrjevanje krščanstva in Cerkve med Slovani.

Saša Djura Jelenko

Ciril in Metod, apostola Slovanov
(Vir: Centro Aletti)

Fotografska razstava Davida Valiča Instant

Ni pomembno, kateri medij uporabiš, pomembna sta oko in srce. David Valič je v prvi polovici letošnjega leta posnel serijo fotografij, ki so bile nato razstavljene v Čajnici Peč v Slovenj Gradcu. Nastale so po njegovem večmesečnem premoru od fotografiranja, kajti pred tem je redno, več let zapored uporabljaj zrcalnorefleksni fotoaparat in fotografske aplikacije ter se, kot pravi, posledično zasilil s perfekcionizmom pri njihovi uporabi. Zato je v tej zadnji seriji fotografij naredil preobrat v nasprotje, v dolgo prezirano stran fotografije in za izdelavo fotografij od začetka do konca uporabil mobilni telefon s fotoaparatom: posnameš fotografijo, jo z mobilnim telefonom obdelas, potem se je več ne dotikaš. Zato ta Valičeva serija nosi naslov Instant.

»Meni pomenijo impresijo trenutka, ko so nastale, nosijo spomine,« je povedal njihov avtor, saj je motive pobiral na poti od doma do službe, »zaustaviš se za 5 sekund, posnameš fotografijo, jih v naslednjih 20 sekundah obdelas in to je to. Je določen trenutek, ko te prime, ko vidiš neko stvar, ki te razveseli, ki te premakne, in jo lahko dokumentiraš, tisti trenutek nekam zapečatiš. To je tako kot Polaroid pred 30. oz. 40. leti. Velike povečave pa bi bile kontradiktorne samemu namenu teh fotografij. Kajti so le drobne iskricke, ki ostanejo v spominu.«

Valič je povedal tudi, da njegova razstava nima sporočilne vrednosti, ampak ima namen le pokazati intimni del fotografa s tem, da ne razkrije preveč. (AP)

Glasnik
Med Uršijo in Pohorjem

MEDIJ Z NAJVEČJIM DOSEGOM
V MESTNI OBČINI SLOVENJ GRADec
Izkoristite ga za svojo predstavitev!

Kontakt: 05 901 05 76 (gospa Majda), e-naslov: info@km-z.si

V Slovenj Gradcu ljubiteljski kulturniki zelo dobro sodelujejo s profesionalci, zelo uspešno pa ljubitelji skačejo tudi čez občinski plot v gostoljubni Mežiško in Dravsko dolino pa tudi v sosednjo Avstrijo in še kam.

»Ljubiteljska kultura je podstat vsej kulturi, če je ne bi bilo, tudi profesionalna ne bi mogla tako eksistirati, kot eksistira. V Slovenj Gradcu dobro sodelujemo. Osebnostno menim, da bi morali vsi odgovorni v politiki spoznati, da je ves denar vložen v ljubiteljsko kulturo še vedno zelo skromen, a se večkratno povrne nazaj,« začne razgovor predsednik Zveze kulturnih društev Slovenj Gradec, tudi sam ljubiteljski poudarjalec, Franjo Murko.

V Slovenj Gradcu je bilo v mesecu juniju v sklopu okroglih miz srečanje o stanju ljubiteljske kulture v naši državi, 3. okrogla miza na temo Ljubiteljska kultura danes, kaj pa v prihodnje? Poleg drugih pomembnih gostov iz vodilnih kulturniško organizacijskih struktur je bil na srečanju prisoten tudi starosta slovenske ljubiteljske kulture, 91-letni možak, poln pozitivne energije, Janez Karlin. Takrat so na ogled postavili priložnostno razstavo o njem, saj njegov osebni jubilej sovpada z 90-letnico prve organizirane ljubiteljske kulture v naši državi. Zgodovinski oris Karlinovega ljubiteljskega dela je odsev ljubiteljskega dela v Sloveniji v zadnjih 90. letih.

Po besedah Franja Murka je bilo za srečanje več motivov. Eden od njih je dejstvo, da je v času, v katerem živimo, ljubiteljska kultura eden od pomembnih motorjev ljudskega udejstvovanja, izražanja teh kriznih trenutkov v ljubiteljskih dejavnosti vseh zvrsti. Zaradi novega zakona o

kulturi nasploh in novega nacionalnega programa za kulturo je tovrstna kultura danes na pomembnem razpotju, saj je v ta dva pomembna akta potrebno vnesti tudi elemente ljubiteljske kulture.

Franjo Murko kot predsednik Zveze kulturnih društev Slovenj Gradec odgovarja na vprašanje, kakšno je stanje pri nas. Odgovor je začel z lepšo platjo.

»V zadnjih 4–5 letih se ljubiteljska kultura vse bolj razvija, saj se vanjo vključuje vedno več ljudi. Še posebej sem vesel, da se vedno več mladih udeležuje in organizira v kulturnih društvih, kjer izražajo svojo ustvarjalno in poudarjalno hotenje. Ustanavljajo se nova društva, predvsem pa se v okviru že obstoječih ustanavljajo nove skupine.

Tudi prek omenjene okrogle mize so nekateri v lokalni skupnosti lahko spoznali vsakodnevne ljubiteljske probleme. Izpostavil bi rad, da pa jih mi kot ljubiteljski kulturniki s svojim volonterstvom pač zaobidemo in pozabimo na to, da pravzaprav veliko svojega časa, dobre volje, tudi včasih materialnih sredstev darujemo v čast ljubiteljske kulture. V naši dolini kulturna društva sicer delujejo zelo dobro, a so že nastali prostorski problemi. Kot veste, je pred nekaj leti Kulturno društvo (KD) Pameče izgubilo svoj kulturni dom, neke nadomestne dvorane pa ni. Zato se ljubitelji iz Pameče selijo po različnih koncih naše občine, kjer se združujejo in vadijo. Problemi so resnično večinoma le prostorski, ker volje do ustvarjanja ne manjka.

V prihodnosti vidim eno rešitev v kulturnem domu v Starem trgu, kjer celo razmišljamo o centru ljubiteljske kulture Mislinjske doline. Tam se

Vrtec: vpis otrok za šolsko leto 2013/14

Redno sprejetih 191 novincev

Vzgojno-varstveni zavod Slovenj Gradec vpisuje in sprejema predšolske otroke v svoje programe na podlagi prijavi in prostih mest vse leto. Pri tem gre za tako imenovani evidenčni vpis. Najmanj enkrat letno pa objavimo javni vpis novincev za naslednje šolsko leto. Tako je vpis otrok za šolsko leto 2013/14 v vrtcu Slovenj Gradec potekal od 11. 3. 2013 do 22. 3. 2013.

Starši vpišejo otroka tako, da oddajo vlogo za vpis otroka v vrtec na predpisanem obrazcu, ki ga določa Pravilnik o sprejemu otrok v vrtec. Obrazec dobijo na upravi vrtca ali na spletni strani. Prijavo za sprejem otroka v vrtec vložijo neposredno na sedežu vrtca ali priporočeno pošljejo po pošti. Vrtec lahko sprejme otroka, ki je dopolnil starost najmanj 11 mesecev in če starši ne uveljavljajo več pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela. Vrtec lahko sprejme toliko otrok, kot dopušča normativi za oblikovanje oddelkov, razporedi pa jih v homogene, heterogene ali kombinirane oddelke.

V času rednega vpisa smo tako v vrtec Slovenj Gradec vpisali 225 otrok novincev, od tega jih je bilo redno

sprejetih 191. Na čakalnem seznamu za redni sprejem je ostalo še 13 otrok, od tega 3 otroci iz občine Mislinja. Vrtec namreč deluje na območju občin Slovenj Gradec in Mislinje, skupno pa delujemo na sedmih lokacijah oziroma enotah.

V primeru sprostitev kakšnega mesta (izpis otroka) je otrok iz čakalnega seznama sprejet v vrtec in razporejen v ustrezeni oddenek. Trenutno je na seznamu evidenčno vpisanih 20 otrok. Le-ti so v vrtec lahko sprejeti, v kolikor nihče iz rednega čakalnega seznama ne ustreza (glede na starost in oddenek). Vrtec staršem otrok, ki so sprejeti, pošlje poziv k sklenitvi pogodbe o medsebojnih pravicah in obveznostih med vrtcem in starši.

V vrtcu Slovenj Gradec se zavedamo, da je otroštvo neponovljivo obdobje v človekovem življenju, ki odpira neizmerne možnosti za učenje in spoznavanja. Vsakemu otroku želimo, da živi v zdravem in optimalnem okolju, zato si prizadevamo, da bi bila naša vrata na široko odprta vsem, ki si to želijo.

Gordana Konečnik, pom. ravnateljice

Koroška galerija likovnih umetnosti

Poletje z umetnostjo

Kontinuirano izobraževanje o umetnosti je bistvenega pomena. Pedagoške delavnice so bile zelo dobro obiskane, saj jih je obiskovalo povprečno po 30 otrok. Zelo dobro obiskana so bila tudi predavanja Marka Košana o moderni in sodobni umetnosti, ki pomenijo tudi uvod v dogodke, povezane z izobraževalnimi aktivnostmi za odrasle tudi po poletju.

Poletje je pravi čas, da se nekoliko odmaknemo od ustaljenih ritmov, da naredimo miselne preskoke in preobrate v našem vsakdanu in da pomislimo in mislimo na nove stvari, nove izkušnje. Za umetnost potrebujemo prosti čas in odprto glavo. Ob tem naj spomnim na projekt Mladena Stilinovića, umetnika iz sosednje Hrvaške, ki je dejansko napisal Hvalnico lenobi, v kateri govori o tem, kako je potrebno lenobo prakticirati, saj je po njegovem mnenju pomemben del umetnosti, deklarira celo, da ni umetnosti brez lenobe. Seveda gre pri njegovem projektu za kritiko v produkcijo usmerjene zahodne družbe, ki ji postavlja v kontrast lenobo kot vrednoto. Na tem mestu naj služi omemba tega projekta samo kot izhodišče in potrditev, da je poletje, ki je bilo letos tudi zaradi vročine bolj leno, res pravi čas za umetnost.

V osrednjih poletnih mesecih, v juliju in avgustu, smo v Koroški galeriji likovnih umetnosti (KGLU) pripravili kar nekaj dogodkov. Tedensko so potekale pedagoške delavnice, ki so bile zelo dobro obiskane, saj smo na njih zabeležili povprečno okoli 30 otrok. Otrokom smo nudili celostno izkustvo umetnosti od ogleda umetnin v galerijskih prostorih do podoživljanja vidnega z vsakič drugim ustvarjalnim izzivom ter nenazadnje tudi z igro. V prihodnje načrtujemo za vse otroke, ki radi ustvarjajo, Bernekerjeve ustvarjalnice izvajati tudi med šolskim letom.

Zelo dobro obiskana so bila tudi predavanja Marka Košana o moderni in sodobni umetnosti z naslovom Izbrana poglavja iz umetnosti 20. stoletja. Ker smo v preteklosti že kar nekaj pisali o pedagoških dejavnostih, se bomo v tem pisanju bolj usmerili na andragoške dejavnosti, ki jih izvajamo.

Kontinuirano izobraževanje o umetnosti je bistvenega pomena, vendar pa izobraževanja o umetnosti ni mogoče jemati na način, da gre za zgodovinski pregled dogodkov, ustvarjalcev in stilov. Seveda obstajajo zgodovinska dejstva, ki jih je potrebno omeniti, vendar pa je za vpogled v umetnost in razumevanje le-te potreben veliko bolj primerjalni pri-

stop. Umetnost je lahko podvržena neštetim interpretacijam, seveda pa se moramo hkrati zavedati, da sta vsaka razlaga in razumevanje umetnosti tudi zelo zaznamovani s strani časa, v katerem sta nastali, in okolja ter s strani posameznika, ki ju podaja. Tako je šlo tudi pri teh predavanjih za veliko več kot nek linearen pogled na preteklost, prej bi lahko rekli, da so odpirala možnost pogledov na umetnost. Marko Košan je zastavil sklop štirih predavanj, ki so nudila pregled bistvenih obdobij v umetnosti preteklega stoletja. Dotaknil se je velikih zgodb, že skorajda legend, ključnih osebnosti in umetnikov 20. stoletja, kot so Picasso, Matisse, Jackson Pollock. Čeprav so bila predavanja v grobem zastavljena kronološko, so bila v sami strukturi predvsem povezovalna in primerjalna. Sklop le-teh se je zaključil s temo Interdisciplinarnost umetniških praks: novi trendi likovne reprezentacije po letu 1970.

Ta sklop predavanj je bil pravzaprav uvod v predavanja in dogodke, povezane z izobraževalnimi aktivnostmi za odrasle tudi skozi jesenske in zimske mesece, ki pa se bodo po tem splošnem pregledu 20. stoletja dotikala bolj specifičnih tem, tudi z gostujočimi predavatelji.

Andreja Hribernik

Razstava o spregledanih detajlih

New York Papaya Rudija Benetika in Zuzane Kalinakove

(od 13. septembra do 10. oktobra 2013 v Koroški galeriji likovnih umetnosti)

Jesensko razstavno sezono bomo v Galeriji likovnih umetnosti odprli s predstavitev del Rudija Benetika in Zuzane Kalinakove, ki so v zadnjih treh letih nastala med občasnim študijskim bivanjem v New Yorku.

Zagoneten naslov New York Papaya se nanaša na kosček raztrganega, skoraj nerazpoznavnega plakata, ki sta ga umetnika uzrla na drevesnem deblu v newyorški mestni četrti Chelsea in simbolizira njuno pretanjeno zale-

zovanje likovnega utripanja navidez nepomembnih in efemernih ambientov svetovne metropole. Njun pogled razkriva drugačne podobe vlemesta, kot jih poznamo iz medijev in reklamnih prospektov, saj sredi betonske džungle sledi komaj zaznavnemu trepetanju stvarnosti in izostruje ustaljene predstave, ko nas opozarja na dragocene detajle, ki jih v hlavi ihti vsakdanjega življenja, zaslepljeni z bleščavo, tolikokrat in preveč lahko-

Rudi Benetik živi in ustvarja v specifičnem dvojezičnem okolju južne Koroške v Podjuni v Avstriji, ki morda predpostavlja še bolj poglobljeno in niansirano refleksijo miselnih vzorcev, kot smo ga običajno vajeni. Njegov zlahten in prepoznaven likovni dnevnik, ki ga polnijo tenkočutne in krhke odsliskave najbolj neznatnih likovnih senzacij iz okolja, se je v zadnjih letih napolnil z vtisi s potovanj v eksotične predele sveta, kakršni so Tibet, Indija in Libija, a tudi z intuitivnimi piktogrami in okruški najbolj silovite urbane pokrajine, kakršne ponuja New York. Z deli slovaške umetnice Zuzane Kalinakove, ki sedaj živi in ustvarja v Podjuni, se je zaokrožil v njun skupni intimni spominski zapis, mozaično spleten iz podob, ki se sprehajajo po nedoločljivem robu zavednega in nezavednega odkrivanja samega sebe v stremljenju k uravnoteženemu umevanju sveta.

S projektom New York Papaya sta se Rudi Benetik in Zuzana Kalinakova v juliju in avgustu letos že predstavila v pomembnem kulturnem centru Ateneo v Madridu, v začetku prihodnjega leta pa bo na ogled še v avstrijskem Wolfsbergu.

Marko Košan

Razstava otroških likovnih del v okviru Mirovniškega festivala

Na letošnjem 20. natečaju Mestne občine Slovenj Gradec za izvirno otroško likovno in literarno delo ter fotografijo so bile razpisane tri teme z naslovi Evropejec, Evropejka - kdo si?, Pitna voda je splošna dobrina človeštva, Odkrivamo zadnje skrivnosti našega planeta. Žirijo, ki je izbrala otroška likovna dela uvrščena na razstavo in letošnje nagrajence, so sestavljali likovna pedagoginja Špela Kovačič in umetnostna zgodovinarja Marko Košan in Nina Popič. Izbrana in nagrajena otroška likovna dela bodo na ogled od 21. septembra do 14. oktobra v razstavnih prostorih Koroške galerije likovnih umetnosti. Odprtje razstave bo v okviru Mirovniškega festivala, ko bo tudi javno znanih 10 mladih nagrajencev. (NP)

Lani nagrajena otroška risba: Daša Zamernik, Jaz in moja babica, OŠ Blaža Arničiča Luče

Novo odprtje Sokličeve zbirke s kar 1700 predmeti

Sokličev muzej živi že od leta 1937

Nova postavitev Sokličeve zbirke (detajl); foto Edi Koraca

VKoroškem pokrajinskem muzeju na Glavnem trgu 24 bomo na ogled postavili maja letos preselejene predmete iz Sokličevega muzeja v župnišču Slovenj Gradec. Ti so zamenjali lokacijo zaradi nove pastoralne zveze in s tem povečane potrebe župnikov po prostoru za lokalno pastoralno dejavnost. Muzej je po prenosu predmetov in bogate Sokličeve knjižnice v skladu s svojim poslanstvom le-te restavriral in jih bo 20. septembra postavil na ogled javnosti v pregledni razstavi. Odprtje bo ob 17. uri.

Jakob Soklič je bil duhovnik, ki je svojo pastoralno pot začel v Hrušici pri Podgradu (1918–1922). Do leta 1928, ko ga Italijani izženejo iz Slovenske Istre, je bil župnijski upravitelj v Klancu in Podgorju. V letih 1922–1928 je bil tudi v odborih Dijaške matice in drugih. Po izgonu iz Trsta je šel v Maribor k škofu Andreju Karlinu, ki ga je takoj sprejel in že v marcu leta 1928 imenoval za župnijskega upravitelja v sv. Vidu pri Ptujju. Leta 1933 je bil Jakob Soklič prestavljen na službovanje v Slovenj Gradec.

Soklič je poleg svoje osnovne duhovniške profesije gojil tudi posebno afiniteto do umetnosti ter predmetov kulturne dediščine nasploh, kar ga je pripeljalo do tega, da je že leta 1937 načrtno zbrane predmete postavil na ogled javnosti v Slovenj Gradcu. Zbirko je poimenoval Sokličev muzej.

Zbral je okoli 1700 predmetov arheološke, etnološke, zgodovinske

(bogato numizmatično zbirko) in umetnostne dediščine s poudarkom na delih baročnih slikarjev Strauss, predmete, povezane s skladateljem Hugom Wolfom in pisateljem Francem Ksaverjem Meškom, ter bogato zbirko sodobne likovne umetnosti. Poleg zbirateljskega doprinosa k mestni zgodovini Slovenj Gradca je zaslužen tudi za obnovo srednjeveških biserov, sv. Duha in sv. Elizabete, popularizacijo baročnih slikarjev Strauss in kiparja Janca Jurija Mersija, prezidavo hiše iz 13. stoletja, kjer je bila Okrajna hranilnica, in še kaj.

Leta 1948 je bil Jakob Soklič izvoljen za prodekana, leta 1961 pa je dobil soupravo župnije sv. Miklavža in jo obdržal do smrti. Od leta 1963–1971 je bil dekan dekanije Stari trg. V letu 1967 je obhajal zlato mašo, naslednje leto pa je postal častni kanonik stolnega kapitlja. Umrl je 21. decembra 1972 v slovenjgraški bolnišnici.

Koroški pokrajinski muzej je v Sokličevem muzeju že v preteklih letih vršil strokovni nadzor, popisal bogat Sokličev arhiv in inventariziral predmete ter delno prevzel tudi skrb za skupine in vodenja po zbirki, z novo postavitvijo pa je pridobil tudi možnost konkretnega rokovanja s predmeti v lastnih prostorih ter v obliki razstave strokovno pomembne predmete, ki jih bomo v prihodnjih letih strokovno obdelali tudi v katalogu razstave.

Mag. Simona Javornik Ristič, Koroški pokrajinski muzej

Razstava novih slik Mojmirja Plevnika

Slikarsko-glasbeni performans v Čajnici Peč

Mojmir Plevnik - Mojč se je rodil leta 1960 v Slovenj Gradcu. Po končani gimnaziji na Ravnah je odšel na študij geodezije v Ljubljano. Geodezija še danes predstavlja njegov poklic in vir zaslužka. Je slikar samouk, ki je slikarsko znanje pridobil od očeta, priznanega likovnega pedagoga na Koroškem, Martina Darinka Plevnika.

Slika predvsem v akrilni tehniki na platno. Tematika: stilizirani akti in konstrukti intenzivnih barv, geometrijsko pravilnih oblik, postavljeni predvsem v zunanji prostor. Od tod tudi ideja za razstavo v atriju Čajnice Peč, ki je Mojčeva dvanajsta samostojna (prva leta 1991), sodeloval pa je tudi na nekaj skupinskih.

Morda bi kdo pomislil, da dogodek oziroma naslov razstave ni povsem v skladu s pojmovanjem performensa, vendar gre tu vendarle za svojevrsten pristop k otvoritvi razstave oziroma predstavitvi slik. Slike

so bile razstavljene v atriju, torej na prostem. Svojevrstna je video predstavitev slik, s katero poskuša Mojč dati slikam nek dodaten, drugoten pomen, večplastnost in igrivost. Skonstruiral je Virtualno galerijo, torej galerijo, ki dejansko ne obstaja in je časovno in prostorsko neomejena. V tej »galeriji« so slike »obešene« v klasičnem smislu razstavišča, vendar si jih »obiskovalci« lahko ogleda le tako, kot mu narekuje »vodilč/kustos«, torej avtor.

Dogodek kot (37-minutni slikarsko-glasbeni) performans vsekakor upravičita avtorja in izvajalca glasbe. Tu ne gre za glasbeno popestritev, temveč za soustvarjanje. Video projekcijo sta v živo glasbeno opremila Jani Legner (akustična kitara) in Matjaž Mlakar (saksofon). Gre za avtorsko glasbo, ki je v določeni meri podrejena video produkciji in jo skuša na svojstven način dopolniti in tako animirati gledalca/obiskovalca v samo dogajanje na platnu. (AP)

ART goes CITY: Ivana Spinelli Teror in nasilje v mestu miru

ART goes CITY (AgC) se je v letošnjem letu uresničil že v svoji tretji ediciji in je tudi tokrat umetnost postavil na ulico. Letos se je projekt osredotočil na vprašanja glede stereotipov in nas vabil k razmisleku o vzorcih lastnega bivanja. Gostujoča umetnica je Ivana Spinelli.

Kulturno društvo Raum AU je ponovno uresničilo svojo željo po stimulaciji kritičnega razmišljanja v sodobni družbi in je s projektom AgC, ob katerem je izšel tudi brezplačni slovensko/nemški časopis/katalog, približalo umetnost občinstvu. Transformacija in vključitev celotnega mestnega jedra Slovenj Gradca v umetniško instalacijo, saj so pobudniki prepričani, da je cesta temelj družbe, je temeljna ideja AgC poleg razstave izvirnih del v prostorih društva Postaja Raum AU.

Po Jeanu Tocheu (ZDA) in Costantinu Ciervu (Ita) so pobudniki tudi tokrat povabili umetnika iz mednarodnega okolja, Ivano Spinelli, mlado, dinamično in refleksivno italijansko umetnico, živečo v Berlinu. Njena umetniška produkcija ra-

ste iz doslednih raziskav, ki jih dela s kritičnim umom in človeško občutljivostjo, z mojstrskim znanjem in s konceptualno ironijo. »Sicer pa tudi tokrat AgC izpostavlja problematiko sodobnega življenja in posameznika v njem,« pravi organizator in kustos razstave Rado Poggi.

Otvoritvi, ki se je 16. julija začela v Postaji Raum AU in po uvodni predstavitvi kuratorja nadaljevala po mestnem jedru na dvanajstih razstavnih točkah, so se odzvali tako rekoč vsi družbeni in starostni razredi, manjkali niso niti otroci. Slednji bomb in vprašanj, ki vzpodbujajo dela umetnice, verjetno niso zaznali, saj jih je bržkone bolj privlačil vrvež in prodajalne sladolede. Ostali obiskovalci, med katerimi je bilo mogoče opaziti tudi novo direktorico Koroške galerije likovnih umetnosti gospo Andrejo Hribernik in v umetniških krogih dobro poznana umetnostnega zgodovinarja gospoda Marka Košana, pa so med sprehodom razpravljali o vprašanjih stereotipa in se skupaj z umetnico poigravali z nasilnimi fantazijami.

Urška Čerče

Mednarodna delavnica za otroke Slovenj Gradec – del računalniške igre

Kulturno društvo Raum AU sledi svoji osnovni ideji – ogrevanju kulturnega ozračja. Pri tem rokuje z različnimi prijemmi, zavedajoč se dodatnega pomena čezmejnega sodelovanja. Ker prav ta čezmejna vpetost pripomore k premagovanju kulturnih in jezikovnih ovir, delitvi znanja in izboljšanju kulturnega sodelovanja, so člani društva Raum AU skupaj s sosednjo Avstrijo in z nizozemsko multimedijsko umetnico Cym pripravili projekt Connected, ki je skozi igro povezal različne regije in kraje (Slovenj Gradec, Maribor, Hartberg, Pollau) ter udeležencem omogočil, da znova odkrijejo lastno okolje, njegove značilnosti in izročilo.

Delavnica Connected je bila namenjena otrokom starim do 14 let in je potekala v prostorih društva Postaja Raum AU tri dni, v katerih so udeleženci zbirali material za enostavno računalniško igro. Poleg izobraževalnega učinka, udeleženci so se namreč ob osnovnemu znanju računalniškega jezika HTML naučili tudi drugih uporabnih osnov za delo z računalnikom, je bila pozornost usmerjena na dožemanje lastnega okolja in krepitev stanja zanosa, s katerim lahko posameznik v celoti izkoristi svoj potencial.

Zbrani material iz vseh štirih krajev bo kasneje služil kot baza za računalniško igro, katero bo multimedijska umetnica Cym v Slovenj Gradcu predstavila 6. oktobra. (UČ)

Zgodba o uspehu ali plod trdega dela Dušan Kranjc, pozavnist in pedagog

Mag. art. Dušan Kranjc, ki s ponosom pove, da je rojen v Slovenj Gradcu, rojstnem mestecu skladatelja Huga Wolfa, je več kot z dušo in s telesom predan glasbi. Z veliko strastjo in vnemo ne samo da ustvarja, igra, tudi predaja znanja mladim bodočim umetnikom na njihovi glasbeni poti. V svet je odšel že kot mladenič in njegovi vztrajnost, trud in trdo delo so ga pripeljali k uresničitvi želja.

Zaposlen je kot izredni profesor na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani, kjer poučuje predmete: pozavna, komorna glasba, specialna didaktika in pedagoška praksa. Že 25 let živi v Salzburgu, kjer dela kot instrumentalist, igra pozavno.

Glasbeno pot je začel v Mariboru in jo nadaljeval v Ljubljani na Akademiji za glasbo. V tem času je začel igrati v orkestru Slovenske filharmonije, v katerem je delal 10 let. Ker si ni znal predstavljati, da bi bila ta služba vse, kar si je v glasbenem življenju predstavljal in pričakoval, je končal specializacijo v nemškem Trosingenu pri profesorju Slokarju. Življenjska usoda ga je nato zanesla v Salzburg, kjer je eno leto igral v Mozarteum orkestru. Tam je spoznal flavtistko Barbaro, ki je postala njegova žena.

V katerih glasbenih zasedbah sodeluješ v Salzburgu?

Ja, teh je kar nekaj: Orkester Camera Academica Salzburg (tu igram zelo rad), Ensemble ÖENM – avstrijski ansambel za moderno glasbo, MAS – Musica Antiqua Salzburg – baročni ansambel, Salon Orchester Karl Edelmann – salonski orkester, Duett – harfa in pozavna in pa več različnih kvartetov pozavn. Več kot 20 let sem igral tudi v LBB – Lungau Big Band in pa Juvavum Brass Quintett, sedaj pa mi čas tega ne dovoljuje več.

Kdaj si prevzel vlogo solo pozavnista?

Že v študentskih letih sem začel igrati v orkestru Slovenske filharmonije, kar je bilo zame kot mlademu glasbeniku zelo privlačno. Prevzel sem vlogo druge pozavne, po dveh letih pa napredoval v solo pozavno, kar pomeni na mesto, kjer se igrajo zelo zanimivi soli v orkestru, kot je na primer Ravelov Bolero in seveda drugih velikih skladateljev. Tudi zdaj na Akademiji v Ljubljani in tudi zunaj vzgajamo soliste, umetnike, ki se specializirajo ali za solistično kariero ali za kariero pozavnista v orkestru, na primer prvega, drugega ali tretjega pozavnista.

Že zelo dolgo je od otroških časov in zelo globoko si v glasbi. Naj vprašam v šali, kaj mladeniča prepriča, da se odloči za igranje pozavne, ali ni morda trobenta lažja?

Ja, lepša, zlata, trobenta (smeh). Vendar pozavna s svojo značilnostjo, ker nima ventilov in luknjic za pritiskati, ampak ima »pote« ali »cug«, prepriča zainteresiranega, da vložijo veliko truda v izobrazbo. Prepriča ga s svojim žametnim tonom.

Kdaj se je to glasbilo začelo pojavljati v zgodovini glasbe?

Če stopimo v cerkev, v vsaki vidimo kakšnega angelčka, ki drži v rokah trobilo, po navadi so to pozavne. Pozavne so celo zrušile zid v Jeriho pred tisočletji. Trobila brez ventilov so bila zelo stara. Pravi, da je bilo prvo glasbilo boben, potem brenkalo, nato trobila. V resnici je tako, da so že v baroku, kakor tudi Bach, Haydn, začeli pozavne uporabljati kot spremljavo pevcem. V legiji zbora, ki je deljen na sopran, alt, tenor in bas, vidimo v skladbah, v rekviemih Mozarta, Beethovna in drugih, ravno to glasovsko razdelitev: bas pozavna, tenor pozavna in alt pozavna za podporo glasovom.

Tudi komorna igra (»glasba v sobi«) je zanimiva veja v glasbi. Komorno glasbo za trobila so začeli dobro uveljavljati Angleži, kasneje tudi Američani. Zelo se je razvila v zadnjih šestdesetih letih. Konkurenca dandanes je zelo močna, zato moramo pedagogi v naših ustanovah študente usmerjati v to, da si vedno znova izmislijo kaj svojega, kaj novega in to vsekakor v komorni glasbi. Spodbujamo tudi skladatelje, da pišejo za tovrstne zasedbe. Na Akademiji imam že 5 let zanimivo formacijo z imenom Brass AG, ki jo sestavlja naših šest najboljših študentov: šest trobent, štirje horni (rogovi), štiri pozavne, tuba in malo tolkal. In tu poskušamo prestopiti meje možnih stvari. Lani smo posneli ploščo, za katero se zdaj zahvaljujem Univerzi v Ljubljani, ker mi je to omogočila, in Radiu Slovenija, kajti s tem smo dokazali, kaj vse so naši mladi glasbeniki zmožni narediti.

Seveda pa moram omeniti še eno stvar, v bistvu najpomembnejšo: glasbene šole – so komponenta, na kateri se vse začne – začne se delo z otroki, pri katerih se razvija njihov talent, začne se usmerjanje v morebitno odločitev postati glasbenik, začne se krog, ki prek srednje glasbene šole oz. konservatorija pelje na Akademijo, z Akademije pa spet nazaj (za tiste glasbenike, ki se potem ukvarjajo s pedagogiko). Iz statistike, ki so jo izvedli na Inštitutu za socialne vede na Dunaju, je razvidno, da so tisti otroci, ki so imeli možnost pouka glasbe, pozneje po končanih različnih vrstah in panogah študija imeli veliko večje šanse in možnosti dobiti zaposlitev v vrstah managerjev in vodilnih strokovnjakov.

Kako pa se pozavna ujema s harfo, kajti v duetu igraš s harfistko?

Fantastično. Pred leti sem si želel biti tudi solistično aktiven, ampak solist s klavirjem je že obrabljena formacija. Razmišljal sem, kaj bi. V Nemčiji sem spoznal zelo dobro harfistko, za zabavo sva poskusila in nastala je zelo zanimiva zvrst glasbe. Pozavna in harfa se zelo dobro mešata, celo originalne stvari so že napisane za ta mali komorni ansambel. Tudi v Slovenj Gradcu sem že enkrat igral, na Gradu.

Kako v Salzburgu izgledajo Mozartovi glasbeni dnevi?

Malo ljudi ve, da Mozart sploh ni bil zadovoljen s Salzburgom, ker so ga imeli zelo grdo.

Mozartovi glasbeni dnevi so vedno v januarju. Društvo Mozarteum povabi najvidnejše glasbenike, umetnike v Salzburg, da se poklonijo temu glasbenemu geniju, da igrajo njegove najboljše, pa tudi neznane stvari. Na žalost je imel Mozart v dobi, ko je pisal najlepše stvari, določen strah pred trobili, pred trobentami na splošno, in je napisal zelo malo stvari zanje. Vendar je v svojem Requiemu napisal en prelep stavek Tuba mirum (Čudovita pozavna), ki ga začne pozavna s prekrasnim solom.

Ali imaš kak predlog, idejo za Wolfove dni v Slovenj Gradcu, ki jih sicer še ni, so pa koncerti ob obletnicah skladateljeve smrti in rojstva?

Aktivnosti v Slovenj Gradcu v zvezi s Hugom Wolfom so zelo dobre, jaz z velikim ponosom povem, iz katerega mesta sem doma. Mnogo mojih kolegov res ne ve, kje se je rodil Hugo Wolf, vsi takoj rečejo, da na Dunaju ali v Gradcu. In ko povem, da je Wolfovo rojstno mesto Slovenj Gradec, z velikim zanimanjem prisluhnejo. Poznam tudi Bredo Zakotnik iz Salzburga, ki je v Slovenj Gradcu zelo aktivna. Menim, da sta nadaljevanje in intenziviranje tega imena (Hugo Wolf, op. AP) za Slovenj Gradec zelo velikega pomena. Pomembna za naše kulturno življenje.

Vsekakor pa seveda ne smemo pozabiti na vse druge glasbene iniciative, bodisi individualne ali ...

Kako so zastopani še drugi slovenski skladatelji v glasbenem dogajanju v Salzburgu?

Omenim lahko Vinka Globokarja, ki je starešina, že zdaj legenda slovenskega glasbenega skladateljstva. Tudi Nina Senk in Uroš Rojko sta v Salzburgu že znani imeni. Sem član avstrijskega ansambla za novo glasbo v Salzburgu in letos je bil gost za bienale nove glasbe Vinko Globokar. Strašansko me je veselilo, da nam je on sam dirigiral njegove skladbe. Seveda ni lahko priti v ta krog. A na žalost je tako, da Slovenija za to zvrst glasbe nima dovolj finančnih virov, Avstrija pa je v tej smeri zelo napredna.

Izhajaš iz glasbene družine, kajne?

Zelo se veselim, da tudi moja otroka nadaljujeta zadano pot glasbenikov iz družine Kranjc, ki jo je začel moj stari oče, 50 let organist v cerkvi sv. Elizabete v Slovenj Gradcu. Moj oče je član ansambla štirje kovači. Moja žena Barbara je flavtistka, moj starejši sin Filip študira petje v Frankfurtu, moj mlajši sin Luka pa se bo podal po poti kontrabasa in električne bass kitare v jazz.

Vedno poudarjam pomembnost tega, kar človek dela in hoče delati v življenju. Ali je to igranje glasbila ali skladanje ali kaj drugega, mlad človek mora vedno delati tisto, kar ga veseli. Ta pomembnost ponuditi mladim ljudem vse možne podatke, vse možne poti do znanja, ki si jih hočejo pridobiti, je zame v prvi vrsti najbolj pomembna, zato z velikim veseljem poučujem mlade slovenske – evropske – bodoče umetnike.

Ajda Prislan

Ob Suhodolnici in na Plešivškem Biserna soteska Kaštel

Nikoli nisem razmišljal o meditaciji. Ko pa se odpravim na pot po soteski Kaštel, me prevzame neka neznana notranja sila, ki me napolni z novo energijo. Pogovor s to skrivnostno reko me vedno znova navdušuje in me notranje bogati. V tem koščku divje narave lahko najdemo mnoga presenečenja, tako v živalskem, še posebej pa v rastlinskem svetu. Ni potrebno veliko, le oči moramo odpreti in spoznali bomo, kako čudovit in nedotaknjen svet nas obdaja.

Plešivška planota se rahlo dviga proti obronkom Uršlje gore in pod njo leži dolina povirja reke Suhodolnice. Vode skrivnostne reke se počasi zbirajo v dolinici plešivškega mokrišča, se pri mlinu združijo, v rahlem teku nadaljujejo pot po slikoviti soteski Kaštel ter mimo žitnih polj vse do izliva v reko Mislinjo pri Slovenj Gradcu.

Preden se začne pot strmo dvigati, so le stežaj vstran ostanki domačije prednikov vesoljskega vizionarja Hermana Potočnika - Noordunga. Tudi o dedku Hermanu Potočniku kroži zanimiva anekdota. Rad je pripovedaval svojim sokrajanom, da v vesolju živijo ravno takšni ljudje kot tu na zemlji in da imajo ravne takšne »šnjactihle« kar kor mi tukaj na zemlji.

Ime Kaštel je za kamnito pobočje Koroške nenavadno. Od kod to ime, ki je v slovarjih označeno v različici kot Castello – (iz latinščine) manjši kamniti grad ali kastle – (iz angleščine) manjši srednjeveški grad. Ko sem starejše domačine spraševal, od kod ime te soteske, sem zabeležil zanimivo pripoved starejšega gospodarja iz Jazbine.

Na začetku strmega dela soteske Kaštel je bila nekoč postavljena lesena baraka, zgrajena iz brun. V tej baraki so se pogosto na klepet in jutranjo kavo zbrale gospodinje okoliških kmetij in žene iz gozdarskih koč. Baje so v tem času gradili cesto po soteski italijanski delavci, ki so se radi udeleževali jutranjih srečanj v baraki in duhovito poimenovali to sotesko Castell. Seveda pripoved ni preverjena in je morda nastala le na osnovi ljudske domišljije.

Soteska Kaštel je globoko vkoreninjena v mojem srcu. Nanjo me vežejo spomini na otroštvo. Velikokrat me je mati poslala peš po opravkih iz Podgorja k Planšakovim, kjer sta v leseni bajti, brez elektike, prebivala Planškova. Soteske sem se bal kljub zagotovitvi matere, da tam ni prav nobenih strahov. Ko sem zakorakal po strmih

pobočju od Suhodolnice v to temnačno grapo, me je stiskalo pri srcu. Strah pač ima velike oči. Iz vseh bregov so name strmeli neizprosni strahovi. Kako hudo je bilo, če so nekje v strminah gamsi zrušili kakšen kamen, ki je zgrmel v sotesko. Bežal sem po soteski, da me strahovi ne bi ujeli.

Nekaj pred koncem soteske se je strmo po pobočju vila ozka steza proti Planšakovim, ki sta jo gospodar in gospodinja z nahrbtnikom na ramenih, ko sta morala v mesto po nakupih, prehodila večkrat na leto. Še vedno imam pred očmi to idilično jaso sredi gozda, kjer je stala njuna koča in ob njej je proti soteski žuborel eden od stoterih potočkov.

Ob reki Suhodolnici je sto in več let

Eden od čudovitih slapov ob malo večjih padavinah v soteski Kaštel

vodila ozka cesta. Po njej so furmani vozili les na Suhodolško, Druškovičovo, Vrvarjevo, Lampretovo in Kosovo žago ali pa kar v Slovenj Gradec na železniško postajo, kjer so les natovorili na vagone in ga vozili širom po Evropi.

Na Plešivškem je več stoletij stal mlin, ki so ga za mletje žita potrebovali gospodarji na Plešivškem. Bili so dobrotniki in so mlin dajali v uporabo tudi okliškim kmetom. V njem sta bili dve mliniski napravi, za pšenično in krušno moko. V kotu so bile postavljene stope za phanje ječmenove in prosene kaše. Mlin je obratoval vse do leta 1958. Pozneje so mlinске naprave prodali, v zgradbi pa je bilo skladišče za krmila. Številne poplave so mlin skozi desetletja močno prizadele in po letu 1960 je začel hitro propadati. Ostale so le ruševine, prerasle z grmovjem.

Skupaj z Zavodom za gozdove, Krajevno enoto Slovenj Gradec pod vodstvom Toneta Levca, s Turističnim društvom Slovenj Gradec ter z Mestno občino Slovenj Gradec smo začeli leta 2005 mlin obnavljati, že leta 2008 pa se je vrtno mlinško kolo in mlinске kamne je ponovno poganjala voda.

Skrivnostna reka Suhodolnica je plemenitila življenje mnogim rodovom. Poganjala je mlinška kolesa, žage, stope, pod katerimi je nastajala ječmenova in prosena kaša. Napajala je živino in ob jezovih je nam otrokom nudila, čeprav ledeno mrzla, veliko užitkov ob večernem kopanju.

Ta veličastna, skrivnostna reka se večkrat skriva (ponikne) v podzemlje. Morda je tudi zaradi tega dobila ime Suhodolnica. Popotnik lahko le iz globin podzemlja prisluhne njeni večni žuboreči pesmi. Le na začetku svoje

Ostanki domačije prednikov Hermana Potočnika - Noordunga

poti od mlina proti dolini je tudi ob sušnem obdobju opazna, ko, kakor da je utrujena, počasi polzi proti osrednjemu delu soteske, kjer se struga hitro prelomi v strmino in žuborenje reke je vedno glasnejše. Strugo krasijo številni mali slapovi, ki ob večjem deževju pre-rastejo v hudourniške.

Idilična podoba soteske Kaštel se je skozi leta spreminjala. Furmane, ki so s konji vozili les v dolino, so zamenjali kamioni. Prihajali so vedno večji in hrupnejši. Cesto so vedno bolj širili in reko stiskali v brežino. Nastajale so železobetonske pregrade, mostovi in struga reke je postajala vedno ožja.

In reki je bilo dovolj. Hotela je nazaj samo tisto, kar je bilo že od nekdaj njeno. Zgodilo se je leta 1995. Nad Goro se je razbesnelo neurje in povirje reke Suhodolnice se je spremenilo v jezero. Pri mlinu je zaradi dračja, hlovdovine, peska in zemlje nastal jez, ki je pod težo vode naenkrat popustil. Več tisoč kubičnih metrov vode je drvelo po soteski, rušilo mostove, premikalo betonske pregrade in za seboj pustilo pravo opustošenje. Nič hudega sluteč sta se v tistem trenutku iz doline proti domu vračala Vernerškov gospodar Ivan in njegov sin Rihard. V zadnjem trenutku sta izkočila iz avtomobila in zbežala vsak na svojo stran v strmino ter si tako rešila življenje. Avtomobil je voda popolnoma uničila. Soteska je v trenutku postala nepre-

Plešivski mlin

hodna. Slovenjgraški gozdarji so se s težavo prebijali prek nanošenih skal, peska in hlovdovine. Kljub razdejanju pa je bila podoba soteske že takrat očarljiva.

Kmalu po letu 2000 so na Zavodu za gozdove Slovenije, Krajevni enoti Slovenj Gradec pristopili k urejanju pohodniške poti Plešivec. Pot se začne v Suhem dolu pri gostilni Balek, nas popelje do sedaj obnovljenega Plešivškega mlina in dalje do ostankov Plešivškega gradu ter v senci mogočnih dreves do kmetije na Vernarci. Od tam nas vodi do Lovske koče Podgorje in po 11 kilometrih prehojene poti se vrnemo v Suhi dol.

Vinko Klančnik

katalog Koroška, barvitost dolin, ki je bil posodobljen in preveden v angleščino, pripravljenih je bilo več zložen, letakov, brošur in drugega promocijskega gradiva, dopolnjen je bil fotografski arhiv, novost pa je tudi Turistični zemljevid Koroške v treh jezikih v nakladi 30 tisoč izvodov. Do konca projekta se bodo zaključile še aktivnosti za celovito prenovu uradne spletne strani Koroške regije www.koroska.si v sodoben spletni portal ter aktivnosti za izdelavo produktivnih in image katalogov v 4 jezikih, promocijskih filmov, medijske kartice in razglednic, vse v skladu z na novo oblikovano tržno znamko in celostno grafično podobo destinacije Koroška. Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Vir RRA Koroška

Turistični utrip v Slovenj Gradcu v letu 2013 Nočitev več kot lani

Mislinjska dolina postaja vedno bolj priljubljena izletniška točka.

Turisti, ki so obiskali Slovenj Gradec, so se tudi letos najbolj zanimali za pohodništvo, kolesarjenje, bivanje na turističnih kmetijah in kulinarčno ponudbo.

Po podatkih Statističnega urada je v prvih petih mesecih leta 2013 (januar-maj) Slovenj Gradec obiskalo 3425 turistov, ki so zabeležili skupno 11.518 nočitev, kar je kar za 34 % več kot v enakem obdobju lani. Tako se je pozitiven trend števila nočitev, ki smo ga zaznali v lanskem letu, ohranil oz. se je še povečal. Še vedno več nočitev ustvarijo tuji turisti (56 %), čeprav se je v letošnjem letu število nočitev domačih turistov povečalo za 39 %. Povprečna doba bivanja turistov v Slovenj Gradcu v prvih petih mesecih letošnjega leta je znašala 3,4 dni, kar je pol dneva več kot v enakem obdobju lani. Največje število nočitev je bilo zabeleženih v mesecu februarju, kar je ob razpoložljivosti 403 sob pomenilo 25-% zasedenost vseh kapacitet.

V poletnih mesecih letošnjega leta

smo opazili dobro zasedenost kapacitet, vendar pa uradni statistični podatki v času priprave tega članka še niso znani. Od junija do konca avgusta so bile vse kapacitete v mestu polno zasedene, dober je bil tudi obisk turističnih kmetij v okolici. Turistični utrip v mestu so zaznamovali predvsem športniki, ki so ugodno klimo in druge pogoje v Slovenj Gradcu izkoristili za izvedbo poletnih priprav. Tako so letos v Slovenj Gradcu trenirali mladi športniki iz Slovenije, Bosne in Hercegovine, z Madžarske, s Hrvaške, iz Anglije, Izraela, Makedonije, Španije, Italije in Srbije.

Slovenj Gradec je torej ohranil pozitiven trend turističnega obiska, kar je nedvomno posledica aktivnejše promocije turistične ponudbe na sejmih, ki jo je v začetku letošnjega leta izvajal JZ SPOTUR, ter dejstva, da smo bili v lanskem letu del projekta Evropska prestolnica kulture.

Marija Lah,
turistična informatorka,
JZ SPOTUR

Letno kopališče Slovenj Gradec

Letno kopališče Slovenj Gradec je v letošnjem letu zaradi prenove odprlo svoja vrata nekoliko kasneje kot je v navadi vsako leto, in sicer 1. julija 2013. Na dan otvoritve je bilo kopanje za vse udeležence brezplačno, kasneje pa je bila vstopnina 2 EUR, od tega je vsak obiskovalec prejel kuponček za konzumacijo v višini 1 EUR, ki ga je lahko unovčil v baru letnega kopališča. Predšolski otroci so imeli vstop brezplačen. Ves čas kopalne sezone

je bilo poskrbljeno za animacijo in dobro vzdušje. Organizirali smo tudi nekaj manjših koncertov, od tega najbolj odmevna Summer hip hop festival in Summer clubbing. V kompleksu kopališča je na voljo tudi odbojarsko igrišče z mivko ter igrala za naše najmlajše obiskovalce.

V letošnjem letu je MO Slovenj Gradec namenila nekaj več kot 60.000 EUR za obnovo strojnice, pri čemer je bil prenovljen filter za čiščenje kopalne vode, zamenjane so bile dotočne in odtočne cevi, dotrajani ventili, nameščen je bil sistem za samodejno doziranje in kontrolo kemikalij v kopalni vodi.

Obisk je bil zadovoljiv, saj je bilo v vročih dneh dnevno na bazenu okoli 250 kopalcev, v vremensko manj prijetnih dneh pa je število variiralo okoli 50.

Tilen Klugler

Jesensko škratovanje v Deželi škratov

Dežela škratov na Gmajni pri Slovenj Gradcu ponovno odpira svoja vrata 28. in 29. septembra ter 5. in 6. oktobra 2013!

Dežela škratov je postavljena na rob gozda, na Gmajni pri Slovenj Gradcu. Obiskovalce pot odpelje v škratov gozd, kjer se jim pokažejo zanimiva bajeslovna bitja, med drugim vile, perkmandelc, divja jaga, povodni mož, coprnica Zofka ...

Za letos so organizatorji Društvo Dežela škratov in Javni zavod SPO-

TUR pripravili nekaj novosti: brezplačne delavnice in lutkovne predstave, vožnja s škratovim vlakcem, dopolnjen škratov gozd s coprnico Zofko, škratova menjalnica in škratov denar-škratine. Gradnja škratove vasi iz naravnih materialov bo potekala obe soboti.

Skupine, ki bi rade gradile škratovo vas, se lahko prijavi do 22. septembra na elektronski naslov dezelas.kratov@gmail.com.

ML

Turizem v regiji

Novost je Turistični zemljevid Koroške

Za turistično promocijo Koroške se v okviru projekta Regionalna destinacijska organizacija (RDO) Koroška, ki poteka v obdobju od leta 2011 do 2013 pod okriljem Regionalne razvojne agencije (RRA) Koroška, izvaja

vrsta promocijskih aktivnosti. Namen projekta je vzpostavitev turistične organiziranosti na nivoju regije, kjer bo osrednjo koordinacijsko funkcijo imela RDO, in izvajanje skupnih operativnih, razvojnih, distribucijskih in promocijskih funkcij na področju turizma v regiji. Sejamski in oglaševalski del projekta je bil že izpeljan, med drugim so se turistični ponudniki, društva, občine in festivali, ki so se pridružili projektu, predstavljali na 9 turističnih sejmih in borzah v Sloveniji, Avstriji, Srbiji in na Madžarskem ter v različnih medijih v Sloveniji, Avstriji, Italiji, Nemčiji, Švici, BiH, Srbiji, na Nizozemskem, Madžarskem in Hrvaškem. V okviru projekta se je ponatisnil

Fit olimpijada

Olimpijski moto:
Višje. Hitreje. Močnejše.

21. 6. 2013 smo na Drugi OŠ Slovenj Gradec izvedli prireditve Fit olimpijada. Učenci od 1. do 5. razreda so aktivno izvajali naloge, ki so predstavljale športne

panoge letnih OI, učenci od 6. od 9. razreda pa so bili aktivni kot nosilci tabel, zastav, kolajn ter bučni navigatorji. Izkazali so se tudi starši.

Katja Uršič

(foto Primafoto – Nace Zavrl)

Športno društvo invalid SG
Osvojili pokal v trajno last

Na 46. športno-zgodovinski prireditvi za pokal v spomin pohoda XIV. divizije na Štajersko je Športno društvo invalid Slovenj Gradec (ŠDI) že osmič osvojilo prehodni pokal te prireditve.

ŠDI Slovenj Gradec je 8. 6. 2013 organiziralo že 46. športno-zgodovinsko prireditev za pokal v spomin pohoda XIV. divizije na Štajersko. Tekmovanje se je v dveh športnih panogah, v kegljanju - borbene igre in v streljanju. Kot vsako leto so tudi letos sodelovale ekipe MDI »Drava« Radlje ob Dravi, MDI Velenje, ŠDI Maribor in domača ŠDI Slovenj Gradec.

Rezultati streljanja: 1. mesto

MDI Velenje - 643 krogov; 2. mesto ŠDI Slovenj Gradec - 636 krogov

Rezultati kegljanja: 1. mesto ŠDI Slovenj Gradec - 609 kegljev; 2. mesto MDI »Drava« Radlje ob Dravi - 606 kegljev

Skupni zmagovalci so tako s sedmimi točkami postali športniki iz domačega ŠDI, 2. mesto je s štirimi točkami osvojilo MDI »Drava« Radlje ob Dravi, 3. mesto s štirimi točkami MDI Velenje, ŠDI iz Maribora pa se je z dvema točkama uvrstilo na 4. mesto.

Prehodni pokal so v trajno last prejeli športniki iz ŠDI Slovenj Gradec, saj so v treh letih kar trikrat zapored zmagali.

Stanislava Tamše

Balinanje
Liga društev upokojencev

Balinanje je zelo razširjena športna aktivnost med upokojenci po vsej Sloveniji in tudi na Koroškem, saj se ga udeležijo vsa društva v ligi. Najboljši rezultat tega tekmovanja tako v ženski kot v moški konkurenci je dosegel Tone Garb iz DU Slovenj Gradec.

Po končani ligi društev upokojencev v balinanju, končala se je 12. junija 2013 v Mežici, so DU in posamezniki dosegli naslednje rezultate.

Pri ženskah je zmago s 17 točkami slavila ekipa iz DU Slovenj Gradec, na 2. mesto se je s 17 točkami uvrstilo DU Ravne, na 3. mesto pa s 13 točkami DU Mežica.

V moški konkurenci se je na 1. mesto uvrstilo DU Ravne z 20 točkami, na 4. mesto pa DU Mežica s 13 točkami. Na zaključku v Mežici so se člani društev v balinanju pomerili še posamezno. V ženski konkurenci je tekmovalo 23 tekmovalk, v moški konkurenci pa 30 tekmovalcev.

Rezultati – ženske: 1. in 2. mesto sta zasedli Marija Hribnik iz DU Mežica z 29 točkami ter Rada Bjelič iz DU Dravograd z 29 točkami, tesno

je sledila Ana Oprešnik iz DU Slovenj Gradec z 28 točkami. Po tekmovalstvu sta imeli dve tekmovalki enako število točk, po razigravanju pa je bila Bjeličeva boljša od Oprešnikove.

Rezultati – moški: 1. mesto je zasedel Tone Garb iz DU Slovenj Gradec z 32 točkami. Tudi pri moških je bilo potrebno razigravanje, saj so imeli po rednem tekmovalstvu trije enake rezultate – 25 točk. Po razigravanju, ki so ga imeli Vreš, Gračner in Vrtnjak, so se uvrstili na naslednja mesta: 2. mesto Gračner, 3. mesto Vreš in 4. mesto Vrtnjak.

Žensko ekipo DU Slovenj Gradec so sestavljale Oprešnikova, Štolcerjeva in Kresnikova, moško ekipo pa Žvikart, Mišetič, Meznarič in Garb.

Stanislava Tamše

Tone Garb 1. mesto (na sredini), Silvo Gračner 2. mesto in Franc Vreš 3. mesto

Lov rib s plovcem, Jože Skaza bronast

Državno prvenstvo invalidov
Slovenije za leto 2013

Državno prvenstvo invalidov Slovenije v lovu rib s plovcem je bilo 22. junija 2013 v Brežicah na ribniku Prilope – Ciglana. Iz Društva invalidov Slovenj Gradec so se tekmovanja udeležili: Jože Skaza, Franc Potisk, Bojan Zdovc, Marija Pečolar, Zinka Potisk in Stanislava Tamše. Za vse tekmovalce je bila velika obremenitev neznosna vročina pri temperaturi 35 °C.

Organizator DP je bila Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite, izvajalec tekmovanja pa Ribiška družina Brežice. Tekmovanja se je udeležilo 7 posameznikov in 26 članov iz Zveze delovnih invalidov Slovenije, 21 tekmovalcev iz Zveze paraplegikov Slovenije in 3 člani iz vsake od nacionalnih invalidskih organizacij v Sloveniji. Sedeči tekmovalci so lovili na ribniku Prilope, ki je dostopen z vozički, stoječi pa na jezeru Ciglana. Tekmovanje se je po pravilniku RTK pri Ribiški zvezi Slovenije, določilih Tehničnega pravilnika F.I.P.S.e.d. za organizacijo in izvajanje tekmovanj v ribolovu s plovcem ter Splošnem in tehničnem pravilniku za izvedbo tekmovanj v ZŠIS – POK.

Stoječi tekmovalci so bili razvrščeni v 3 sektorje – A, B in C; sektor A je štel 8 tekmovalcev, sektorja B in C pa 9 tekmovalcev. Prav tako so bili v sektorje A, B in C razvrščeni sedeči tekmovalci,

vsak sektor pa je štel 7 tekmovalcev.

Tekmovanje se je pričelo ob 10. in končalo ob 13. uri. Tekmovalo se je v neznosni vročini pri temperaturi 35 °C. Po tehtanju ulova rib je bila ob 14.30 razglasitev rezultatov.

Zmagovalci letošnjega državnega prvenstva v lovu rib s plovcem, ki so prejeli pokale za skupno uvrstitev od prvega do tretjega mesta, so:

- moški – stoječi tekmovalci ZDIS: 1. mesto Zdravko Pfaifer iz DI Trbovlje – 2441 g;
- ženske posameznice ZDIS: 1. mesto Vesna Butala iz DI Metlika – 2910 g;
- moški – sedeči tekmovalci Zveze paraplegikov Slovenije: 1. mesto Slavko Dunaj – 4700 g, 2. mesto Rudi Centrih – 2910 g, 3. mesto Boštjan Javornik – 2610 g.

Prvi trije tekmovalci iz posameznih sektorjev so prejeli medalje. Bronasto medaljo za 3. mesto iz sektorja A je osvojil Jože Skaza iz DI Slovenj Gradec, v skupni uvrstitvi je bil na 11. mestu, ostala dva tekmovalca iz DI Slovenj Gradec pa sta bila uvrščena: Bojan Zdovc v sektorju A na 6. mesto, v skupni uvrstitvi na 17. mesto, Franc Potisk v sektorju B na 7. mesto, pri skupni uvrstitvi pa na 22. mesto. Ženske iz DI Slovenj Gradec so se uvrstile: Marija Pečolar na 4. mesto, Zinka Potisk na 5. mesto in Stanislava Tamše na 6. mesto. Ribiška sekcija pri Društvu invali-

dov Slovenj Gradec prireja vsako leto za članice in člane društva tudi dve tekmi v ribolovu s plovcem. Prvo tekmo je organizirala 13. junija 2013 na ribniku Brdinje, druga tekma pa bo v mesecu septembru prav tako na ribniku Brdinje. Skupno se je tekmovanja (4 ure) udeležilo 24 moških in 6 žensk. Prvi trije tekmovalci v moški in ženski konkurenci so prejeli pokale.

V moški konkurenci je 1. Mesto osvojil Milan Potočnik iz AI Šmartno – 10450 g ulovljenih rib, 2. mesto Ciril Slatinšek iz AI Pameče – 8150 g ulovljenih rib, v ženski konkurenci pa 1. mesto Stanislava Tamše, predsednica DI Slovenj Gradec – 8300 g ulovljenih rib in 2. mesto Zinka Potisk iz AI Mislina – 3400 g ulovljenih rib.

Stanislava Tamše

Rokometna šola Alena Mihalja
Koroški mini rokometiši na
zaključnih festivalih

Vokviru Rokometne zveze Slovenije sta potekala zaključna festivala v mini rokometu za dečke in deklice. Dečki so nastopali v Brežicah ter v svoji skupini proti ekipi Celje I. iztržili zmago s tremi goli razlike. Drugo tekmo proti ekipi Bele Krajine so izgubili s tremi goli razlike, tretjo tekmo zmagali proti ekipi OŠ dr. Franceta Prešerna – Dolenjska II. V zadnjem srečanju proti ekipi Ljubljana I. so spet prepričljivo zmagali. V svoji skupini so predstavniki naših šol osvojili odlično drugo mesto. Področno ekipo Koroške so predsta-

vljali: Filip Štumpfl iz OŠ Podgorje pri Slovenj Gradcu, Jaka Soršak, Anej Majcen, Matevž Kašnik, David Krajnc, Žan Smolnikar ter Vito Potočnik iz Druge OŠ Slovenj Gradec, Prvo OŠ Slovenj Gradec pa so predstavljali: David Saleznik, Luka Hudopisk, Nik Uranc ter Jan Smolnikar. Ekipa sta spremljala in vodila Anica Saleznik ter Alen Mihalj.

Naslednji dan smo »vajo« ponovili z deklicami. Turnir se je igral v Ljubljani na Galjevici. Predstavnice področja Koroške so se v skupini 2 pomerile s

področno ekipo Celje II., Velenje, ekipa OŠ Stopiče - Dolenjska ter z ekipo OŠ Nove Jarše - Ljubljana I. Punce so pokazale dopadljivo ter borbena igro. Nasprotnice iz Celja ter Velenja so premagale, proti ekipi z Dolenjske so se enakovredno kosale do samega konca in nato nesrečno izgubile. Proti ekipi iz Ljubljane so, predvsem po zaslugi ljubljanske najboljše igralke, tekmo visoko izgubile. Področno ekipo Koroške so predstavljale: Taja Paradiž, Kaja Paradiž in Ula Perovec iz OŠ Podgorje pri Slovenj Gradcu, Alja Krevs, Urška Kotnik, Manja Pasarič in Iva Soldo, iz Druge OŠ Slovenj Gradec. OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu pa so predstavljale: Manca Lampret, Zara Pačnik ter Neža Rotovnik. Ekipa sta spremljala in vodila Valentina Paradiž ter Alen Mihalj.

Marina Mihalj

Društvo diabetikov SG
18. športno rekreativno srečanje

Na 18. igrah v Mariboru je sodelovalo tudi naše Društvo diabetikov Slovenj Gradec.

Letos je sodelovalo okoli 1200 diabetikov iz 41 društev Slovenije. Bilo je nestabilno vreme z dežjem, toda to nas ni motilo, da ne bi šli še po eno lovriko. Po prvem mestu lanskega leta smo se seveda želeli tudi letos odrezati čim boljše.

Vse se je odvijalo v Ledeni dvorani in dvorani Tabor. Seveda smo bili lepo sprejeti s strani organizatorja srečanja že na začetku. Po razdelitvi malice smo čakali na proslavo, med tem smo si ogledali stojnice, ki so bile zelo obložene z raznimi pripomočki za upravljanje sladkorne bolezni, bile so prikazane tudi razne sladice, seveda brez sladkorja.

Po proslavi so se začela tekmovanja v kegljanju, pikadu, namiznem tenisu, kegljanju z vrvico, krajši pohod z ogledom mesta Maribor in malo daljši pohod. Po kosilu je bil čas za prijetno druženje ob zvokih ansambla Frajkinclari, medtem pa smo čakali na podelitev plaket sode-

lovanja in razglasitev skupnega zmagovalca ter posameznikov iz vsake discipline. Naj poudarim, da je srečanje bolj pomembno v smislu skrbi

za čim večje razgibavanje diabetikov, ki se spopadajo s to boleznijo, izmenjave izkušenj in pa seveda tudi malo športnega duha ne sme manjkati. Pri podelitvi smo se zelo razveselili skupnega drugega mesta in pa seveda naših prvakov: Nada Žvikart Čerňič je bila druga v kegljanju, pri moških pa Karli Kraiger prvi v kegljanju.

Stanislav Oblak

Udeleženci 2013

Balvansko in težavnostno plezanje

Šmarčanka evropska prvakinja

težavnosti, ki je bilo od 15. do 19. 8. v kanadskem mestu Central Saanich. Slovenijo je zastopalo 5 najboljših tekmovalcev, reprezentantov, med njimi tudi evropska prvakinja med st. deklicami Janja Garnbret.

Uspehi 14-letne Janje: evropska mladinska prvakinja 2013 v balvanskem in težavnostnem plezanju med st. deklicami, zmagovalka skupnega seštevka Arco Rock Junior 2010 (1. mesto težavnost, 1. mesto balvani in 1. mesto hitrost), 2. v skupnem seštevku Arco Rock Junior 2011 (1. mesto težavnost in 1. mesto balvani) in zmagovalka Arco Rock Junior 2012, državna prvakinja v balvanskem plezanju 2009, 2010, 2011 in 2012 (cicibanke, ml. deklice), državna prvakinja v težavnosti 2010, 2011 in 2012 (cicibanke, ml. deklice), osnovnošolska državna prvakinja 2012 in 2013; v skali: njena najtežja preplezana smer z rdečo piko je 8b, na flash pa 7b+.

Selektor Borut Kavzar je o Janjinem letošnjem zlatega uspehu na mladinskem evropskem prvenstvu povedal: »Tokrat se je v finale uvrstilo najmočnejših pet, res pa je bilo še pet takih, ki so bili z rezultatom na meji. Vsi, ki so bili v finalu, so bili pripravljeni, da posežejo po najvišjih mestih, v popolnosti pa je to uspelo Janji; dokazala je, da ji kljub temu, da je prvo leto med st. deklicami, ni para in da že kaže nivo vrhunske tekmovalke za prihodnost.«

Gorazd Hren (trener zmagovalke Janje Garnbret in finalistke Tjaše Slemenšek): »Zelo sem vesel, da je Janja zopet zmagała – nisem vedel, kaj lahko pričakujem od nje v težavnostnem plezanju po evropskem prvenstvu v balvanih. Vedel sem sicer, da je dobro pripravljena, Janja pa je to tudi sama dokazala in prepričljivo zmagała ter postala mladinska evropska prvakinja med starejšimi deklicami v obeh disciplinah. Načrti za naprej: sedaj bo imela nekaj dni prosto, nato pa sledijo 'finiš' priprave za svetovno prvenstvo sredi avgusta. Glede na to, da svetovne konkurence ne poznavam, bo dala vse od sebe in bova videla, kako daleč bo to neslo.«

Zdenka Mihelič

Sloveniji prislužene zlata in dve srebrni medalji na mladinskem evropskem prvenstvu v težavnostnem plezanju 2013. Janja Garnbret (OŠ Šmartno pri SG) je naslovu mladinske evropske prvakinja v balvanskem plezanju dodala še žlahtni naslov v težavnosti.

27. in 28. julija 2013 je v avstrijskem Imstu potekalo mladinsko evropsko prvenstvo v težavnostnem plezanju IFSC 2013, kjer je nastopila tudi 18-članska slovenska mladinska reprezentanca v športnem plezanju pod vodstvom selektorja Boruta Kavzarja. Prijavljenih je bilo kar 492 tekmovalcev in tekmovalcev v vseh kategorijah.

Z naslovom mladinske evropske prvakinja med st. deklicami se je letos že drugi ovenčala Janja Garnbret (učenka OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu), ki je naslovu mladinske evropske prvakinja v balvanskem plezanju dodala še žlahtni naslov v težavnosti. Naslov mladinskega evropskega podprvaka v težavnostnem plezanju pa sta osvojila Martin Bergant med kadeti in Domen Škofic med mladinci. Plezalski veseli Francija in Nemčija, ki sicer redno posegata po medaljah, sta tokrat ostali prazen rok.

Janja Garnbret je ob tem povedala: »To je moja druga tekma evropskega prvenstva in prva v težavnosti. Kvalifikacije so bile zahtevne, saj sta obe

kvalifikacijski smeri zahtevali močno koncentracijo, da si ju lahko odplezal najbolje. Konkurenca je bila zelo močna, a sem dala vse od sebe, da sem se uvrstila med najboljših 10 finalistk. Finalna smer prav tako ni bila enostavna, zbrala sem vse moči in osvojila zlato medaljo. Svoje ga uspeha sem zelo vesela. Sedaj si bom malo oddahnila, nato pa konec tedna začnem s pripravami na mladinsko svetovno prvenstvo in upam na najboljše. O kombinaciji tekmovalca v balvanskem in težavnostnem plezanju pa lahko povem, da se pripravljamo na tisto disciplino, katera najprej sledi. Plani za naprej so dobra priprava na svetovno prvenstvo in čim boljše plezanje na le-tem.«

Janji, ki gre jeseni v 9. razred OŠ Šmartno pri Slovenj Gradcu in ki razmišlja, da bi šolanje nadaljevala na športni gimnazij v Velenju, je velika vzornica naša najboljša športna plezalka in dvakratna skupna zmagovalka svetovnega pokala v težavnosti in kombinaciji Mina Markovič.

Uvrstitve naših reprezentantov – koroski izbor (vir: IFSC): starejše deklice (youth B, 39 tekmovalcev): 1. Janja Garnbret (Šaleški AO); starejši dečki (youth B, 52 tekmovalcev): 21. Zan Sudar (AK Ravne); mladinci (juniors, 44 tekmovalcev): 15. Gregor Vezonik (AK Ravne).

Mladi reprezentanti so se nato udeležili še enega velikega tekmovanja, mladinskega svetovnega prvenstva v

32. Gozdni tek in 11. Memorialni tek Jožeta Tisnikarja

Odlična ocena tekaške prireditve

Med moškimi je zmagal Tadej Grilc z Vrh pri Slovenj Gradcu. Najmlajši udeleženec je imel komaj 4 leta, najstarejši pa kar 83.

Sredi junija je smučarski klub SMUK iz Mislinje z odlično organizacijo izpeljal že XXXII. Gozdni tek in XI. Memorialni tek Jožeta Tisnikarja. Da je prireditev v celoti uspela, pričla veliko število nastopajočih tekmovalcev. Skupaj je bilo prisotnih kar 150 udeležencev s celotne Koroške, Štajerske in iz ostalih krajev Slovenije. Gozdni tek je vključen tudi v vsakoletni program 19 tekov za »štajersko-koroski pokal v tekih« Tekoškega društva Štajerske in Koroške.

Proga za otroški tek v 10 kategorijah je potekala v okolici nekdanje tovarne Prevent v Mislinji, proga za starejše člane in članice v 14 kategorijah pa že po ustaljeni tekaški progi Mislinjskega jarka. Sodelovalo je tudi nekaj udeležencev, ki se že vrsto let re-

dno udeležujejo omenjene prireditve.

Tudi iz absolutnih rezultatov tekmovalca teka na 10 km je bilo opaziti močno konkurenco za zmago posameznikov. Tako je v disciplini za ženske zmagała Bernarda Ivančič iz Trgovišča pri Veliki Nedelji s štartno številko 170 in z rezultatom 00:48:28,5, v disciplini za moške pa Tadej Grilc z Vrh pri Slovenj Gradcu s štartno številko 74 in z rezultatom 00:37:40,00.

SK Smuk Mislinja je zelo ponosen na odlično oceno prireditve, ki jo je prejel s strani komisije Tekoškega društva Štajerske in Koroške, saj je od možnih 15 prejel kar 14 točk.

Prav je, da v nadaljevanju predstavimo zgodovino in organizatorje Gozdnega teka in Memorialnega teka Jožeta Tisnikarja v Mislinji.

Začetki Gozdnega teka segajo v leto 1981, ko je društvo TVD Partizan

Mislinja pod vodstvom neumornega, žal že pokojnega, dr. Stanka Stoporka izvedlo prvo tekmovalno v teku po okoliških gozdovih. Žal o prisotnosti in rezultatih ni podatkov, je pa dejstvo, da je po 32 letih še vedno uspešna vsakoletna prireditev v Mislinji. Od leta 1996 za organizacijo prireditve vzorno skrbi smučarski klub (SK) Smuk iz Mislinje pod vodstvom predsednika Slavka Mencingerja.

Tudi začetki Memorialnega teka Jožeta Tisnikarja imajo poseben pomen. Žal že pokojni Jože Tisnikar, znani slikar in rojeni Mislinjčan, je ob vsakoletni organizaciji Gozdnega teka v Mislinji daroval najboljšemu tekmovalcu eno od svojih slik, kar je dalo prireditvi svojevrsen čar. Za najboljšo tekmovalko pa je svojo sliko – umetniško delo – prispevala Stana Arsovska - Lušnic. Pred enajstimi leti je bil na pobudo slikarke prvič organiziran Memorialni tek Jožeta Tisnikarja, in sicer kot zahvala za njegov prispevek. Od takrat naprej gospa Stana vsako leto podari svoje likovno delo najboljši tekmovalki in tekmovalcu, za kar so ji v SK Smuk iskreno hvaležni.

V spomin in zahvalo legendi športnega delovanja v Mislinji dr. Stanku Stoporku SK Smuk v avgustu prireja vsakoletni kolesarski vzpon – Memorial dr. Stanka Stoporka z dolžino proge 14 km. Letos je bil to že osmi po vrsti.

Klub pa tudi v prihodnje ne bo miroval. V decembru 2013 in januarju 2014 bodo smučarski tečaji za otroke, v februarju pa tek na smučeh.

Jože Potočnik

Kegljanje

Turnir na 200 lučaje

Z 216 nastopi, kar je odlično in znam daje vedeti, da se ga izplača prirediti tudi naslednje leto, se je končal 2. kegljaški turnir na 200 lučaje v Slovenj Gradcu. Dosežen je bil tudi rekord kegljišča na 200 lučaje. Postavil ga je mladi Klemen Mahkovic, član državne reprezentance, ki nastopa za KK Calcit Kamnik. Novi rekord, 1113 podrtih kegljev, je tudi njegov osebni rekord.

Rezultati turnirja so naslednji: 1. mesto pri ženskah je osvojila Mojca Repnik (980), članica KK Slovenj Gradec, pred drugouvrščeno Majdo Verbole (972) s Prevalj. Pri moških je med rekreativci 1. mesto zasedel Miro Homar (1002), ki je nastopil za Kegelj Team iz Kamnika, med

registriranimi kegljači pa je 1. mesto pripadlo Klemnu Mahkovicu (1113), članu državne reprezentance (KK Calcit Kamnik). Klemnova predstava je bila res vrhunska in gledalci so neizmerno uživali. Občudovali so njegov osebni rekord na 200 lučaje, ki bo verjetno dolgo časa ostal rekord kegljišča, saj se na 200 lučaje igra samo na enem turnirju na leto.

Tekmovalci radi prihajajo na naše turnirje, saj se trudimo, da se vse zadovoljivo izpelje. Še rajši pa bodo prihajali v prihodnje, kajti po končani sezoni, poleti, naj bi se pričela prenova garderob in sanitarij, ki je za normalno delovanje že nujno potrebna.

Marijan Bogar

Anja Dobravec, Klemen Mahkovic

Pohoda članic in članov Aktiva invalidov Stari trg in Mislinje

60 članov AI Stari trg se je zbralo na športnem igrišču v Starem trgu, od tam pa so se podali na pohod po prijetni poti v malo bolj oddaljeno območje izven našega mesta. Dvourni pohod je potekal v zelo sproščenem vzdušju, h kateremu je pripomoglo tudi zelo lepo vreme. Po malici so ostali skupaj ob prijetnem klepetu še kar nekaj časa, nato pa so se z dobrimi občutki in malo utrujeni vrnili na svoje domove. Vsi, ki so se pohoda udeležili, so bili njim zelo zadovoljni, zato si takšnih pohodov želijo še več. Predsednik AI Stari trg Tone Garb jim je dejal, da ga bodo izvedli

še enkrat in to v mesecu septembru. Na pot so se podali tudi člani Aktiva invalidov Mislinja, katerega vodi predsednik Ivo Mencinger. Na zbiralšče je prišla ena skupina iz smeri Dolič, druga skupina pa iz smeri Dovže. Za tiste, ki težje hodijo, je bilo zbiralšče pri Športnem centru Straže, kamor sta se odpravili ostali dve skupini peš od picerije Vagon. Na cilju se je zbralo skupaj 36 pohodnikov. Tam jih je čakala obilna malica - bograč, pecivo in pijača. V lepem sončnem dnevu in prijetnem druženju so preživeli čudovit dan.

Stanislava Tamše

Judo

Nastja Stopernik sedma

Na olimpijskem festivalu evropske mladine 2013 v Utrechtu na Nizozemskem je Nastja Stopernik osvojila sedmo mesto.

V času od 16. do 19. julija 2013 je v Utrechtu na Nizozemskem pod okriljem Evropskega olimpijskega komiteja potekal olimpijski festival evropske mladine 2013, na katerem je v okviru slovenske olimpijske reprezentance do 18 let nastopila slovenjgraška judoistka, članica Judo kluba Acron Slovenj Gradec, Nastja Stopernik. Nastja, ki se je za nastop na EYOF kvalificirala z osvojenima petima mestoma na kadetskih evropskih pokalih, je slovenske barve zastopala v kategoriji do 70

kg. V prvem krogu je na pleča hitro položila predstavnico Srbije, nato pa izgubila proti Belgijki in Angležinji in med 16 tekmovalkami osvojila končno sedmo mesto.

Na igrah je sicer nastopilo okoli 2500 mladih športnikov in športnic iz 46 evropskih držav.

Borut Marošek

Nastja Stopernik sedma na EYOF

Mednarodni košarkarski turnir Slovenia Ball 2013

Tudi letos (od 15. do 18. avgusta) je JZ SPOTUR pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije in s pomočjo KK Dravograd in KK Slovenj Gradec v Slovenj Gradcu priredil največji reprezentančni turnir v Evropi za reprezentance do 14 let. Tokrat so v tekmah bili najboljši Španci pri fantih in Madžarke pri dekletih. (TK)

Pohodniki

3. tradicionalni pohod na Partizanski dom Kope

Udeleženci 3. tradicionalnega pohoda na Partizanski dom na Kopah

v spomin padlim partizanom na Pohorju. Dom je bil prenovljen in je od leta 2010 v upravljanju Javnega zavoda SPOTUR. Pohodniku ponuja čudovit pogled na gore predalpskega sveta. Med daljšim postankom naše skupine pri domu, smo pozdravili udeležence kolesarskega vzpona, najboljšim kolesarjem tudi čestitali ob podelitvi priznanj, vendar ostali zvesti našim pohodniškim ciljem.

Težki deževni oblaki so napovedovali dež, zato smo se odpravili naprej do partizanske bolnišnice. Pri sestopu smo varno hiteli tako po kurirski poti kot tudi po mehkeem pohorskem brezpotju, ki ga je vodnik Milan izbral za ta pohod. Dež nas je sicer dohitel, vendar nam je Milanova sestra ponudila zavetje in pripravila še slastno pecivo.

Paučkova bolnišnica Trška gora je bil drugi cilj pohoda. Dr. Ivan Kopač - Pauček je v času druge svetovne vojne s sodelavci postavil 6 bolnišnic na področju Koroške. Bolnišnica Trška gora je bila ena izmed teh nadzemnih partizanskih bolnišnic, narejena sprva zgolj iz brun in lubja in odlično varovana, da je okupator ni nikoli našel.

Letošnja s snegom bogata zima je naš dosedanji zadnji del poti od bolnišnice v dolino povsem »preuredila« in naredila težko prehodno. Zato nas je Milan še naprej vodil po pohorskem brezpotju do travnikov, kjer smo lahko sestopili do ceste in zaključili naš tradicionalni pohod.

Marjeta Škorja

Vpočastitev državnega praznika, 27. aprila – dneva upora proti okupatorju – poteka vsako leto zdaj že tradicionalen pohod na Partizanski dom na Kopah in obisk Paučkove bolnišnice Trška gora. Letos smo zaradi neugodnih vremenskih razmer v aprilu pohod predstavili. Tako smo bili na pohodu v soboto, 8. junija 2013.

Organizator pohoda je JZ SPOTUR Slovenj Gradec, pohod pa izvedemo v okviru Planinskega društva Slovenj Gradec. Našemu vodniku Milanu Šulerju je že tradicionalno zaupana izbira poti in vodenje pohoda ob pomoči ostalih vodnikov društva. Vreme je bilo v soboto odlično za hojo in druženje, nekaj dežja v popoldan-

skem času je pohod samo popestrilo.

Pohod smo začeli in tudi zaključili pri turistični kmetiji Plesnik. Pohodniki smo se vpisali v spominsko knjigo, ki jo vsako leto ureja naš tajnik društva, Darko. Letos smo vpisali 39 pohodnikov. Skupina pohodnikov se je kmalu po prvih vzponih oblikovala v strnjeno kolono, a vseeno smo lahko med hojo uživali v občasnem klepetu, druženju, razgledih.

Po treh urah hoje smo prišli do Partizanskega doma na Kopah, kjer je vsak pohodnik dobil spominsko majico, SPOTUR je poskrbel za hrano, pijačo in tudi za sproščeno, vedro vzdušje z glasbo in razpoloženim DJ-jem. Partizanski dom Kope je v letih od 1952 do 1955 gradila Zveza društev borcev v okraju Slovenj Gradec

Primafoto poletni kamp 2013 znova uspel

Dodatni treningi za najbolj marljive

VSlovenj Gradcu, pri 1. osnovni šoli, se je konec junija odvijal poletni košarkarski tabor za otroke med 8. in 16. letom starosti.

Letošnji Primafoto poletni kamp 2013 je potekal med 24. in 29. junijem. Gre za tradicionalni kamp, ki ga družno organizirata KK Dravograd in ŠD Superga, letos pa je potekal že šestič. Organizatorjem je na samem začetku ponagajalo vreme, a so težave spretno rešili. »Ponedeljek je bil deževen, zato smo morali treninge opraviti v dveh skupinah v telovadnicah in dvorani Gimnazije Slovenj Gradec. Preostale dni je bilo vreme praktično idealno za treninge – suho in prijetno hladno,« je dejal strokovni vodja kampa Miha Čop.

To pot se je tabora udeležilo 75 otrok, med njimi tudi dekle, zanje pa je skrbelo 16 strokovnih delavcev, organizatorjev in sodnikov. V tem času so nadobudni košarkarji opravili 48 treningov po vadbenih skupinah in 8 individualnih treningov, odigrali 22 ekipnih tekem ter pojedli 1548 obrokov hrane.

»Težave z disciplino in domotožjem so bile tokrat minimalne. Veseli dejstvo, da se za kamp odloča vedno več tistih, ki želijo veliko in trdo trenirati. Ker sem največ časa preživel z najstarejšima skupinama, moram vseh 27 fantov iz teh dveh vadbenih skupin pohvaliti za marljivo delo. Enako so mi poročali trenerji v ostalih skupinah. Zato je bila naloga izbora najboljših posameznikov kampa tokrat res težka,« je zaključil Čop.

Letos so na taboru prvič uvedli dodatne treninge za najbolj marljive. Vreme je obisk bazena tokrat omogočilo le v četrtek in petek, ko je bila voda žal premrzla za kopanje. Kljub vsemu so vtisi udeležencev po kampu več kot pozitivni.

Tian Rogina, Dravograd: »Letošnji kamp je bil zame enkratna izkušnja. Naučil sem se veliko novega. S prijatelji se zdaj še bolj razumemo.«

Aljaž Toplak, Slovenska Bistrica: »Poletnega tabora Primafoto sem se udeležil že drugo leto zapored. Že lani

mi je bilo všeč, zato sem se odločil, da letos spet pridem. Na kampu sem izboljšal svoje košarkarsko znanje ter se naučil tudi nekaj novega. Treningi so bili dobro sestavljeni ter prilagojeni igralcem po skupinah. Najbolj všeč so mi bile tekme, kjer je vsak lahko pokazal svoje košarkarsko znanje. Vodstvo kampa in trenerji so svojo vlogo odlično opravili. Kampa se bom z veseljem udeležil tudi v naslednjem letu.«

Nick Lampret, Slovenj Gradec: »Letošnji kamp je bil po mojem mnenju najkvalitetnejši do sedaj. Možnost izbire dodatnih treningov nam je omogočila, poleg dopoldanskega in popoldanskega treninga, še enourni individualni trening, kjer so se trenerji še posebej posvetili vsakemu posamezniku. Petdnevno druženje je krepilo naše prijateljske vezi in menim, da smo s kampa vsi odšli zadovoljni ter polni pridobljenega znanja. Rad bi se zahvalil enkratnemu osebju, brez katerega letošnji kamp zagotovo ne bi bil izvedljiv.«

AP

19. svetovne športne igre transplantiranih

Bronasti Boris Pušnik

Bronasta medalja v namiznem tenisu dvojice: Boris Pušnik in Joško Šimic

Boris Pušnik, vodja slovenske Bekipe, je na svetovnih igrah transplantiranih v Durbanu v Južni Afriki osvojil bronasto medaljo v namiznem tenisu dvojice in deveto mesto posamezno.

Slovenska reprezentanca transplantiranih bolnikov – devet športnikov, ki se od leta 2000 redno udeležuje svetovnih športnih iger – se je med 20. 7. in 4. 8. 2013 udeležila 19. svetovnih iger transplantiranih v Durbanu v Južni Afriki. Z reprezentanco sta odpotovala tudi dva športnika s Koroške, Boris Pušnik, vodja slovenske ekipe iz Slovenj Gradca, in Bojan Černjak iz Mežice. Iz 48 držav je na igre prišlo 1800 športnikov in 1000 spremljevalcev. Tekmovanje je v 13 športnih disciplinah potekalo tekom celega tedna.

Glavni namen prirejanja iger je širši javnosti pokazati dobrobiti, ki jih človeku z odpovedev organa prinese uspešna presaditev le-tega, saj lahko s presajenim organom zaživi običajno življenje in se tudi ukvarja s športom. Z igrami želijo tudi povečati ozaveščenost javnosti o tej zelo učinkoviti veji medicine in posledično vplivati na to,

da se bo več ljudi odločilo za darovanje organov, kar poveča število transplantacij. Pri Svetovni športni federaciji transplantiranih navajajo, da so pri tem uspešni, saj se je v državah, kjer so v preteklosti organizirali igre, delež darovanja organov povečal za 30 odstotkov ali celo več.

Vodja slovenske ekipe Boris Pušnik pa je še dejal, da je namen iger tudi druženje udeležencev iz različnih držav. Nekateri udeleženci se srečujejo že leta in ob dobri volji izmenjujejo tudi izkušnje o življenju s presajenim organom, zdravilih, ki jih morajo jemati, zdravstveni oskrbi, ki so je deležni v njihovih matičnih državah, in mnogih drugih rečeh.

Na igrah v Durbanu je bila slovenska ekipa zelo uspešna. Za Slovenijo je osvojila kar 4 medalje. Zlato medaljo v petanki je osvojila Zdravka Žižič, bronasto v bowlingu posamezno pa Joško Šimic ter Zdravka Žižič. Dva Korošca, Boris Pušnik in Joško Šimic, sta osvojila bronasto medaljo v namiznem tenisu dvojice, Boris Pušnik pa se je v namiznem tenisu posamezno uvrstil na 9. mesto.

Stanislava Tamše

Tuji športniki v Slovenj Gradcu

Srbski mladi nogometaši so bili navdušeni

Eni od gostov, ki so letos poleti polnili slovenjgraški mladinski hotel na Ozarah, so bili mladi nogometaši nogometnega kluba FK Ada iz Beograda. Prišli sta dve skupini, ki sta vsaka zase šteli dva trenerja in 40 otrok, starih od 9 do 13 let.

Trener v drugi skupini Marko Savić je povedal, da so se v Slovenj Gradcu pripravljali na sezono, trenirali 2–3-krat dnevno, se družili, igrali, spoznavali mesto in državo. Uporabljali so mestni stadion, športno halo, fitnes prostore, bazen in malo igrišče za nogomet. Njihov cilj je bil s pripravami doseči, da bodo otroci v čim boljši formi, da bodo čim boljši nogometaši in čim boljši ljudje. »Klima tukaj nam odgovarja, čeprav moramo priznati, da je bilo te dni vroče, tudi ponoči. A če primerjamo, da je bilo v Beogradu, od koder smo prišli, 45 stopinj čez dan, nam je tukajšnjih 35 °C prav prišlo in dobro delo.

V mladinskem hotelu so odlični pogoji, osebje je prijazno, sobe so odlične, uporabljamo tudi dvorane za treninge oz. za videopredstave. Vse, kar smo potrebovali, so nam po-

magali urediti. Zato lahko samo rečemo – hvala vsem ljudem v mestu, ne samo osebju iz mladinskega hotela. Prostega časa imamo zelo malo, a ko ga imamo, se v glavnem družimo med seboj, otroci se sprehajajo po mestu, ga spoznavajo. Dvakrat smo bili na bazenu, ki je bil otrokom najbolj zanimiv. Meni pa je zanimivo vse; mesto je sicer majhno, a je prelepo,« je zaključil Savić.

Razgovorili so se tudi otroci. Luka Luković: »Treniramo, ukvarjamo se s športnimi aktivnostmi, včasih gremo v prostem času na bazen. V mestu sta mi najbolj všeč velika cerkev in sladoled.«

Aleksandar Parlić: »Treniramo 2–3-krat dnevno, treniramo za moč, streljamo na gol, tekamo in drugo. Najbolj mi je všeč sladoled; mesto je zelo simpatično, majhno in sladko, kot da smo v Rimu, vendar manjšem.«

Ilija Ninić: »Na te priprave sem prišel, da bi postal boljši, da bi prestopil na višji nivo, da bi postal nogometaš. Slovenj Gradec spominja na neko italijansko mesto, je prelepo, cerkev je lepa, vse je lepo.«

Ajda Prislan

Drugi mandat ravnateljice Zvonke Murko

Vizija dela v Prvi osnovni šoli SG

Prav je, da damo otrokom korenine in krila. Korenine so naša kultura, materni jezik in ljubezen do domovine, domačega kraja, da vedo, od kod prihajajo in kam se vedno lahko vračajo. Krila zato, da bodo znali poleteti. V širni svet, med nove ljudi. Znanje, vključno z znanjem jezikov, možnosti izmenjave s partnerskimi šolami v tujini so krila, ki jih imajo možnost pridobiti v šoli. Mnogi projekti, ohranjanje statusa Unesco šole, tabori, šole v naravi, tečaji so tisto, kar daje pečat ustvarjalnega dela pedagoških delavcev Prve osnovne šole.

V časih, ko sem hodila v osnovno šolo, je bila ta v sedanjih prostorih Mestne občine, v Rotenturnu. Še dobro se spomnim lesenih klopi, ki so bile pritrjene k mizicam, in črnilnikov, ki si bili nameščeni. Učenci prvih razredov smo imeli učilnico v pritličju. Po dveh letih šolanja v »starem gradu«, kot smo otroci radi poimenovali svojo šolo, so nas premestili v stavbo pri bolnišnici, v kateri je danes gimnazija. Po končani gimnaziji sem se vpisala na Pedagoško fakulteto v Ljubljani, smer matematika-fizika. Poroča ter rojstvo sina in hčerke sta me osrečila in še bolj navezala na domači kraj. Možnost zaposlitve za nedoločen čas na takratni Osnovni šoli Franja Vručca Slovenj Gradec sem z veseljem sprejela. V osnovni šoli je več časa potrebno posvetiti vzgoji, odnosom in oblikovanju osebnosti otroka in ko spoznaš, da je biti učitelj pravzaprav posebno poslanstvo, ki ga nima možnost izkusiti vsak, ko svoje delo začneš ceniti in vidiš v njem vsak dan nove izzive po znanju, prilagajanju in osebnostni rasti, ti ta poklic priraste k srcu.

Delo z učenci, na katere se tudi osebnostno navežeš, katere vzljubiš in za katere si pripravljen narediti največ, kar zmoreš, je nekaj najlepšega, kar sem skušala na svoji poklicni poti. In ko za vsakega od svojih učencev želiš narediti največ, spoznaš, da ni druge možnosti pravične obravnave, kot je notranja diferenciacija in individualizacija pouka. Prav to spoznanje me je pred približno dvajsetimi leti privedlo do tega, da sva skupaj s sodelavko Elizabeto Brglez pričeli načrtno uvajati to obliko dela v pouk. Naključje je prineslo, da sem 13 let delala kot pomočnica ravnateljice Jožice Frasa, ki je zelo dobro vodila zavod in veliko prispevala k uveljavljanju in razvoju devetletne

osnovne šole. Ostala pa mi je še ena neizpolnjena gimnazijska ljubezen, to je filozofija, ki sem jo želela uresničiti in tako sem se kot izredna študentka vpisala na dvopredmetni študij filozofije in pedagogike na Filozofski fakulteti v Mariboru. Uživala sem ob študiju in ga zaključila z odliko, čeprav sem posvetila kar precej časa tudi družinskimi izzivi v čajniški kulturi v Meškovi ulici. Leta 2008 sem presenčila samo sebe, ko sem se prijavila kot kandidatka za delo ravnateljice, ki je bilo razpisano ob upokojitvi J. Frasa. Imela sem vizijo, kako ustvariti šolski prostor, v katerem se radostno živi in ustvarja, kako približati šolo učencem in se povezati s starši, da šola ostane in postane še prijaznejši prostor vsem, ki vanjo zahajajo, posodobiti pouk in prispevati h kakovostnemu izobraževanju.

Prijazno šolo vidim v spoštovanju, odgovornosti in v veliko mero znanja.

Prijaznosti ne vidim v neskončnem popuščanju, delitvi lažnih pohval in lepih ocen za neuspeh, kajti s tem posamezniku ne vzbujamo samospoštovanja, kvečjemu ga delamo manjvrednega, neuspešnega in neprivrženega na življenje. Otroke lahko vzgaja le tisti, ki je sam vzgojen, in tisti, ki nosi v sebi možnost vzpostaviti avtoriteto, ki pa ni nekaj samoumevnega in vnaprej dane. Avtoriteto si lahko pridobiš le z veliko mero znanja in osebnim zgledom v dobrem. Vesela sem, da je na naši šoli veliko učiteljev z veliko začetnico, s katerimi sooblikujemo izjemno dobro skupnost učencev, staršev in učiteljev. Skupnosti se namreč ne da zapovedati ne z zakoni in ne z avtoritarnostjo, ta lahko zraste le iz skupnih pozitivnih ciljev, ki jih izgrajujejo in sooblikujejo posamezniki. Skupnost namreč zraste iz vrednot. Mediacija, ki jo na šoli uvajamo že štiri leta, je pomembno prispevala k dobrim medsebojnim odnosom tako učencev kot učiteljev ter staršev.

Naslednji korak – uvajanje pozitivne discipline v šolsko delo

Ravno zaradi tega sem ob zaključku prvega mandata ponovno kandidirala za ravnateljico. Prepričana sem, da mora ostati kakovostno šolsko delo, ne glede na spremembe in prioritete političnih oblasti, vsem otrokom enako dostopno, ne glede na spol, socialno in kulturno poreklo, veroizpoved, narodno pripadnost, telesno in duševno konstitucijo. Po načelu enakih možnosti in po načelu difference se mora v šoli ohraniti zdrav razum pedagoških načel in strokovnega dela. Bistvo in center pozornosti šolskega dela mora ostati pravična obravnava otrok in skrb za njihov napredek in razvoj.

Moramo učiti za življenje, ne za ocene. Učence je treba pripravljati za življenje in polno sprejemanje odgovornosti sedaj in v prihodnosti. »Ko bo učenec začutil, da ga vzgajamo za

življenje, ne za izpite, bo vse rešeno! In to bo osnova za spremembo družbe, ki je v etični krizi, ter zametek nove inteligence prihodnosti – etične inteligence.« (J. Bajzek, 2011).

Računalniška in etična inteligenca si nista v nasprotju, kar bi lahko kdo trdil. Prav nasprotno, lepo se lahko dopolnjujeta in uravnotežujeta, če je le človek pripravljen za to kaj narediti. Otrokom smo dali v roke računalnike. Naučiti jih moramo z njimi upravljati in usmeriti njihovo pozornost v izkoristek pozitivnih pridobitev računalniške inteligence. V poplavi informacij se morajo naši učenci naučiti izbirati in kritično presojati njihovo uporabnost. Opozarjati jih moramo na varno rabo interneta in pasti, ki jih koriščenje letnega lahko prinese. Zato na šoli računalniško opismenjevanje sistematično vključujemo že v 3. razred osnovne šole in pogosto smo presenečeni, koliko izkušenj z računalniki učenci že prinesejo v šolo. Pravzaprav pričnemo voditi učence v računalniško učilnico že v 1. razredu in jih navajamo na uporabo računalnika pri pouku po celotni vertikali.

Sedenje pred računalnikom pa zagotovo ne prispeva k zdravemu telesnemu razvoju. Uravnoteženje zdravega otrokovega razvoja zahteva več gibanja na svežem zraku in telesne vadbe. Projekt Zdrav življenjski slog, ki ga ponujamo našim učencem, prinaša dve dodatni uri telesne vadbe na teden. Poleg tega spodbujamo in navajamo učence k zdravemu načinu življenja, zdravi prehrani in življenju v naravi.

Šolski park z naravoslovno učilnico, ki ga gradimo na travniku pred šolo, bomo uporabili za občasno izvajanje pouka na prostem. V njem bomo z alternativnimi metodami poučevanja omogočali izkustveno učenje, raziskovanje, spodbujali vedoželjnost in ustvarjalnost naših učencev. Z gibanjem po čutnih poteh bomo dodatno spodbudili celostni razvoj naših otrok. Skrb za okolje in ekološka ozaveščenost ostajata nujni pogoj za ohranitev naše ga edinega skupnega planeta – Zemlje.

Znanje jezikov je prednost, ki si jo najhitreje pridobijo otroci v najzgodnejšem obdobju. Obvezno učenje dveh tujih jezikov po predmetniku je prednost naše šole, ravno tako uvajamo učenje angleščine že v 1. razredu. V prihodnjem šolskem letu (2013/14, op. ur.) bodo naši učenci imeli priložnost tretjega tujega jezika, tj. francoščine, kot izbirnega predmeta.

Svojo vizijo lahko strnem z Aristofanovo mislijo, ki mi pomeni izziv in prispodobo mojega dela: »Vzamem ravnilo, potegnem premico. V trenutku krog spremenim v kvadrat. Na sredi postavim trznico, z nje gredo na vse strani ulice – Kakor po soncu! Sicer je okroglo, njegovi žarki pa so le ravni.«

Zvonka Murko,
ravnateljica Prve osnovne šole Slovenj Gradec

Šolski center Slovenj Gradec

Zlati maturanti

8. julija 2013 je bilo na Srednji šoli Slovenj Gradec in Muta zelo slovesno, saj smo zaključna spričevala podelili kar 149 dijakom. Zaključni izpit je opravljalo 40 dijakov v programih srednjega poklicnega izobraževanja in 2 dijaka nižjega poklicnega izobraževanja. Skupni uspeh v programih srednjega poklicnega izobraževanja je 95 %. V programu nižjega poklicnega izobraževanja, obdelovalec lesa, sta bila uspešna oba dijaka.

Poklicno maturo je opravljalo 124 maturantov. Uspešnih je bilo 109 kandidatov, torej 88 %. Vsem dijakom čestitamo za res lep uspeh na poklicni maturi in zaključnem izpitu, še posebej pa dvema zlatima maturantkama, Amaliji Pavše (predšolska vzgoja) in Vanesi Knez (okoljevarstveni tehnik).

Nataša Osojnik

Med 96 maturanti Gimnazije Slovenj Gradec so »zlati maturanti« postali štirje. Splošna matura je eksterni državni izpit, ki v Sloveniji poteka od leta 1995. Vse naloge ocenijo zunanji ocenjevalci Državnega izpitnega centra, zato so rezultati objektivni in povsem primerljivi za celotno generacijo slovenskih srednješolcev. Najvišje možno število doseženih točk je 34, spričevalo s pohvalo pa dobijo vsi, ki dosežejo 30 ali več točk.

Sandra Burja je doma iz Dravograda. Vsa štiri leta je v razredu dosegla odličen uspeh. Na srednješolskih državnih tekmovanjih je osvojila 5 bronastih in srebrnih

priznanj iz matematične za Cankarjevo priznanje ter iz biologije. Kot dijakinja evropskega oddelka je sodelovala v mednarodni izmenjavi naših dijakov v Gornjem Milanovcu v Srbiji, bila pa je tudi del ekipe, ki je leta 2010 gostila dijakke iz Japonske.

Vid Jamnik je doma z Raven na Koroškem. Vsa štiri leta je v razredu dosegel

odličen uspeh. Velja za enega najbolj talentiranih mladih glasbenikov v tem delu Evrope. Vzpredno z gimnazijskim programom je zaključil šolanje na jazz oddelku glasbene konservatorija v Celovcu ter specializacijo v Berlinu. Zadnja leta je reden gost mnogih poletnih šol in drugih delavnic v Sloveniji, na Hrvaškem, Italiji, Avstriji in Švici, ki so jih vodili priznani glasbeniki. Kot gost je veliko nastopal s triom svojega mentorja in priznanega hrvaškega vibrafonista Boška Petroviča, pa tudi z mnogimi svetovno uveljavljenimi zasedbami kot je npr. Godalni orkester Dunajskih simfonikov ali svetovno priznani violinist Stefan Milenković. Svoj študij bo nadaljeval v Bostonu v Združenih državah Amerike.

Aleš Vodenik je doma s Kozjaka nad Mislinjo. Vsa štiri leta je v razredu dosegel odličen uspeh. Na srednješolskih državnih tekmovanjih je osvojil 6 bronastih ter srebrnih priznanj iz fizike, matematike, kemije in zgodovine. Na maturi je dosegel 33 točk, kar je uspelo v tem roku le še 34 zlatih maturantov v celi Sloveniji.

Tisa Ževart je doma iz Velenja. Vsa štiri leta je v razredu dosegla odličen uspeh. Na srednješolskih državnih tekmovanjih je osvojila 2 bronasti priznanji iz matematike. Kot dijakinja evropskega oddelka je sodelovala v mednarodni izmenjavi naših dijakov v Gornjem Milanovcu v Srbiji. Na maturi je dosegla 33 točk in če je bilo vseh maturantov, ki so dosegli 33 ali 34 točk v Sloveniji le 54 (splošna matura pa je potekala na 85 srednjih šolah), potem je izjemnost njenega rezultata nesporna.

Mag. Stane Berzelak,
ravnatelj Gimnazije Slovenj Gradec

Mocis

Odprta vrata Univerze za tretje življenjsko obdobje

Ste upokojeni (ali pa tudi ne) in še vedno polni energije ter odprti za odkrivanje novega? Bi radi svoj čas popestrili z učenjem v različnih – tudi brezplačnih – delavnicah in tečajih? Potem je Univerza za tretje življenjsko obdobje na MOCIS-u to, kar potrebujete.

V jeseni 2013, natančneje 1. oktobra, bo MOCIS – center za izobraževanje odraslih odprl vrata Univerzi za tretje življenjsko obdobje. Ta ideja je že dalj časa zorela, dokončno pa je padla odločitev o njeni ustanovitvi spomladi 2013, ko je bilo vedno več pobud tudi s strani bodočih udeležencev. Tako se je 9. 5. 2013 sestala iniciativna skupina in postavila temelje za Univerzo za tretje življenjsko obdobje. Predlog je bil potrjen in dobro sprejet tudi s strani članov Sveta zavoda MOCIS.

Univerza za tretje življenjsko obdobje je ena izmed možnosti za širitev obzorja, druženja in dvig kvalitete lastnega življe-

nja. Čas, v katerem živimo, nam narekuje, da nenehno pridobivamo in izpopolnjujemo znanja in spretnosti, da lahko polno in ustvarjalno delujemo v vseh življenjskih obdobjih.

Člani univerze se boste lahko vključevali v različne študijske programe s pestrimi vsebinami. Izbirali boste lahko med naslednjimi: ročno ustvarjanje, glasba, ples in igra, popotništvo in raziskovanje, računalniško izobraževanje, zdrav način življenja, vrt in okolica ter še kaj. Poleg tega bodo še krajša predavanja in delavnice za vse člane dvakrat na mesec brezplačni. Naj se naš slogan (slogan MOCIS-a) – Naj teče učenje skozi življenje – dotakne tudi vas. Staranju se ne moremo izogniti, lahko pa ga upočasnim in popestrimo. Dokažite, da nikoli ni prepozno, da bi se naučili česa novega. Dodatne informacije lahko dobite na tel. št. 02/88 46 407.

Kristina Navotnik

Mini študenti v Mini univerzi

V jeseni bo v sodelovanju s Filozofsko fakulteto Maribor na MOCIS-u – centru za izobraževanje odraslih zaživel Mini univerza Filozofske fakultete v Mariboru (MUF).

MUF je univerza za otroke, na kateri znanstveniki, zaposleni na različnih fakultetah Univerze v Mariboru, otrokom približajo znanost, spodbujajo njihovo radovednost in jo obenem potešijo, saj jim ponujajo odgovore na mnoga vprašanja, ki jih zanimajo. Otroci s pomočjo znanstvenikov na razumljiv in zanimiv način raziskujejo različna področja, kot so naravoslovje, humanistika, družboslovje in umetnost. Vključijo se lahko osnovnošolski otroci od 3. do 6. razreda osnovne šole.

Otroci v tem starostnem obdobju so izredno vedoželjni in marsikdaj v šoli, doma in v medijih ne dobijo odgovorov na vsa vprašanja, ki se porajajo njihovih nadobudnih glavah, kot so npr.: Kako iz fiziolo nastane 'prdec', Ali lahko zgradi-

mo nebotičnik do neba?, Zakaj lovec, ki ubije volka, ne bo šel v zapor?, Kdo je večji 'frajer': Beyblade ali Barbie? ipd.

Program vključuje 14 predavanj, ki se izvajajo dvakrat na mesec po 45 minut, vendar pa se lahko podaljšajo za 15 minut; ta čas je namenjen vprašanjem in razpravi malih študentov.

Otroci ob vpisu postanejo pravi študenti. Dobijo svoj indeks z imenom LEGI, kjer so vpisani študentovi podatki, pravila Mini univerze in naslovi predavanj. V indeks se podpisujejo predavatelji, kar priča o prisotnosti mini študentov na predavanjih. Na MUF-u se je poleg himne in maskote boberčka Mufka uveljavil tudi njihov slogan »Radovednost je avtocesta do znanja!«.

V Ljubljani in Mariboru je Mini univerza že postala stalnica, zanimanje pa je izredno veliko. V jeseni bo zaživel tudi v Slovenj Gradcu in Celju. V Slovenj Gradcu se bo program izvajal na sedežu MOCIS-a.

Simona Štruc

Nova ravnateljica Tretje OŠ Ingrid Močnik

Za povezovanje izven okvirov občine

Vodenje Tretje OŠ Slovenj Gradec s šolskim letom 2013/2014 za obdobje petih let prevzema nova ravnateljica Ingrid Močnik, univ. dipl. psihologinja, ki kakovost povezuje z osebnimi zadovoljstvom (zadovoljni starši, učenci, varovanci, zaposleni). Njen moto je: »Prepoznavati in razvijati najboljše.«

Vizija delovanja nove ravnateljice: »Delo v novem šolskem letu s strokovnostjo, z vzpodbudnim okoljem, individualnim pristopom, z roko v roki s starši do celovite pomoči otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami mi predstavlja poseben izziv, ki ga sprejemam z veliko odgovornostjo. Spoštovala in razvijala bom dosedanje delo, nadaljevala vse, kar se že dela dobro in si prizadevala za

izboljšave. Z odgovornostjo, doslednostjo, dobro komunikacijo, medsebojnim spoštovanjem in s strokovnostjo želim otrokom, učiteljem in drugim zaposlenim ustvariti prijazno, ustvarjalno in spodbudno učno in delovno okolje, staršem omogočiti dostopnost šolanja njihovih otrok ter jim nuditi pomoč pri vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami.

Menim, da le zadovoljen zaposleni ustvarja zadovoljstvo vseh ostalih v vzgojno-izobraževalnem procesu in obratno. Delovanje šole se mora odražati najprej v kraju. Razširiti oz. poglobiti želim povezovanje zavoda izven okvirov občine. Prizadevala si bom za vključevanje zavoda v projekte ter v

odzivnost na interese in pričakovanja staršev in lokalne skupnosti.

Pomembno se mi zdi primerno osveščanje socialnega okolja s kategorijo otrok in odraslih s posebnimi potrebami. Prav je, da čim večkrat prek različnih medijev spregovorimo o populaciji otrok s posebnimi potrebami, predstavimo njihovo delo, dosežke in izjemnost.

Dosedanje vodstvo si je ves čas prizadevalo za razne investicije. Potreba in želja je veliko. Zavedam se finančne omejenosti in želim ostajati v realnih okvirih.«

Močnikova omenja tudi svojo željo po ohranitvi dobre povezanosti z domačo občino in s pristojnim ministrstvom na ravni objektivnih in dobrih odnosov.

AP

Program prireditev september 2013

Slovenj Gradec / Koroška

Koroški deželni teater Slovenj Gradec AMATERJI

Kulturni dom Slovenj Gradec
13. september 2013 ob 20.00

Kulturni dom Slovenj Gradec
Francetova cesta 5, 2380 Slovenj Gradec
kulturni.dom@siol.net, www.kulturni-dom-sg.si
Tel.: 02 884 11 93, 884 50 05, fax: 02 884 11 93

DNEVNI SPORED

1.	NEDELJA
21⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »ARBITRAŽA« Triler, ZDA (2012), 107' Režija: Nicholas Jarecki Igrajo: Richard Gere, Susan Sarandon, Tim Roth, Laetitia Casta, Brit Marling, Nate Parker, Stuart Margolin, Bruce Altman, Chris Eigeman Življenje 60-letnega poslovneža Roberta se zdi popolno: s prodajo družinskega finančnega podjetja bo zaslužil ogromno bogastvo, srečno družinsko življenje pa si dodatno popestri z obiski privlačne ljubice. Toda ko povzroči prometno nesrečo, v kateri njegova ljubimka umre, se mu življenje čez noč postavi na glavo. Po pobegu s kraja nesreče skuša zakriti svoje sledi, toda detektiv Bryer je odločen, da prevzetnemu bogatašu dokaže krivdo. Preiskovanje Robertovega zasebnega življenja na plan naplavi tudi nečednosti, povezane z njegovimi posli in zdi se, da je njegov dokončni padec neizogiben. ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 🎫 4 EUR
	Koroški pokrajinski muzej Ravne na Koroškem OGLED GOSTUJOČE RAZSTAVE VALJARNA Koroški pokrajinski muzej med drugim varuje in predstavlja dediščino železarstva in se v okviru Slovenske poti kulture železa povezuje s sorodnimi muzeji. V razstavnih prostorih Štauharije je od 22. 8. do 15. 10. na ogled gostujoča razstava Valjarna, ki predstavlja razvoj valjarske dejavnosti v okviru slovenskih železarn od začetkov do danes, s poudarkom na valjarni na Jesenicah. ♣ Koroški pokrajinski muzej Ravne na Koroškem ➦
2.	PONEDELJEK
17⁰⁰	Galerija dr. Staneta Strnada v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec FOTOGRAFSKA RAZSTAVA »NEDOTAKLJIVI« ZAVODA 13 V fotografski razstavi Nedotakljivi Zavoda 13 svojo zgodbo pripovedujejo »znani obrazi s scen«: fotografije paraolimpijca Darka Đuriča, ekstremnega športnika Gala Jakliča, gledališkega igralca Simona Šerbineka, košarkarja Borisa Klepa, pevke Ane Kameža . . . Ljudi, ki kljub fizični prizadetosti – posledici bolezni, nesreč in drugačnosti ta »mankov« zradirajo in prikažejo ljudi, ki živijo polno življenje, polno radosti in veselja. ♣ Galerija dr. Staneta Strnada v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec ➦
3.	TOREK
/	
4.	SREDA
17⁰⁰	Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec SKUPAJ ZA DOBRO (ČLOVEKA IN NARAVE) Ob prijetnih druženjih snujemo in izvajamo različne projekte. Prisrčno vabimo nove člane – tako mladino kot odrasle različnih starosti in poklicev, da se nam pridružite. Tu se zbiramo dobri in veseli ljudje, ki nam ni vseeno za okolje, v katerem živimo in za to, kaj zapuščamo zanamcem. Veseli bomo vsake vaše ideje, pobude, mnenja in udeležbe pri naših skupnih projektih. Informacije na: 031 513 869. ♣ Ekološko društvo Slovenj Gradec ➦
5.	ČETRTEK
16³⁰	Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec DELAVNICA »ZDRAVLJNA ENERGIJA DREVE« Z MARINKO LAMPREHT ♣ Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec in Marinka Lampreht ➦
6.	PETEK
18⁰⁰	Mladinski kulturni center Slovenj Gradec MEDNARODNO MLADINSKO USPOSABLJANJE »INCLUSION COCKTAIL« Mednarodno mladinsko usposabljanje Inclusion Cocktail, ki ga je MKC Slovenj Gradec v letu 2013 uspešno prijavil v program Mladi v akciji, bo povezovalo 9 držav iz Evropske unije. V Slovenj Gradcu bomo med 6. in 15. septembrom gostili 30 mladih, ki se bodo usposabljali za delo z mladimi. Glavna tema usposabljanja bo »inkluzija« oz. »ključevanje« na različnih ravneh mladinskega in tudi drugega družbenega dela. V okviru mednarodnega projekta se bo odvijal pester izobraževalni in kulturni program. ♣ Mladinski kulturni center Slovenj Gradec ➦

20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »OSAMLJENI JEZDEC « Akcijška pustolovska komedija, ZDA (2013), 135' Režija: Gore Verbinski Igrajo: Armie Hammer, Johnny Depp, Tom Wilkinson, William Fichtner, Helena Bonham Carter, Barry Pepper, W. Earl Brown, James Badge Dale, Ruth Wilson Ustvarjalci zabavne gusarske pustolovščine Pirati s Karibov nas iz morskih prostranstev vabijo na Divji zahod, ki ga spoznamo preko oči čudaškega Indijanca Tonta. Ta v puščavi naleti na napol mrtvega šerifa Johna in ga s pomočjo indijanske magije vrne v svet živih. Da bi se maščeval zlobnim zločincem in podkupljenim uradnikom, si John nadene identiteto skrivnostnega pravičnika Osamljenega jezdec. S lotom se pogumno spustita v številne vrtoglave dogodivščine in divje spopade, ki jih lahko preživita le s pomočjo neustrasne drznosti, velike mere spretnosti in tudi kančkom neverjetne sreče. ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 🎫 4 EUR
7.	SOBOTA
9³⁰	Turistično društvo Slovenj Gradec TRADICIONALNI JESENSKI POHOD PO GUP PLEŠIVEC Odhod izpred gostilne Balek v Suhem dolu v Slovenj Gradcu. ♣ Turistično društvo Slovenj Gradec ➦
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »OSAMLJENI JEZDEC« Akcijška pustolovska komedija, ZDA (2013), 135' ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 🎫 4 EUR
8.	NEDELJA
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »OSAMLJENI JEZDEC« Akcijška pustolovska komedija, ZDA (2013), 135' ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 🎫 4 EUR
9.	PONEDELJEK
/	
10.	TOREK
/	
11.	SREDA
20⁰⁰	Čajnica Peč, Glavni trg 24, Slovenj Gradec SNEMANJE KONCERTA SKUPINE MATALEJA Snemali bodo koncert vokalno-instrumentalne skupine Matalaja – zapis na DVD za spomin in zgo-dovino. Vabljeni vsi ljubitelji njihove glasbe in podporniki njihovega delovanja. ♣ Kulturno društvo SPUNK ➦
12.	ČETRTEK
18⁰⁰	Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem POTOPISNO PREDAVANJE »INDIJANSKI MAGIČNI SVET V MEHIKI« Predavanje je izraz izkušnji, ki jih je predavateljica Tereza Osojnik pridobila preko službenih poto-vanj med indijanskimi plemeni. Z njimi želi prikazati vso barvitost, pestrost in magičnost Mehike ter tamkajšnjih potomcev prvotnih prebivalcev, katerih pestra preteklost se kot odsev prepleta s sedanjostjo in jo je mogoče dojeti le ob razumevanju simbolov, izročil in tradicij staroselcev. ♣ Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem ➦
18⁰⁰	Mladinski kulturni center Slovenj Gradec OTVORITEV FOTO RAZSTAVE Ljubitelji fotografije in vsi ostali vabljeni na foto razstavo, ki jo organizira Fotoklub Koroške. ♣ Fotoklub Koroške ➦
13.	PETEK
19⁰⁰	Koroška galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec OTVORITEV RAZSTAVE NEW YORK PAPAYA RUDIJA BENETI-KA IN ZUZANE KALINAKOVE Zagonečen naslov New York Papaya se nanaša na košček raztrganega, skoraj nerazpoznavnega pla-kata, ki sta ga umetnika uzrla na drevesnem deblu v newyorški mestni četrti Chelsea in simbolizira njuno pretanjeno zalezovanje likovnega utripanja navidez nepomembnih in efemernih ambientov svetovne metropole. Njun pogled razkriva drugačne podobe vele mesta, kot jih poznamo iz medijev in reklamnih prospektov. S projektom New York Papaya sta se Rudi Benetik in Zuzana Kalinakova letos že predstavila v pomembnem kulturnem centru Ateneo v Madridu, v začetku prihodnjega leta pa bo na ogled še v avstrijskem Wolfsbergu. ♣ Koroška galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec ➦
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec GLEDALIŠKA PREDSTAVA KOROŠKEGA DEŽELNEGA TEATRA »AMATERJI« Koroški deželni teater tudi v sezoni 2013/2014 ne miruje. Letošnje železo v ognju so 'Amaterji', noveše delo nagrajenega hrvaškega književnika Borivoja Radakovića. Gre za socialno angažirano črno komedijo o boleči točki našega vsakdana – revščini, ki najeda dostojanstvo in moralo ljudi. Pripeljane na rob preživetja, obremenjene s problemi in frustracijami, antijunake te tragikomedije poveže skupna želja: obogateti s snemanjem pornofilma. Vendar jih, kot se to v življenju pogosto dogaja, zgodba potisne v drugo smer in tako namesto telesne pred gledalci pokažejo zgolj svojo ču-stveno goloto, svoje usode, strahove in želje. V predstavi poleg režiserja, Sergeja Dolenca, nastopajo še Benjamin Primat, Stanka Poročnik in Dušan Stojanovič. ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 🎫 6 EUR
14.	SOBOTA
9⁰⁰	Sv. Rok na Selah DNEVNI POHOD PO MEŠKOVİ POTI Pohod bo potekal od sv. Roka – sv. Neže – do sv. Roka, v primeru slabega vremena se pohod prestavi na naslednji vikend. ♣ TD MURN. ➦
10⁰⁰	Hosti Slovenj Gradec KOLESARJENJE OKOLI URŠLJE GORE Organizator: MO Slovenj Gradec, JZ SPOTUR in Športna zveza Slovenj Gradec ♣ MO Slovenj Gradec, JZ SPOTUR in Športna zveza Slovenj Gradec ➦
10⁰⁰	Vrt kulturnega doma v Starem trgu PISANA JESEN V STAREM TRGU Celodnevni festival pisanih jesenskih pridelkov s sejmom in ustvarjalnimi delavnicami. Tekmovali bomo v kuhanju najboljše krompirjeve 'župe', tudi kulturni program bo jesensko obarvan ter v popoldanskih urah zaključen z bučnim žurom. ♣ DKIT Koroške, ČS Stari trg - mesto, Štibuh in Center ter KD Stari trg. ➦
11⁰⁰	Igrišče Štibuh, Slovenj Gradec INLINE HOKEJ TURNIR Organizator Inline hokej klub Bidri Slovenj Gradec. ♣ Hokej klub Bidri Slovenj Gradec. ➦
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »PRIPRAVNİKA« Komedija, ZDA (2013), 119'; Režija: Shawn Levy Igrajo: Owen Wilson, Vince Vaughn, Rose Byrne, John Goodman, Dylan O'Brien, JoAnna Garcia Swisher, Bruno Amato, Jessica Szohr, B.J. Novak, Josh Gad, Max Minghella Režiser komedij Rožnati panter in Noč v muzeju predstavlja zgodbo dveh popotnih trgovcev, ki čez noč osta-neta brez službe. Ker Billy in Nick razen spretnega govorjenja nimata drugih uporabnih znanj, se zdi njuna usoda zapečatena, a se kljub temu prijavita v program za pripravnike internetnega velikana Google. Znaj-deta se v povsem novem svetu digitalnih informacij, zaradi nezmožnosti hitrega prilagajanja spremembam pa hitro pristaneta na črni listi za odstrel. Vendar nihče ne računa na njuno odločnost, da preko zabavnih dogodivščin mladim internetnim genijem dokažeta, da vse skrivnosti življenja niso skrite v računalnikih, temveč so še vedno najbolj dragoceni osebni medčloveški odnosi . . . in veliko neobrazdane zabave. ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 🎫 4 EUR
15.	NEDELJA
8⁰⁰	Gmajna, Slovenj Gradec PRIJAVE ZA GRADNJO ŠKRATOVE VASI - JESENSKO ŠKRATO-VANJE V DEŽELI ŠKRATOV Skupine, ki bi rade gradile škratovo vas, se lahko prijavijo do 22. septembra na elektronski naslov dezelas.kratov@gmail.com . Dežela Škratov na Gmajni pri Slovenj Gradcu ponovno odpira svoja vrata 28. in 29. septembra ter 5. in 6. oktobra 2013! Za letos sta organizatorja pripravila novosti: brezplačne delavnice in lutkovne predstave, vožnja s škratovim vlakcem, dopolnjen škratov gozd s coprnico Zofko, škratova menjalnica in škratov denar - škratine. Gradnja škratove vasi iz naravnih materialov bo potekala obe soboti. ♣ Društvo Dežela škratov in JZ SPOTUR ➦

20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »PRIPRAVNİKA« Komedija, ZDA (2013), 119' ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 🎫 4 EUR
16.	PONEDELJEK
18⁰⁰	Cerkev sv. Duha, Slovenj Gradec OTVORITEV RAZSTAVE »SVETA CIRIL IN METOD - BIZANTINSKA MISIJONARJA, APOSTOLA SLOVANOV, ZAVETNIKA EVROPE« Leto 2013 je za Republiko Slovaško slavnostno leto, saj praznujejo 20. obletnico ustanovitve in samostojnosti. Hkrati s tem obeležujejo tudi 1150 let od prihoda Cirila in Metoda na Velikomoravsko. Sveta brata sta pustila sledove tudi na slovenskem ozemlju. Najdragocenejša, posredna zapuščina Cirila in Metoda je nastanek prvega slovenskega knjižnega jezika, staro-cerkvenoslovanščine, ki je še danes v rabi pri slovenski pravoslavni liturgiji. Za ogled razstave se je potrebno oglasti v recepciji Koroškega pokrajinskega muzeja na Glavnem trgu 24. Razstava bo na ogled do 30. 10. 2013. ♣ Koroški pokrajinski muzej, Muzej Slovenj Gradec in Veleposlaništvo Republike Slovenije ➦
17.	TOREK
18⁰⁰	Mladinski kulturni center Slovenj Gradec KUHARSKA DELAVNICA ♣ Društvo paraplegikov Koroške, KVČB in SDC ➦
18.	SREDA
9⁰⁰	Dom upokojencev Slovenj Gradec ČETVEROBOJ V BALINANJU ZA POKAL MOSG V MOŠKI IN ŽENSKI KONKURENCI Sodelujejo DU Ravne, Mežica, Dravograd in Slovenj Gradec. ♣ Društvo upokojencev Slovenj Gradec ➦
12⁰⁰	Šotor pri Preventu, Slovenj Gradec SREČANJE ČLANOV DRUŠTVA INVALIDOV SLOVENJ GRADEC ♣ Društvo invalidov Slovenj Gradec ➦
18⁰⁰	Mladinski kulturni center Slovenj Gradec PREDAVANJE – CELOSTNA REHABILITACIJA ONKOLOŠKEGA BOLNIKA ♣ Društvo paraplegikov Slovenije ➦
19.	ČETRTEK
10⁰⁰	Prva osnovna šola in Glavni trg, Slovenj Gradec SREČANJE UNESCO ŠOL IZ SLOVENIJE IN TUJINE POD NA-SLOVOM VODA = ŽIVLJENJE S projektom VODA = ŽIVLJENJE bodo učenci in mentorji iz UNESCO šol obeležili mednarodno leto sodelovanja na področju voda. Pri idejnem snovanju organizacije in vsebine projekta so si organizatorji zadali cilj, da k sodelovanju pritegnejo ljudi vseh starosti in različnih znanj v pre-pričanju, da nas bo druženje bogatilo s spoznanjem o medsebojni povezanosti in soodvisnost človeka in narave in s prepričanjem, da ima vsakdo v sebi nekaj, kar lahko da drugim. ♣ Prva osnovna šola Slovenj Gradec ➦
18⁰⁰	Prireditveni šotor pri Preventu, Slovenj Gradec TURNIR V STRELJANJU IN RAZVITJE PRAPORA STRELSKEGA DRUŠTVA SLOVENJ GRADEC ♣ Strelsko društvo Slovenj Gradec ➦
19⁰⁰	Koroška galerija likovnih umetnosti, Slovenj Gradec SVEČANA SEJA MOSG ♣ MOSG ➦
20⁰⁰	Prireditveni šotor pri Preventu, Slovenj Gradec WILD WEST BEER FEST Otvoritvena zabava z DJ-ji ♣ Mehiška restavracija, picerija Saloon in MO Slovenj Gradec ➦
20.	PETEK
9⁰⁰	Mestno jedro, Gimnazija, osnovne šole, Koroška galerija likovnih umetnosti FESTIVAL DRUGAČNOSTI Stojnice, predavanje, učne ure, športna tekmovanja. ♣ Društvo paraplegikov Koroške ➦
10⁰⁰	Prva osnovna šola in Glavni trg, Slovenj Gradec SREČANJE UNESCO ŠOL IZ SLOVENIJE IN TUJINE POD NA-SLOVOM VODA = ŽIVLJENJE S projektom VODA = ŽIVLJENJE bodo učenci in mentorji iz UNESCO šol obeležili mednarodno leto sodelovanja na področju voda. Pri idejnem snovanju organizacije in vsebine projekta so si organiza-torji zadali cilj, da k sodelovanju pritegnejo ljudi vseh starosti in različnih znanj v prepričanju, da nas bo druženje bogatilo s spoznanjem o medsebojni povezanosti in soodvisnost človeka in narave in s prepričanjem, da ima vsakdo v sebi nekaj, kar lahko da drugim. ♣ Prva osnovna šola Slovenj Gradec ➦
10⁰⁰	Glavni trg in Trg svobode, Slovenj Gradec 15. MIROVNIŠKI FESTIVAL IN 6. FESTIVAL DRUGAČNOSTI Predstavitve nevladnih in humanitarnih organizacije, društev in šol ter organizacij, ki združujejo ljudi s posebnimi potrebami na stojnicah in na prireditvenem odru. Otroška predstava ter glasbeni nastopi. Zabavne in poučne kreativne delavnice: Center eksperimentov, izdelava čarovniških metel, klasje miru, poslikave obraza, kreativni frizerji, tekmovanje z dirkalnimi avti na daljinsko upravljanje, kviz EU – kolo sreče, odprta vrata snemalnega studia v MKC, Podelitev priznanj natečaja najboljših otroških risb, fotografij ter literarnih del in odprte razstave v Koroški galeriji likovnih umetnosti. Razprava o družbeni odgovornosti mladih ter odprta vrata prenovljenega avdio snemalnega studia v MKC Slovenj Gradec. ♣ JZ Spotur, Društvo paraplegikov Koroške, MKC Slovenj Gradec, Koroška galerija likovnih umetnosti ➦
12⁰⁰	Srednja šola Slovenj Gradec, Gospodarska 2 KULINARIČNO TEKMOVANJE DIREKTORJEV V PRIPRAVI »KURJE OBARE« Prijava in dodatne informacije: 02 88 12 116 (TIC Slovenj Gradec) ♣ Srednja šola Slovenj Gradec in Muta v sodelovanju z MO Slovenj Gradec ➦
12⁰⁰	Koroška galerija likovnih umetnosti ODPRTE RAZSTAVE OTROŠKIH LIKOVNIH DEL V OKVIRU MI-ROVNIŠKEGA FESTIVALA Na letošnjem 20. natečaju Mestne občine Slovenj Gradec za izvirno otroško likovno in literarno delo ter fotografijo so bile razpisane teme z naslovi Evropejec, Evropejka – kdo si?, Pitna voda je splošna dobrina človeštva, Odkrivamo zadnje skrivnosti našega planeta. Na odprtju razstave v okviru Mirovniškega festivala, na kateri bodo na ogled izbrana otroška likovna dela, bodo tudi javno razglasili 10 mladih nagrajencev. Razstava bo odprta do 14. 10. 2013. ♣ Koroška galerija likovnih umetnosti in Mestna občina Slovenj Gradec ➦
16⁰⁰	Športna dvorana Gimnazije TURNIR V ODBOJKI MED ČETRTRNIMI IN VAŠKIMI SKUPNOSTI ♣ Mestna Občina Slovenj Gradec, Vaške in četrtne skupnosti, JZ Spotur ➦
17⁰⁰	Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec RAZSTAVA JAKOB SOKLIČ (1893–1972) IN SOKLIČEVA ZBIRKA Jakob Soklič je bil pomembna osebnost polpretekle zgodovine mesta Slovenj Gradec. Mestni duhovnik je slovel kot vnet raziskovalec slovenjgriške preteklosti, kot zaslužen kulturni delavec, ljubiteljski ume-tnostni zgodovinar in zbiralac starin. Leta 1937 je v župnišči v Slovenj Gradcu za javnost odprl Sokličev muzej s preko 1600 predmeti arheološke, zgodovinske, kulturno-zgodovinske, etnološke kulturne dediščine, liturgičnih predmetov, pohištva ter bogato zbirko sodobne likovne umetnosti. Predmete Sokličevega muzeja smo 2013. leta preselili v prostore Koroškega pokrajinskega muzeja. Konservirane predmete Sokličeve zbirke bomo javnosti predstavili v novi muzejski postavitvi. ♣ Koroški pokrajinski muzej Slovenj Gradec ➦

Glasnik
Med Uršljo in Pohorjem

MEDIJ Z NAJVEČJIM DOSEGOM
V MESTNI OBČINI SLOVENJ GRADEC
Izkoristite ga za svojo predstavitev!

Kontakt: 05 901 05 76 (gospa Majda), e-naslov: info@km-z.si

20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »KRILA« (SINHRONIZIRANO) Animirana družinska pustolovščina, Rusija (2013), 83'; Režija: Olga Lopato; Igrajo: Damjan Trbovc, Iztok Jereb, Štefan Čamič, Boris Car, Kaja Vidmar Mladi vročkrvni reaktivci se nekaj tednov pred veliko letalsko predstavo pridruži skupini izkušenih letalskih akrobatov, ki ga želijo naučiti umetnosti drznih značnih podvigov. Toda trening zmoti privlačna lahkoživa letalka, ki se druži z zlobnim in pretkanim letalskim nasilnežem. Mladi reaktivci se kljub številnim preprekam odloči s pomočjo zvestih prijateljev osvojiti srce mladenke in na predstavi prikazati vse svoje letalsko znanje in svojeglavi pogum, s katerim želi osupniti gledalce. ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 📞 4 EUR
20⁰⁰	Šotor pri Preventu, Slovenj Gradec WILD WEST BEER FEST Dražen Zečič, dalmatinske klope, Galyppo ♣ Mehiška restavracija in picerija Saloon 📞
21.	SOBOTA
	Trg svobode Slovenj Gradec BREZPLAČNI DVORIŠČNI SEJEM Kaj, če bi za dan ali dva odmislili trgovine in si kaj ustvarili sami? Na sejmu si lahko brezplačno izberete marsikaj rabljenega, a še vedno lepega, kar lahko uporabite takoj, ali pa po svoji domišljiji še prej dodelate, predelate ali okrasite in tako ustvarite unikat, ki vas bo še dolgo razveseljeval. Če imate doma kaj, česar ne potrebujete več, a je lepo ohranjeno, pa vas prosimo, da to prinesete na stojnice za druge. To je lahko karkoli za dom in vrt, šolo, delo, šport oz. prosti čas, za okras, itd. Od oblačil prinesite le dobro ohranjene stvari za otroke in mladostnike. Dlje so stvari v uporabi, boljše je za naš planet! ♣ Ekološko društvo Slovenj Gradec 📞
10⁰⁰	Mladinski kulturni center Slovenj Gradec JEZIKOVNA DELAVNICA WICKY VIKING Se še spomnite Wicky Vikinga in njegovih dogodivščin? Bi radi, da ga spoznajo tudi vaši otroci? Tematsko obarvana jezikovna delavnica Wicky Viking bo približala vašemu otroku svet nemščine na zabaven, spontan ter otroku prijazen način. Skupaj bomo peli, plesali in ustvarjali. Delavnica je primerna za otroke med 7. in 9. letom starosti. Pridite, zabavno bo! ♣ Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec 📞
10⁰⁰	Trg svobode, Slovenj gradec PREDSTAVITEV VAŠKIH IN ČETRTHNIH SKUPNOSTI ♣ Mestna Občina Slovenj Gradec, vaške in četrtn skupnosti, JZ Spotur 📞
10⁰⁰	Trg svobode, Slovenj Gradec 2. EKO FESTIVAL ♣ JZ Spotur, Društvo Deteljica 📞
10⁰⁰	Trg svobode, Slovenj Gradec DAN USTVARJALNOSTI LJUBITELJSKE KULTURE ♣ Zveza kulturnih Društev Slovenj Gradec 📞
11⁰⁰	Prireditveni šotor pri Preventu, Slovenj Gradec SREČANJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV TER RAZVITJE PRAPORA ♣ Združenje šoferjev in avtomehanikov Slovenj Gradec 📞
16⁰⁰	Na mestu prve vodne vrtine, 100 metrov naprej od Toplarne na Štibuhi PREDSTAVITEV NADALJEVANJA UREDITVE POTI PO DOBRAVI S KRAJŠIM POHODOM PO DOBRAVI ♣ Turistično društvo Slovenj Gradec 📞
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »KRILA« (SINHRONIZIRANO) Animirana družinska pustolovščina, Rusija (2013), 83' ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 📞 4 EUR
20⁰⁰	Šotor pri Preventu, Slovenj Gradec WILD WEST BEER FEST Siddharta, Vlado Kreslin, Dirtswhitch in presenečenje večera ♣ Mehiška restavracija in picerija Saloon 📞
22.	NEDELJA
10⁰⁰	Šotor pri Preventu, Slovenj Gradec SREČANJE ŠPORTNIH DRUŠTEV ♣ Športna zveza Slovenj Gradec, MOSG, JZ SPOTUR 📞
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »KRILA« (SINHRONIZIRANO) Animirana družinska pustolovščina, Rusija (2013), 83' ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 📞 4 EUR
23.	PONEDELJEK
	/
24.	TOREK
	/

TURISTIČNE INFORMACIJE

KOROŠKA GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI

📍 Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec
⌚ TOR.–PET. od 9.00 do 18.00, SOB. in NED. od 10.00 do 13.00 in od 14.00 do 17.00; ob ponedeljkih zaprto, ogled mogoč ob predhodni najavi
✉ galerija@glu-sg.si : <http://www.glu-sg.si>
☎ 02 884 12 83, 882 21 31, fax: 02 882 21 30
📞 Odrasli 2 €, mladina 1,50 €; za prebivalce koroških občin ob nedeljah vstop prost

KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ, MUZEJ SLOV. GR.

📍 Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec
⌚ TOR.–PET. od 9.00 do 18.00, SOB. in NED. od 9.00 do 13.00 in od 14.00 do 17.00; ob ponedeljkih zaprto, ogled mogoč ob predhodni najavi
✉ info.sg@kpm.si : www.kpm.si
☎ 02 884 20 55, 882 29 30, 882 29 31, fax: 02 884 20 55
📞 Odrasli 2,50 €, invalidi in upokojenci 2 €, mladi 1,70 €

KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ, MUZEJ RAVNE NA KOROŠKEM

📍 Na gradu 2, 2390 Ravne na Koroškem
📞 Vsak dan, razen PON., od 9.00 do 16.00, SOB. od 9.00 do 13.00; ob nedeljah in praznikih zaprto
✉ info.ravne@kpm.si : www.kpm.si
☎ 02 870 64 61, 870 64 62, 870 64 76
📞 Odrasli 2,50 €, invalidi in upokojenci 2 €, mladi 1,70 €

MUZEJ HUGA WOLFA SLOVENJ GRADEC

📍 Glavni trg 40, 2380 Slovenj Gradec
⌚ TOR.–NED. od 10.00 do 16.00; ob ponedeljkih zaprto
📞 www.hugowolf.si
☎ 02 870 00 09
📞 Odrasli 2,50 €, invalidi in upokojenci 2 €, mladi 1,70 €

SOKLIČEV MUZEJ

📍 Župnijski urad, Trg svobode 5, 2380 Slovenj Gradec
⌚ Odprto po dogovoru
☎ 02 884 15 05

MLADINSKA KNJIGA — GALERIJA

📍 Glavni trg 8, 2380 Slovenj Gradec
⌚ PON.–PET. od 7.30 do 18.30, SOB. od 7.30 do 12.00
☎ 02 881 22 86, fax: 02 881 22 87

ATELJE UNIKATNIH IZDELKOV IZ TALJENEGA STEKLA

📍 Glavni trg 43 (hotel), 2380 Slovenj Gradec
☎ 041 668 207 (Matijaž Gostečnik); odprto po dogovoru

MESTNA KAVARNA

📍 Trg svobode 7, 2380 Slovenj Gradec
☎ 02 884 51 09

GALERIJA DR. STANETA STRNADA

📍 Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, Gosposvetska 3, 2380 Slovenj Gradec
☎ Gsm: 031 471 020 (Janko Čeru)

ROKODELSKI CENTER KOROŠKE

📍 Ronkova 4, PTC Katica, 2380 Slovenj Gradec
⌚ PON.–PET. od 8.00 do 15.00, SRE. od 8.00 do 17.00
☎ 02 884 29 27 ✉ info@podjetniskicenter-sg.si
📞 <http://www.podjetniskicenter-sg.si>

KOROŠKI DOM STAROSTNIKOV ČRNEČE

📍 Črneče 146, 2370 Dravograd
📞 Vsak dan od 10.00 do 17.00
✉ kds.info@siol.net
📞 <http://www.kds-dravograd.si>
☎ 02 872 33 50
📞 Vstop prost

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA RAVNE NA KOROŠKEM

📍 Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem
📞 Vsak dan v času odprtosti knjižnice
✉ knjiznica@rav.sik.si
📞 <http://www.rav.sik.si>
☎ 02 870 54 21, fax: 02 870 54 30
📞 Vstop prost

SREDA

19⁰⁰ Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec
OKROGLA MIZA O ZAUPANJU »LE ZAUPANJE KAŽE POT NAPREJ«
Brez upanja smo manj ustvarjalni in manj pogumni. Zapiramo se vase. Brez upanja življenje izgubi smisel, ideje se ne rojevajo, posli ne stečejo, projekti se ne začnejo. Brez upanja smo kot prah med seboj nepovezanih delcev. Vsaka sapica nas lahko razpiha. V naraščajoči osamljenosti, tesnobi, nepovezanosti in nezaupanju so tveganja za preživetje vedno večja. Če si torej res želimo napredek in drugačen (bolj-ši) svet kot ga imamo danes, moramo spremeniti tudi paradigmo našega (ne)zaupanja. Ali zaupamo kompasu, ki kaže sever in se ne spreminja ali pa kompasu, ki kaže nekaj let na jug, potem na sever in se čez čas mogoče spet obrne? Zaupati moramo najprej sebi in kompasu, da bi lahko zaupali drugemu in šele nato bomo sposobni zgraditi/spremeniti sisteme, ki jim bomo vsi zaupali.
♣ Društvo socialnih dejavnosti Kolpingova družina Stari trg in Mestna občina Slovenj Gradec 📞

ČETRTEK

10⁰⁰ Trg svobode, Slovenj Gradec
PRIREDITEV OB SVETOVNEM DNEVU TURIZMA
Predstavitve turističnih programov Srednje Šole Slovenj Gradec, brezplačno vodenje po mestnem jedru
♣ Srednja šola Slovenj Gradec in MUTA v sodelovanju z JZ SPOTUR 📞
18⁰⁰ Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem
PREDSTAVITEV KNJIGE KRISTIJANA JEZERNIKA »DRZNE SANJE«
Gre za biografsko-literarni zapis o prvem pilotu iz Črne na Koroškem po prvi svetovni vojni. Avtor knjige je prof. dr. Kristijan Jezernik, nekdanji Žerjavčan, Črnjan, sicer pa redni profesor biologije na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Z njim se bo o knjigi pogovarjala mag. Irena Oder.
♣ Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem 📞

18⁰⁰ Krajevna skupnost Remšnik
OTVORITEV GEOLOŠKE TEMATSKE POTI - ODSEK REMŠNIK IN MUZEJSKE ZBIRKE NA REMŠNIKU
Geološka tematska pot — odsek Remšnik predstavlja nadaljevanje geološke poti iz avstrijskega kraja Oberhaag (Geo — Wanderweg — Oberhaag — Remšnik). Pot, ki je dolga 8280 m in označena z usmerjevalnimi tablami, poteka po že obstoječih poteh med mejnim prehodom Brezni vrh in opuščenim rudnikom pod kmetijo Dijak na Remšniku. Ob poti je postavljenih pet monolitov (blokov kamnin), ki gradijo remšniški nariv in širšo okolico. V prostornih KS Remšnik je urejena Muzejska zbirka, kjer so za ogled in proučevanje razstavljeni minerali in fotografije mineralov, fotografiranih z mikroskopom. Za ogled mikromineralov, ki s prostim očesom niso vidni, je pod mikroskopom pripravljenih deset redkih mineralov iz opuščenege rudnika na Remšniku. Na dvorišču Podružnične šole Remšnik je postavljeno igralo z geološko vsebino na način igre Človek ne jezi se.
♣ Koroški pokrajinski muzej in Občina Radlje ob Dravi 📞

PETEK

10⁰⁰ Mladinski kulturni center Slovenj Gradec
M3C FEST – MULTIMEDIJSKI FESTIVAL
Umestitev stripov kot posebne zbirke za celotno območje v Koroški osrednji knjižnici v simboličnem smislu pomeni povezovanje generacij, otrok, mladine ter odraslih. V posebnem prostoru bo uporabljenom na voljo okoli 350 enot stripovske literature.
♣ Mladinski kulturni center Slovenj Gradec 📞

12⁰⁰ Dvorec Bukovje, Dravograd
RAZSTAVA 100 LET V DOBRO DEDIŠČINE NA KOROŠKEM. PREGLED KONSERVATORSKE DEJAVNOSTI V SV SLOVENIJI
Leto 1913 štejemo za začetek organiziranega varstva dediščine na Slovenskem, saj je bil takrat umetnostni zgodovinar France Stele imenovan za deželnega konservatorja spomeniškega urada za Kranjsko. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije v počastitev častitljive obletnice koordinira v okviru Dnevoj evropske kulturne dediščine številne prireditve po vsej Sloveniji. Razstavo pripravljajo sodelavci Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Maribor, izpostavljeni bodo prispevki posameznikov pri varovanju in ohranjanju kulturne dediščine, obravnavane vse vrste dediščine, izpostavljeni naporu za ohranitev, opozorili pa bodo tudi na neuspele poizkuse varstva dediščine.
♣ Koroški pokrajinski muzej, Muzej Dravograd, ZVKDS OE Maribor, Javni zavod Dravit, Dravograd 📞

15⁰⁰ Dvorec Radlje, Radlje ob Dravi
RAZSTAVA V OGLEDU ČASA, NARODNOSTI V RUSIJI SKOZI OČI FOTOGRAFOV NA PREHODU IZ 19. V 20. STOLETJE
Razstavo iz zbirke sanktpeterburške Kunstkamere je posredoval Ruski center znanosti in umetnosti iz Ljubljane. Kunstkamera je najstarejši ruski muzej in eden najbogatejših etnografskih muzejev na svetu, ustanovil ga je Peter Veliki leta 1714. Danes je Antropološki in etnografski muzej Petra Velikega pod okriljem Ruske akademije znanosti. Pomemben del muzejskega gradiva je zbirka fotografij iz 19. in začetka 20. stoletja, povezana z zgodovino domovinske etnografije in z velikimi znanstvenimi odpravami. Fotografije so delo izjemnih znanstvenikov, umetniških fotografov, popotnikov in zbiralcev. Razstava V ogledalu časa preko edinstvenih fotografij pripoveduje o največjem bogastvu Rusije — njenih ljudeh. Razstava bo na ogled od toka do petka med 9.00 in 13.00 in po dogovoru.
Informacije: +386 2 62 12 549.
Ob odprtju razstave bo sledil podpis pisma o nameri o sodelovanju Občine Radlje ob Dravi s Forumom slovanskih kultur iz Ljubljane (direktorica mag. Andreja Rihter).
♣ Koroški pokrajinski muzej, Muzej Radlje ob Dravi, Ruski center znanosti in kulture, Ljubljana 📞

18⁰⁰	Galerija Ravne, Gledališka pot 1, Ravne na Koroškem RAZSTAVA DAVID MENCINGER: LESENA TRUPLA Razstava bo na ogled do 3. 10. ♣ Koroška galerija likovnih umetnosti, Galerija Ravne 📞
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »NAPAD NA BELO HIŠO« Akcijska drama, ZDA (2013), 137'; Režija: Roland Emmerich; Igrajo: Channing Tatum, Maggie Gyllenhaal, Jamie Foxx, James Woods, Richard Jenkins, Jason Clarke, Joey King, Lance Reddick, Jake Weber, Falk Hentschel, Michael Murphy, Jackie Geary, Romano Orzari, Patrick Sabongui, Nicolas Wright, Andrew Shaver, John MacDonald, Patrick Kerton Režiser akcijskih spektaklov Dan neodvisnosti, Dan po jutrišnjem in 2012 predstavlja zgodbo nekdanjega vojaka Johna, ki bi se rad pridružil elitni predsedniški varnostni službi. Kljub zavrnitvi se s hčerko udeležijo ogleda Bele hiše, ko predsedniško palačo napadejo neznanji teroristi. Dobro organizirani kriminalci zavzamejo območje in onespособijo varnostnike, zato John uporabi orožje in skuša rešiti predsednika in svojo hčerko. Toda napadalci so s pomočjo izdajalca izdelali natančen načrt, ki lahko ogrozi svetovni mir, zato se v Johnovih rokah znajde prihodnost celotnega človeštva. ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 📞 4 EUR
28.	SOBOTA
10⁰⁰	Mladinski kulturni center Slovenj Gradec JEZIKOVNA DELAVNICA BIENE MAJA Tematsko obarvana jezikovna delavnica Biene Maja bo popeljala vašega otroka v svet nemščine na zabaven, spontan ter otroku prijazen način. Skupaj bomo peli, plesali in ustvarjali. Delavnica je primerna za otroke med 4. in 6. letom starosti. Pridite, zabavno bo! ♣ Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec 📞
10⁰⁰	Koroški pokrajinski muzej Ravne na Koroškem JAVNO VODSTVO PO STALNI RAZSTAVI MATI FABRIKA, ŽE-LEZARNA RAVNE Na območju nekdanje železarne Ravne je Stara železarna, muzejski kompleks, ki ga sestavljajo trije najstarejši ohranjeni objekti s statusom kulturnega spomenika. V sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območno enoto Maribor, Ministrstvom za kulturo in Občino Ravne na Koroškem je Koroški pokrajinski muzej v nekdanjem proizvodnem obratu, krčlini kovačnici ali štauharji, v okviru gibanja Slovenska pot kulture železa (SPKŽ) in mrežnega projekta Uf, industrial, EPK 2012 Maribor, postavil stalno muzejsko razstavo Mati fabrika — Železarna Ravne. Razstava govori o jeklarskem podjetju z večstoletno tradicijo, ki je v obdobju socializma doživelo razcvet, z njim pa tudi mesto in regija. Zaradi inovativnosti in ustvarjalnosti zaposlenih se je uvrstilo med najboljše jeklarne v državi ter je uspešno prodajalo kvaliteten in plemeniti jekla tudi na svetovnem trgu. Podjetje je aktivno podpiralo razvoj mesta, športa in kulture, zaposlenim pa omogočilo socialno varnost, strokovno napredovanje in družbeno uveljavitev, zato ga je več tisoč zaposlenih posebejlo s pojmom »mati fabrika«. ♣ Koroški pokrajinski muzej in Društvo Slovenska pot kulture železa
11⁰⁰	Zagmajškov vrh, Gmajna SREČANJE V DEŽELI ŠKRATOV Gradnja škratove vasi iz naravnih materialov, brezplačne delavnice in lutkovne predstave, vožnja s škratovim vlakcem, dopolnjen škratov gozd s coprnico Zofko, škratova menjalnica in škratov denar- škratini, ... Skupine, ki bi rade gradile škratovo vas, se lahko prijaviijo do 22. septembra na elektronski naslov dezel.skratov@gmail.com . ♣ KED Dežela škratov, JZ Spotur 📞
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »NAPAD NA BELO HIŠO« Akcijska drama, ZDA (2013), 137' ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 📞 4 EUR
29.	NEDELJA
11⁰⁰	Zagmajškov vrh, Gmajna SREČANJE V DEŽELI ŠKRATOV Na ogled bodo brezplačne lutkovne predstave in delavnice. ♣ KED Dežela škratov, JZ Spotur
20⁰⁰	Kulturni dom Slovenj Gradec FILM »NAPAD NA BELO HIŠO« Akcijska drama, ZDA (2013), 137' ♣ Kulturni dom Slovenj Gradec 📞 4 EUR
30.	PONEDELJEK
9³⁰	Letališče Slovenj Gradec 39. »ŠMONOV MEMORIAL« Mednarodni ekipni šahovski turnir v hitropoteznem šahu ♣ Šahovski klub Slovenj Gradec 📞
18⁰⁰	Knjižnica Dravograd MOZAIK UTRINKOV – LITERARNI VEČER Z RAZSTAVO ILUSTRACIJ MARJETE VITRIH IZ RADELJ OB DRAVI Literarni večer ob 15-letnici delovanja Literarne skupine Utrip. Predstavili bodo novi zbornik – Mozaik utrinkov. ♣ Knjižnica Dravograd in Literarna skupina Utrip Zgornje Dravske doline 📞

	Varna hiša Slovenj Gradec 02 882 94 35 Vsak delovni dan od 9. do 11. ure ter od 15. do 17. ure
---	---

GALERIJA – HIŠA MOJSTROVIN PERGER 1757

📍 Pohorska cesta 14, 2380 Slovenj Gradec,
⌚ Po dogovoru
✉ h.perger@siol.net
📞 <http://www.perger1757.si>
☎ 02 883 82 90, 884 14 96, gsm: 041 668 898
📞 Vstop prost

TIC SLOVENJ GRADEC

📍 Glavni trg 24, 2380 Slovenj Gradec
⌚ PON.–PET. od 8.00 do 16.00, SOB. in NED. od 9.00 do 12.00
✉ tic@slovenjgradec.si 📞 <http://www.sg.sik.si>
☎ 02 883 93 50, fax: 02 883 93 61

KNJIŽNICA KSAVERJA MEŠKA SLOVENJ GRADEC

📍 Ronkova 4, 2380 Slovenj Gradec
⌚ PON.–PET. od 7.00 do 19.00, SOB. od 7.30 do 12.30
✉ knjiznicasg@sg.sik.si 📞 <http://www.sg.sik.si>
☎ 02 883 93 50, fax: 02 883 93 61

BIBLIOFON: 031 909 018

MOJA KNJIŽNICA — geslo za dostop do storitve lahko dobite

v vseh enotah knjižnice.
Enota Podgorje
⌚ SRE. od 11.00 do 15.00, ČET. od 15.00 do 18.00
☎ 02 88 58 253

Enota Pameče

⌚ TOR. od 7.00 do 8.15 in od 10.00 do 15.00, ČET. od 11.00 do 13.30 in od 16.00 do 18.00, PET. od 7.00 do 8.15
☎ 02 88 42 033

Enota Mislinja

⌚ SRE. in PET. od 14.00 do 18.00, TOR. in ČET. od 10.00 do 18.00
☎ 02 885 74 33

KNJIŽNICA DRAVOGRAD

📍 Koroška cesta 47, 2370 Dravograd
⌚ PON.–ČET. od 7.00 do 18.00, PET. od 7.00 do 15.00, SOB. od 8.00 do 13.00
✉ knjiznicadra@dra.sik.si
📞 <http://knjiznica-dravograd.koroska.net/>
☎ 02 87 10 760

MLADINSKI CENTER MKC SLOVENJ GRADEC

📍 Ozare 18, 2380 Slovenj Gradec

UČNA POMOČ ZA OSNOVNOŠOLSKO OTROKE

☎ 051 375 307 ✉ nucam.info@gmail.com

Vsak delavnik ob 14.30

ŠAHOVSKI KLUB SLOVENJ GRADEC

Klubski termini **vsak ponedeljek od 15.00 do 20.00**

OSTALO

- rojstnodnevne zabave za otroke v MKC (za informacije pokličite na gsm: 041 943 277, Petra)
- prost dostop do interneta
- javna brezžična e-točka
- možnost uporabe prostora za glasbene vaje
- glasbeno-snemalni studio
- mladinska info točka (info o razpisih, Mladi in akciji, mladinske izmenjave, tabori, popustniki)

ŠPORTNO DRUŠTVO ŠMARTNO

Vabijo k rekreativni vadbi

Več informacij lahko dobite na e-naslovu: romana.jakobpec@gmail.com ali po telefonu: 041 650 541.

	http://www.slovenjgradec.si/
	http://www.mojaobcina.si/slovenj-gradec

TAXI KOROŠKA
Tel.: 070 900 300

OBVESTILA

PLANINSKO DRUŠTVO SLOVENJ GRADEC

7. - 8. 9.	Triglav Zelo zahtevna ① Danilo Goljat, Jec Senica
21. 9.	SREČANJE KOROŠKIH PLANINCEV
	KOZJI VRH Lahka ① Jovo Džurič
	BANJŠICE (50km, 1400m) Turno kolesarjenje (lahka) ① Simon Pogorelnik

Ostale informacije najdete na oglasnih deskah na Vorančevem trgu in v Šolski ulici ali na internetni strani www.pdsg.si.

PLANINSKO DRUŠTVO MISLINJA

7. 9.	OJSTRICA (2350) ① Peter
7. 9.	GOZDNO TURISTIČNA POT (Italija) ① Franc
14. 9. - 15. 9.	PLEŠIVEC, POHORJE - PLANINC ① Peter, Danilo, Jože
21. 9.	SREČANJE KOROŠKIH PLANINCEV ① Franc, PD Muta

Vsi pohodi bodo objavljeni ob sredah ob 15. uri na Koroškem radiu in na plakatih na običajnih mestih, dodatne informacije pa lahko najdete tudi na internetni strani www.pdmislinja.si.

DRUŠTVO DIABETIKOV SLOVENJ GRADEC

Ostale aktivnosti:

1. Vsak četrtek kolesarjenje ob 17. uri
 2. Vsak petek keglanje ob 16. do 17. ure
- Informacije:**
ga. Olga Repotočnik, 041 945 664
ga. Minka Repnik, 041 435 113
g. Stane Oblak, 040 603 853

EKOLOŠKO DRUŠTVO SLOVENJ GRADEC

GSM : 031 513 869 in 031 365 871
ekoloskodrustvosg@yahoo.com
Facebook :
Ekološko društvo Slovenj Gradec

Ob prijetnih družinskih snujemo in izvajamo različne projekte v zvezi z odgovornim in srečnim sobivanjem človeka in narave. Naši trenutni projekti so:

- Slovenj Gradec brez PLASTIČNIH VREČK,
- delavnice izdelovanja TRAJNIH nakupovalnih VREČK,
- ZMANJŠAJMO PORABO PLASTIKE !,
- Slovenj Gradec – mesto s ČISTIM ZRAKOM,
- Brezplačni DVORIŠČNI SEJEM,
- ZELENO INFO SREDIŠČE v mestni pasaži v SG.

Glede na potrebe dodajamo nove projekte. Srečujemo se vsako prvo sredo v mesecu ob 17h v Knjižnici Ksaverja Meška (v Katici). Novi člani prisrčno vabljeni !

ORGANIZIRA
BREZPLAČNI
DVORIŠČNI SEJEM

PRINESI,
KAR NE POTREBUJEŠ VEČ,
A JE LEPO OHRANJENO
IN/ALI
ODNESI,
KAR ŽELIŠ,
(TUDI ČE NIČ NE PRINESEŠ.)

VSAKO 4. SOBOTO
V PLESNICI, V PASTIRJA, TRINJI SLAVIČEV GRADCU

LOKALNA ENSVET
PISARNA SLOVENJ GRADEC
Upravna enota Slovenj Gradec
Meškova 21, (II. nadstropje)
OBIŠČETE NAS LAHKO
v sredo od 15.00 do 16.30.

Prijave za razgovor: tel.: 02 881 21 10
(vložišče Mestne občine Slovenj Gradec),
od pon. do čet. med 13. in 15. uro

MOCIS | CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH SLOVENJ GRADEC

Naj teče učenje skozi življenje!

KJE NAS NAJDETE, KAM POKLIČETE ...

MOCIS center za izobraževanje odraslih
Partizanska pot 16, 2380 Slovenj Gradec
T: 02/88 46 400, F: 02/88 46 401
info@mocis.si, www.mocis.si

Televizija Slovenj Gradec

Program predvajamo ob četrtkih od 18. ure dalje, ob petkih od 20. ure dalje ter ob nedeljah od 11. ure dalje.

Televizijski kanal je viden v omrežjih T-2 in Elektro Turnšek (v digitalnem in analognem omrežju).

Oglasne in servisne videostrani, obvestila, posnetki kulturnih, glasbenih, občinskih prireditev, sej občinskih svetov Mestne občine Slovenj Gradec in Občine Mislinja, informacije, mladinske oddaje, glasba, šport, turizem.

NAJ POSTANETA
SLOVENJ GRADEC
IN
OKOLICA:

- PODROČJE S ČISTIM ZRAKOM
- KRAJ OSVEŠČENIH LJUDI
- KRAJ BREZ PLASTIČNIH VREČK

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

MEŠKOVA BUKVARNA

na Glavnem trgu 28 (atrij Andeškega hrama) je odprta vsak torek od 17.00 do 19.00 in četrto soboto v mesecu od 10.00 do 12.00. Info: 051 235 359

Vabimo vas, da postanete član društva ljubiteljev knjig Meškova bukvarna Slovenj Gradec. S plačano letno članarino 5 € dobite člansko izkaznico in si lahko izberete pet knjig. Društvo bo za svoje člane organiziralo tudi druge dejavnosti (pohod po Meškovi poti, izlete, klubske večere itd.).

Ozara Slovenija
Nacionalno združenje za kakovost življenja

je neprofitno, nevladno in socialno-humanitarno društvo, ki deluje v javnem interesu na področju zdravstvenega in socialnega varstva ter izvaja programe psihosocialne podpore in rehabilitacije za osebe s težavami v duševnem zdravju, pomaga ljudem v duševni stiski in njihovim svojcem.

Dnevni center Slovenj Gradec deluje vsak delovni dan od 7.00 do 14.00 v prostorih na Celjski cesti 2, telefon: 02 885 06 40

Obvestilo

Inclusion Cocktail - iščemo dva udeleženca

Ekipa MKC Slovenj Gradec išče dva udeleženca (stara med 20 in 30 let), ki se bosta udeležila mednarodnega projekta Inclusion Cocktail (potekal bo od 6. do 15. septembra 2013 v Slovenj Gradcu). Poleg slovenskih udeležencev se bodo projekta udeležili še kandidati iz Finske, Latvije, Estonije, Litve, Češke, Poljske, Hrvaške in Francije.

Inclusion Cocktail je projekt usposabljanja za mladinske voditelje, ki želijo povečati in razširiti svoje pristojnosti in dejavnosti na področju socialnega vključevanja s pomočjo neformalnih učnih metod; gre za vključevanje ljudi z manj priložnostmi. Ker ne gre za začetno obliko usposabljanja, morajo udeleženci imeti izkušnje na področju mladinskih usposabljanj ter željo in voljo do neformalnega učenja na tem področju. Pogoji je aktivno znanje angleškega jezika. Informacije: nucam.info@gmail.com.

ŠOSG

Višja strokovna šola
Higher Vocational College

PREVERITE MOŽNOST DIREKTNEGA VPISA
V 2. LETNIK NA OSNOVI PRIZNAVANJA
PREDHODNO PRIDOBLEJENE IZOBRAZBE

tel.: 02 884 65 02;
el. naslov: visja.sola@sc-sg.si

Višja strokovna šola Slovenj Gradec je šola, kjer ima vsak študent svoje ime.

Dežela Škratov
zopet odpira svoja vrata
28. in 29. septembra
ter 5. in 6. oktobra

škratova menjalnica in škrtov denar-škrtini.
Brezplačne delavnice in lutkovne predstave, dopolnjen škrtov gozd, vožnja s škrtovim vlakcem, grajenje škrtove vasi iz naravnih materialov (obe soboti).
Skupine, ki bi rade gradile, prijavite se do 22. septembra na dezela.skratov@gmail.com

coprnica Zofka,
KED Dežela Škratov
spotur

www.dezelaskratov.si

Lani nagrajena otroška risba: Daša Zamernik, Jaz in moja babica, OŠ Blaža Arnič Luče

Razstava otroških likovnih del v okviru Mirovniškega festivala

Na letošnjem 20. natečaju Mestne občine Slovenj Gradec za izvirno otroško likovno in literarno delo ter fotografijo so bile razpisane tri teme z naslovi Evropejec, Evropejka - kdo si?, Pitna voda je splošna dobrina človeštva, Odkrivamo zadnje skrivnosti našega planeta. Žirijo, ki je izbrala otroška likovna dela uvrščena na razstavo in letošnje nagajence, so sestavljali likovna pedagoginja Špela Kovačič in umetnostna zgodovinarja Marko Košan in Nina Popič. Izbrana in nagrajena otroška likovna dela bodo na ogled od 21. septembra do 14. oktobra v razstavnih prostorih Koroške galerije likovnih umetnosti. Odprtje razstave bo v okviru Mirovniškega festivala, ko bo tudi javno znanih 10 mladih nagajencev. (NP)

Najava

Najava javnega zbiranja ponudb za prodajo nepremičnin

Mestna občina Slovenj Gradec, Oddelek za gospodarstvo bo v začetku meseca septembra objavil razpis za javno zbiranje ponudb za objekt Cankarjeva 6a in eno garažo na Gubčevi ulici. Podrobnejši podatki o objektih in pogojih za prijavo bodo dosegljivi v besedilu razpisa, ki bo objavljeno v Uradnem listu RS in na spletni strani Mestne občine Slovenj Gradec (<http://www.slovenjgradec.si/aktualni-javni-razpisi-in-javna-narocila.html>).

Oddelek za gospodarstvo MOSG

Pliberški jormak na travniku

Od leta 1393
največje in najstarejše ljudsko
slavje južnih predelov Koroške

30. avg. - 2. sept. 2013

SOBOTA, 17. avgust 2013
Ob 11.00 uri
slavna postavitve sejemskih znamenj pri vodnjaku »Freyungsbrunnen«, odpiranje sejemskih medenega vina

PETEK, 30. avgust 2013
Ob 14.30 uri
• sveta maša s mestnim župnikom dekanom mag. Ivanom Olipom na avtodromu Pötscher
• sledi oddaja v živo lokalne radijske postaje »Radio-Kärnten«
• družinski dan - znižana cena v zabaviščnem parku do 20. ure

SOBOTA, 31. avgust 2013
Ob 9.00 uri
otvoritev okrajne razstave malih živali

Ob 10.00 uri
21. mednarodno srečanje upokojencev v šotoru »Svaveja uta«
Ob 12.00 uri
velika slavnostna povorka s »pisano družino s kulturnega in gospodarskega področja« ter predaja zakupnine za sejemski prostor
Ob 13.30 uri
zgodovinski »Freyungskakt« in razglasitev sejmarnenja s strani župana Stefana Visotschniga
Ob 14.00 uri
otvoritev Sejma na travniku ter odpiranje pivovskega sode v slavnostnem šotoru družine Wolfganga Steftza s strani župana Stefana Visotschniga in deželnega glavarja dr. Petra Kaiserja

Ob 16.00 uri
otvoritev »16. razstave Alpe-Jadran«
NEDELJA, 1. september 2013
Dan noše – sv. dirndlu in usjenih hlačah – prsto sejmarnenje
Ob 12.00 uri
slovenski koncert glasbenih želja iz šotoru »Svaveja Uta«
Ob 20.00 uri
modni šov skupine Strohmaier Trachten/Celovec s predstavitvijo kolekcije »Werner Berg 2013« v Breznikovem šotoru
Ob 21.00 uri
VELIČASTEN OGNJEMET

PONEDELJEK, 2. september 2013
Prsto sejmarnenje
Ob 17.30 uri
zaključno zbranje v nagradni igri Lions kluba

Razstava »KONEC VESOLJA - August Wallis in umetniki iz Gugginga« v Muzeju Wernerja Berge je odprta od torek do nedelje, od 10. do 18. ure!
Zabavilniški pak - razstava ameriške mikroskopije KON, NAGRAJENA OLGA LIONS VELJA - izstopa v izvirnem menu »X« ulazni, malice, poudarje VELIKO KRAJANSKI SEJEM

Badjak KFF
POSODILNICA ZVEZA BANK
GOJER.at

NOV ENERAGENT V PONUDBI ELEKTRA CELJE ENERGIJA

● ZEMELJSKI PLIN ECE

S septembrom bo ponudbo na trgu zemeljskega plina obogatil celjski trgovec z energenti. Posebna akcija za prvih 1000 kupcev.

● NOV ENERAGENT V PONUDBI ECE

Elektro Celje Energija, podjetje, znano po prodaji električne energije, ob lesnih peletih v svojo ponudbo vključuje še zemeljski plin za gospodinjstva in podjetja. Širitev asortimana energentov sodi v vizijo postati dobavitelj vseh energentov za dom. Podjetje, ki je nastalo z izločitvijo od matičnega podjetja Elektro Celje, d. d., trenutno dobavlja električno energijo več kot 150.000 odjemalcem v regiji od Koroške do Dolenjske in se uvršča na tretje mesto med trgovci elektrike pri nas.

● PREPROSTA MENJAVA DOBAVITELJA

S sprostitev trga zemeljskega plina in z možnostjo prostega prehajanja med dobavitelji so, podobno kot pri električni energiji, gospodinjstva dobila možnost proste izbire dobavitelja energentov ne glede na lokacijo, kjer se ponudnik nahaja.

Menjava je preprosta in jo je moč opraviti le z nekaj kliki na spletni strani, za vse ostalo poskrbi ponudnik. Menjava je brezplačna. S pravočasno oddajo zahtevka za menjavo je prehod možen že s 1. novembrom letos.

● POSEBNA UGODNOST ZA PRVIH 1000 KUPCEV

Posebna ugodnost ob uvajanju zemeljskega plina je akcija, ki prvih 1000 kupcem ECE omogoča nakup zemeljskega plina po izredno ugodni ceni 0,3397 €/Sm³ brez DDV (0,4144 z DDV) vse do 30. 9. 2014. Do tega datuma bo cena navzgor zamejena, kar pomeni, da v tem obdobju ponudnik cene energenta ne bo zvišal.

● PREDNOST PRED KURILNIM OLJEM

V primerjavi s kurilnim oljem je ogrevanje s plinom ugodnejše in okolju prijaznejše. Informativni izračun nam pove, da gospodinjstvo, ki v kurilni sezoni porabi 2000 litrov kurilnega olja, zanj odšteje 2.022,00 €, za primerljivo količino zemeljskega plina pa bi odšteli 1.453,16 €. Primerjava upošteva boljši izkoristek kotlov na zemeljski plin in boljšo kurilnost kurilnega olja.

● VEČ INFORMACIJ

Več informacij o ponudbi, menjavi dobavitelja in dostopnosti do zemeljskega plina najdete na spletni strani www.ece.si, lahko pa jih kontaktirate tudi po telefonu, in sicer vsak delovnik med 7. in 15. uro na številki 03 420 03 00, ali obiščete v poslovalnici v Slovenj Gradcu na Francetovi cesti 12. Za elektronska sporočila so na voljo na gospodinjstva@ece.si.

Več na www.ece.si

NOVO

ZEMELJSKI PLIN

AKCIJSKA CENA ZA PRVIH 1.000 ECE KUPCEV!

0,3397 €/Sm³ (brez DDV)*

Izkoristite izredno ponudbo in si za prihajajočo kurilno sezono zagotovite zemeljski plin po ugodni ceni!

Za prvih 1.000 kupcev smo ceno navzgor omejili vse do 30.9.2014! Izpolnite obrazec na www.ece.si in si le z nekaj kliki omogočite prehod na zemeljski plin ECE že s 1.11.2013!

Elektro Celje Energija d.o.o.

Elektrika

Plin

Bio masa

*Cena z DDV 0,4144 €/Sm³

Matalaja

Koncertna turneja po nekdanji Jugoslaviji

In zgodilo se je prav zares: **Invokalno-instrumentalna skupina Matalaja, slovenjgraški spunkovski projekt, je prodrli širše, kot si bi človek na začetku njihove poti sploh drznil sanjati. Na koncertni turneji po bivši skupni domovini Jugoslaviji (Sarajevo, Skopje, Bitola) so segli do zvezd in nenazadnje bili nagrajeni s publiko, ki je želela videti bistvo: njihovo glasbo, sestavljeno iz uglasbene evropsko-svetovne poezije.**

Sreda, 17. julij 2013: ob natanko 5.15 smo izpred Vorančevega trga krenili na pot. Dvaintrideset potnikov, poleg Matalaje in kantavtorja Franca Vezele nas je potovalo malo morje navijačev, tehnikov in navdušencev, ki Matalajo spremljamo od samega začetka. Verjeli smo, da nas čaka nekaj nepozabnega, in bili smo vse, samo razočarani ne. Smer Krško – Zagreb – Slavonski Brod – Doboj – Zenica – Sarajevo. V Sarajevu smo se vkrcali v znani Hotel Saraj, kasneje pa smo se ob družbi pesnika Admirała Mahića podružili v ulicah Sarajeva, se pravi Baščaršiji, in povečerjali. Ob večernih urah je sledil obisk džez kluba.

Četrtek, 18. julij: po dopoldanskem potevanju po Sarajevu je Matalajo ob 19. uri v Colegium Artisticum čakal prvi nastop. Literarno-glasbeni dogodek in uvod v to, kar bo še prišlo, je imel čast odpreti nekdanji mentor skupine, sicer poleg Lare Sedar in Benjamina Pirnata (zdajšnji mentor skupine) avtor večine glasbe, šansonjer Franc Vezela, ki je publiko močno ogrel z besedami

»Manj Evrope ... več Bosne«. Po uvo-
dskih skladbah Vezele so na vrsto prišli
Matalajci, ki so odpeli svoj repertoar 12
uglasbenih evropskih skladb, potem pa
še nekaj uglasbenih za Festival mlade
literature Urška. Končali so z uglasbeno
poezijo Barbare Žvirc Pozabi Tahrir, ki
postaja prava češnja na vrhu tortice te
zasedbe. Proti koncu samega koncerta
se je kot intermezzo prileglo branje sa-
rajevskega literata, ki so nas več kot to-
plo sprejeli medse. Po koncertu in eno-
urni pavzi je sledil premik na avtobus,
ki nas je popeljal dalje. Nočna vožnja in
oddaljen cilj: Skopje.

Petek, 19. julij: Od Skopja dalje se
nam je pridružil režiser Aleksandar Ča-
minski (zdaj že leta Slovenjgradčan), ki je
ponudil svoje usluge kot nekoliko druga-
čen vodnik po Makedoniji. Ob 21. uri so
Matalajci nastopili na prvem samostoj-
nem koncertu v Makedoniji – lokacija:
Univerzalna sala, ki je koncert gostila na
prostem. S približno 180 poslušalci smo
vibrirali ob nadnapih, ki so besedila
sproti prikazovali v publiko domači pisa-
vi: cirilici. Matalaji se je na bobnih pri-
družil mentor Benjamin Pirnat in glasi
dodal svoj dotik. Publika je podarila bog-
at aplavz, ki še danes odmeva.

Sobota, 20. julij: dopoldne odhod
proti Bitoli (175 km), kjer smo se nasta-
nili v Učeničkem domu Mirka Ginova,
od koder smo se odpravili na ogled He-
rakleje in spoznavali preteklost Make-
donije. Matalajin zadnji koncert je bil
ponovno na odprtem, tokrat ob 21.30
v Starogradske čaršiji. Koncert, ki je bil
deležen enega najboljših ozvočenj sku-
pine, si je v spomin vtisnilo nič manj kot
200 glasbe ljubečih poslušalcev. Nekate-
ri bi celo upali reči, da se je zgodilo naj-
boljše in najlepše v bogati knjigi zgodb
zasedbe Matalaja. In res, bilo je že skoraj
nadnaravno, kako je publika vibrirala z
melodijami. Ta trenutek smo vsi bili v
tej zgodbi in prav tako smo vsi bili del te
glasbe. Nepričakovano čarobno.

Nedelja, 21. julij: ob osmih zjutraj je

že dišalo po vodi, natančneje, odpravili
smo se proti Ohridu, ki menda skriva
bogato jezero in obljubljen oddih. Sašo
Čaminski nas je vodil po mestu, ogledali
smo si cerkev sv. Bogorodice in samo-
stan Klimenta Ohridskega, vožnja po
jezeru in potlej dalje na kopanje v veli-
častno Ohridsko jezero, kjer se je vsaj za
nekaj časa sprostil večji del sopotnikov.
Zvečer povratek v Bitolo in pohajkovanje
po presenetljivo zelo živem mestu.

Ponovno obisk Skopja, kjer smo se
tokrat nastanili v Ferjalen sojuz na Ma-
kedonija, ki je eden najstarejših Youth
hostlov v državi. Vsak posameznik je
zase lahko zdaj v miru odkrival ljubeče
ovinke te dežele – center, stara čaršija,
aleja spomenikov, kanjon Matka ...

Torek, 23. julij: z avtobusom smo do-
poldne sledili Saševim namigom in si
ogledovali skrivne koticke, popoldne pa
Mileniumski krst in zvečer najboljši del
dneva! Sašo in soproga Maja sta nas na-
mreč povabila k sebi domov, kjer sta se
bili deležni glasbe, ki so jo pričarali raz-
lični sopotniki in popestrili večer z bolj
ali manj znanimi hiti. Obilno jedlo, pelo,
smejala, na pol plesalo in zibalo se je pri
Čaminskem do prve zjutraj.

Sreda, 24. julij: firma Plamen nas je
ob 9. uri zjutraj peljala proti zadnjemu
izmed ciljev na tej zabavni poti – Beo-
gradu, kjer smo v Hotel Slavija prispeli
ob 17. uri. Po vodenem ogledu (Terazije,
trdnjava, sotočje Sava-Donava, Skadar-
lija) smo še zadnjič skupno, ob večerji,
posedeli v restavraciji Dva bela goluba,
kjer smo basista Matalaje Grego za ko-
nec presenetili s torto za 30. rojstni dan.
Tudi to je del naše zgodbe, ki je minila
v sobivanju eden z drugim, v klepetih
in sklepanju prijateljstev, predvsem pa v
spoznavanju ljudi med seboj, ki se sicer
morda niti ne bi srečali.

Naslednji dan prihod v domače
okolje: Vorančev trg. Prevozili smo
2882 km, da smo prišli do bista vseh
bistev. Matalajina glasba je predvsem
nekaj – unikatna in odkrita. To smo
na koncu razumeli prav vsi. Aplavz in
odzivi pa po mojem mnenju govorijo
zase. Opomba: Matalajin koncert, ki bo
tokrat audio-video posnet v prostorih
čajnice Peč, si lahko ogledate 11. sep-
tembra zvečer. Bodite del te zgodbe, ker
zna biti, da je neponovljiva.

Tomo Novosel

Želite pomagati otrokom v Gani?

Razstava nasmehov Ines Kavgić

Prostore MKC Slovenj Gradec so spet okrasili, tokrat s fotografsko razstavo, kateri je avtorica Ines Kavgić nadela naslov Razstava nasmehov.

Rednim obiskovalcem MKC Slovenj Gradec je Ines Kavgić že znan obraz, saj je svoje prostovoljno delo v Gani predstavila že marca, in sicer v nizu potopi-
snih predavanj. Tokrat gre za potujočo razstavo fotografij, ki so bile posnete med tem trimesečnim prostovoljnim delom v Gani. Avtorica pravi, da trije meseci niso dolga doba, a je kljub temu dovolj, da so se ji domačini za vedno vtisnili v spomin. Doda še, da bo za njo Gana vedno dežela nasmehov.

Kot že omenjeno ta razstava poteka v sklopu potujoče razstave, ki je bila in še

bo na ogled v različnih slovenskih me-
stih (pred Slovenj Gradcem v Celju in
Kopru). Osnovni namen razstave je deli-
ti nepozabno izkušnjo z mimoidočimi in
obiskovalci ter preko tega ljudi povabiti k
sodelovanju pri projektu Gana 2013.

Med bivanjem v Gani so se avtorici
porušili predsodki in ugotovila je, da
domačini ne stradajo, ampak potrebu-
jejo le malce pomoči in sredstev, ki bi
izboljšala njihovo izobraževanje. Zaradi
tega je ob pomoči Društva Humanitas
zasnovala projekt Gana 2013, prek kate-
rega bo skušala šolo opremiti s projek-
torjem za lažjo izvedbo delavnic prostov-
oljcev, ki tja prihajajo, sekundarno pa
želi otrokom omogočiti ogled izobraže-
valnega centra v glavnem mestu Akra.

Vsi, ki vas projekt zanima, lahko vpra-
šanja, pobude, mnenja in poglede na-
slovite na e-naslov ncam.info@gmail.
com, prek katerega vam bo avtorica
projekta posredovala vse dodatne infor-
macije, ki vas zanimajo.

Razstavo o Gani in življenju ljudi v
Gani ste si lahko ogledali do srede av-
gusta, ko smo prostor namenili roko-
delski razstavi.

Petra Špegel

Zaporedje fotografij prikazuje ljubezen med otrokom in stricem.

li, preostali karton položili na zelenico in
ga posuli z mivko; nastala je pisana zele-
nica srčkov, oblakov, sončkov, črk. Da bi
otroci videli, kako zraste odrasla rastlina,
so v eni izmed delavnic posejali pšenico.
Uporabili so odpadne plastenke in blago,
ki so ga polepili okoli obrezane plastenke,
na blago prilepili oči in usta, v plastenko
stresli nekaj zemlje in pšenice. doma je
bilo potrebno samo še skrbno zalivanje
semen, da vzklijejo. Ker imajo dekleta
rada nakit, so iz podarjenega materiala
za izdelavo nakita izdelala ogrlice, zape-
stnice in prstane zase, za mamicе, babice
... Ustvarila so še darilne vrečke, ob kon-
cu delavnic pa tudi stojala za nakit. Pole-
tni meseci so meseci, ko mame in babice
vlagajo različno zelenjavo in sadje, zato
so jim otroci s servietno tehniko polep-
šali pokrove kozarcev za vlaganje.

Vse izdelke so otroci po želji odnesli
domov; izjema je bila le Počitniška vas
– izdelke, ki so bili sestavni del le-te, so
otroci domov odnesli ob koncu projekta
Kreativne delavnice za otroke, to je bilo
konec avgusta.

Petra Špegel

Rad živim

Župnijske počitnice

Otroci, sonce, morje, maša, smeh, dobra družba, solata in kapučino ... Julija so se v Pastoralni zvezi Pameče, Sele, Stari trg in Slovenj Gradec zgodile prve župnijske počitnice, namenjene otrokom, da nekaj počitniških dni preživijo na morju. S sovrstniki, animatorji in duhovnikom, brezskrbno, razigrano in v veselju do življenja.

Rad živim smo začeli z mašo v Slo-
venj Gradcu, nato pa smo se s polni-
mi avtomobili nasmejanih otrok, do-
bre volje, pričakovanj, najrazličnejše
prtljage in predvsem solate odpeljali
proti Izoli. Ko smo prispeli, smo ko-
maj dočakali, da smo se lahko vrgli
v morje, zvečer pa je sledil spoznavni
večer z različnimi zabavnimi igrami.

V nov dan so nas vsako jutro zbu-
jali animatorji, včasih na zelo izvi-
ren način (žgečkanje, obmetavanje
s storži, predvajanje obupne glasbe,
razbijanje s pokrovkami), pri jutranji
telovadbi smo se nato šele dodobra
zbudili, po zajtrku pa pospravili in
imeli pred odhodom na plažo sku-
pno molitev (katehezo). Vsak dan
smo imeli na plaži razne delavnice. S
kitaro pod borovci smo imeli pevsko
delavnico, učili smo se žonglirati in
hoditi po vrvi, kolesariti z monoci-

klo, uporabljati AED in oživljati,
ustvarili smo tudi kartice, ki pa smo
jih pozabili napisati in odposlati. Zelo
pogosto smo se recimo igrali pepčka
in različne igre z žogo ter vodne igre,
kjer smo se tako zmočili in nasmeja-
li, da so nas bolele trebušne mišice.
Prav tako smo imeli lepotni salon za
najmlajše, kjer smo si urejali pričeske
in delali tatuje. Tisti dan smo bili vsi
čisto popisani, saj smo se kar povprek
»štemplali« in risali drug po drugem.
Za ogled mesta, sladoled in kapučino
nam je tako že skoraj zmanjkalo časa.
Vsak dan smo imeli tudi sveto mašo,
ki smo jo lahko oblikovali po svoje in
vsak od nas je aktivno sodeloval kot
bralec, pevec ali ministrant. Šele pred
spanjem smo imeli še kakšno urico
ali dve zase, da smo se igrali, družili,
zabavali, skratka uživali.

Ti štirje dnevi, ki sem jih preživel
na morju, so bili enkratni. Spoznala
sem toliko novih ljudi in z vsemi po-
stala prijateljica. Res moram pohvali-
ti naše animatorje in župnika Simo-
na, ki so tako lepo skrbeli za nas in se
trudili, da nam je bilo lepo in da smo
uživali vsako minuto morja. Komaj
čakam na župnijske počitnice Rad
živim 2014.

Fiona Železnik, Albina Linasi

Poletna poučna zabava otrok
Bil je tabor na kmetiji Lešnik

V času med 11. in 13. julijem sva v idiličnem okolju Ekološko-turistične kmetije Lešnik Matej Nabernik in priznana otroška animatorka Vesna Žel pripravila poletni tabor, na katerem so se otroci in mladostniki noro zabavali, ob tem pa spoznavali naravo, njene prebivalce, se učili preživetja v naravi, iskali sledi živali, kurili taborni ogenj in ob njem plesali, čarali, pripravljali zeliščarske zvarke in še mnogo zanimivih stvari. Zadnji popoldan je bil namenjen druženju s starši, ki so izvedeli, kaj vse smo počeli in kaj vse smo se naučili, poleg tega pa smo za njih pripravili pogostitev iz gozdnih sadežev, ki smo jih nabrali.

Na taboru je bil poudarek na dru-
žabnih in zabavnih aktivnostih, ki
spodbujajo medsebojno sodelovanje
in s tem tkanje prijateljskih vezi med
otroci. Spali smo na kozolcu, ki nudi
idealne pogoje za spanje zunaj, in si-
cer na pogradih ali senu. Jedli smo
hrano, ki je ekološko pridelana, ne-
kaj obrokov pa smo si pripravili tudi

sami. Tabor pa ni bil namenjen samo
zabavi, ampak tudi učenju in spod-
bujanju samostojnosti. Tako otroci
kot starši so bili nad taborom navdu-
šeni, zato vsi skupaj komaj čakamo,
da ga ponovimo.

V letošnjem poletju pa so se za-
čele tudi Igralne urice v organizaciji
podjetja PIA (Ples in Animacija), ki
se bodo nadaljevale v jesenskih in
zimskih mesecih. »Pia je prijazna
deklica, vedno nasmejanega obraza
in iskriivo sijočih oči. Rada ima vse
stvari, naravo, živali in ljudi. Pred-
vsem rada se igra in miło smehlja.
Če si takšen tudi ti, se nam pridru-
ži!« Igralne urice predstavljajo širok
spekter različnih, vedno zanimivih,
drugačnih, preprosto zabavnih in
predvsem ustvarjalnih iger, prek ka-
terih navezujemo nova prijateljstva,
krepimo telesno kondicijo in pozitiv-
no stanje duha. Prek iger in zabave se
učimo pomembnosti spodbujanja in
osmišljanja najlepših vrednot (bodi
dober prijatelj, pričaraj nasmeh atiju
in mamiči, naučimo se s pesmico).

Matej Nabernik, Vesna Žel

MKC Slovenj Gradec

Brezplačne, kreativne in poučne

MKC Slovenj Gradec je tudi letos organiziral brezplačne kreativne delavnice za otroke, ki so potekale v poletnih mesecih. Odvijale so se vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne z namenom, da so bili otroci med počitnicami čim aktivnejši, kreativni in nenazadnje, da so se naučili kaj novega. Velika večina materiala, ki so ga uporabili, je bila odpadnega, podarjenega, le peščica je bila kupljenega; tej noti, uporabiti že odpisani material, so bile prilagojene tudi delavnice.

Prvi teden so otroci s pomočjo vodij
delavnic, profesorice Petre Špegel in
Vesne Bukovec, ustvarili počitniško
vas. Vodji delavnic sta zbrali odpadne
kartonaste škatle, otroci pa so jih pori-
sali, polepili in obrezali; tako so nastale
hiške, drevesa, oblaki, mavrica, sončki
... Ob koncu tedna so vse stvaritve sa-

mostojno postavili v eni izmed dvoran.

V drugem tednu so pričeli z izdelavo
risb. Ponovno so uporabili odpadne kar-
tone, s tehniko lepljenke naredili okvir
ter narisali poljubno sliko na njim ljubo
tematiko. Ker pa je ostalo še nekaj časa,
so se naučili izdelovati še cofe iz ostan-
kov volne. Otroci pa so se odpravili tudi
v naravo, kjer so nabirali različne znane
in malo manj znane liste, cvetove in odpa-
dle plodove dreves; ob vrnitvi v učilnico
so izdelali predstavitev vsega nabranega
materiala: na trši papir so nalepili liste,
cvetove in plodove ter jih poimenovali.
Izkazalo se je, da otroci poznajo precej
rastlin, a so kljub temu spoznali še ne-
kaj novih. Na lep poletni dan so otroci
s pomočjo kred in domišljije »okrasili«
asfalt pred in za stavbo MKC. Ena izmed
priložnosti biti ustvarjalni na prostem je
bila, ko so iz odpadnega kartona izrezali
poljubni predmet ali pojem, ga odstrani-

Kolaž dogodkov

Furmanski praznik v Podgorju

Vsako leto se organizatorji prireditve Furmani po cest peljajo trudijo poskrbeti za pester program, ki je v grobem razdeljen na tri dele: povorka konj in konjskih vpreg, etnološki del ter klasična vaška veselica, katera se je letos razživela že ob nastopu Folklorne skupine Pastirji in domačega ansambla Pvaninski abuhi. Pomemben del dogajanja so bili tudi gasilci PGD Podgorje, ki so že pred začetkom izpeljali tekmovanje gasilskih enot za prehodni pokal Tineta Pečnika. Največ zanimanja na edini tovrstni prireditvi na Koroškem znova in znova pritegnejo mojstri raznih kmečkih opravil in drugih ročnih spretnosti, med katerimi, tako kot med obiskovalci, niso več zgolj domačini, temveč prihajajo tudi iz drugih krajev Slovenije. (MK)

Češnje na fotografiji smo posadili pred dvema letoma in tu sem pričel s projektom Učni sadovnjak. Drevesa so obrodila že prve sadove, ki so jih obirali otroci iz najbližjega vrtca (dva od teh otrok sta pred dvema letoma pomagala saditi). Vzgojiteljice so bile navdušene, saj so malčki z veseljem zobali sveže, pravkar obrane sadeže. Glede na velikost zemljišča ter lepo lokacijo bi lahko s saditvijo nadaljevali.

Jože Santner

Za začetek poletnih Bernekerjevih likovnih ustvarjalnic na dvorišču in v prostorih Koroške galerije likovnih umetnosti so otroci na podlagi motivov iz zbirke ilustracij Koroške galerije delali čisto svoje in posebne umetnije iz starega papirja, nadalje so ustvarjali slike iz kamenčkov, nato so iz das mase izdelovali broške in magnetke z vrančkom Kokijem, krojili in sešili so vrečke, po detajlu slike iz galerije so ustvarili lastno mojstrovino, izdelali so si prav posebnega vrančka, s katerim se lahko zabavajo s prijatelji, ustvarjali so figure z lesenimi ostanki iz mizarskih delavnic, razne predmete iz narave so vli-li v mavce in se pustili presenetiti, izdelali pa so si tudi čisto pravega zmaja in z njim poleteli na krilih domišljije. Delavnice so popostrili s plesno-igralno-gibalno zabavo. Vodili sta jih pedagoginji Petra Jankovič in Nina Popič. (KH)

Članice in člani DISG na srečanju invalidov v Logarski dolini

PV organizaciji Zgornjesavinjskega društva invalidov Mozirje je bilo 6. julija pri domu Planincev v Logarski dolini 17. srečanje invalidov. Zaradi druženja s sebi enakimi, dobre volje, sproščenosti, prijetnega počutja in da slišimo še kaj, kar se nanaša na invalide, se je srečanja udeležilo tudi 50 članic in članov iz Društva invalidov Slovenj Gradec. (ST)

Nagradna križanka

KATOLIŠKI PRAZNIK, ŠTIRDESETI DAN PO VELIKI NOČI		VELIKA OPLETENA STEKLENICA, DEMIZANA	SPREMLJEVALEC BOGA AMORJA	ZOLAJEV ROMAN	NEIMENOVANA OSEBA ALI PREDMET	MOČVIRSKA RASTLINA S ŠČETINASTIMI LISTI	TONE ČUFAR
PREDANOST							
SIROMAK, REVEZ							
NEKDANJA FRANCOŠKA SMUČARKA PATRICIA							GORA NA KOROŠKEM
ZBIRKA					OTMAR PEČKO		
JAPONSKA JEKLENA GORIČA					NASELJE PRI KIDRIČEVEM		
				STARORIMSKI POZDRAV			
				PREBIVALEC ARABIJE			
KRIŽANKO SESTAVIL FRANC NOVAK	FRANCOŠKI PLESALEC IN KOREOGRAF MAURICE	JURČIČEVA POVEST					
		AVTOR LAHKOTNIH PESMI	NEKDANJI HRVAŠKI NOGOMETAS KRASNODAR				
MOŠKI PEVSKI GLAS					DOMAČA PERNATA ŽIVAL		
					VRSTA VRBE		
VOZILO Z ENIM SEDEŽEM					NASELJE PRI IL.BISTRICI		
					TISKALNIK TEKOČIH ŠTEVILK		
HRVAŠKI NOGOMETAS ROBERT					BIVALIŠČE ZVELIČANIH		
					FAKTOR ČINITELJ		
JAPONSKA ZNAMKA HI-FI APARATOV				AMERIŠKI JAZZIST EL-LINGTON			OSKAR KOGOJ
				RANKO NOVAK			HUMORIST-KA PURIH
ROBERT REDFORD			UPEPELITEV				
			FRANCOŠKI PISATELJ MARCEL				
KRAJ PRI CELJU					DRŽAVA V AFRIKI		
					STARE POVRŠINSKE MERE	PROVINCA V JUŽNI ANATOLIJI	
ŠKOTSKI NOBELOVEC, STROKOVNIAK ZA PREHRANO JOHN BOYD				PRIJETEN VONJ			
PRITOK LJUBLJANICE				ŠPELA ERŽEN			VRSTA ZITA
STAR SLOVENSKE VEZNIK			SLO. SKLADATELJ DANILO			ADAM BOHORIČ	
			DRAGO TRŠAR			OKRAJŠAVA ZA INTERNO	
ŠTUDENTI							
SLIKARSKI ČOPČ				ROMUNSKA ATLETINJA BALAS SOTER			
PODOBA GOLEGA TELESA				TRDNA SNOV, KI IMA UREJENO NOTRANJO ZGRADBO, TUDI BRUŠENO STEKLO			

Ime/priimek: _____, naslov: _____
Pravilno rešeno križanko pošljite do 15. septembra na naslov: Cerdonis, d. o. o., Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec. Med prispelimi bomo izžrebali tri nagrajence. **Nagrade: celomesečne vstopnice za vse prireditve Kulturnega doma. Nagrajenci julijske križanke časopisa Glasnik: Marija Čegovnik, Kotlje 68, Kotlje; Dragica Herman, Maistrova 1, Slovenj Gradec; Kristina Mauč, Maistrova 5, Slovenj Gradec**